

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

αυτοδιευθυνση

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ - ΦΛΕΒΑΡΗΣ 1981

- **Ε.Ο.Κ.
Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ
ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗΣ**
- **ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΑΙ
ΚΛΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ**
- **ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ:
ΟΙ ΚΡΑΚΕΡΕΣ
ΕΞΕΓΕΙΡΟΝΤΑΙ**

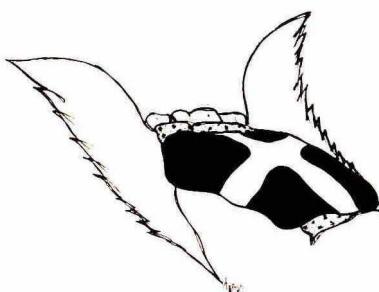
ΓΙΑ ΤΟΝ ◀
ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ
ΤΟ ΧΑΟΣ ◀
ΣΕΡΝΕΤΑΙ
ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ◀

ΙΔΕΟΔΡΟΜΙΟ

αδεσμευτο περιοδικο πολιτικης δρασης και κουπτουρας

εκδοσεις μη αμεσης επαναστασης

**εκδιδονται
και
κυκλοφορουν
χωρις
να
υπαρχει
καμια
αναγκη
η
απλο
ιδεολογικο
και
εμπορικο
κινητρο**

ΚΡΕΒΑΤΙΝΑ

η πεμπτουσια του περιοδικου επιπλου

ΚΡΕΒΑΤΙΝΑ

για ενα αντιβιβλιοπωδειο στο κεντρο της αθηνας

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 68 & ΔΕΡΒΕΝΙΩΝ

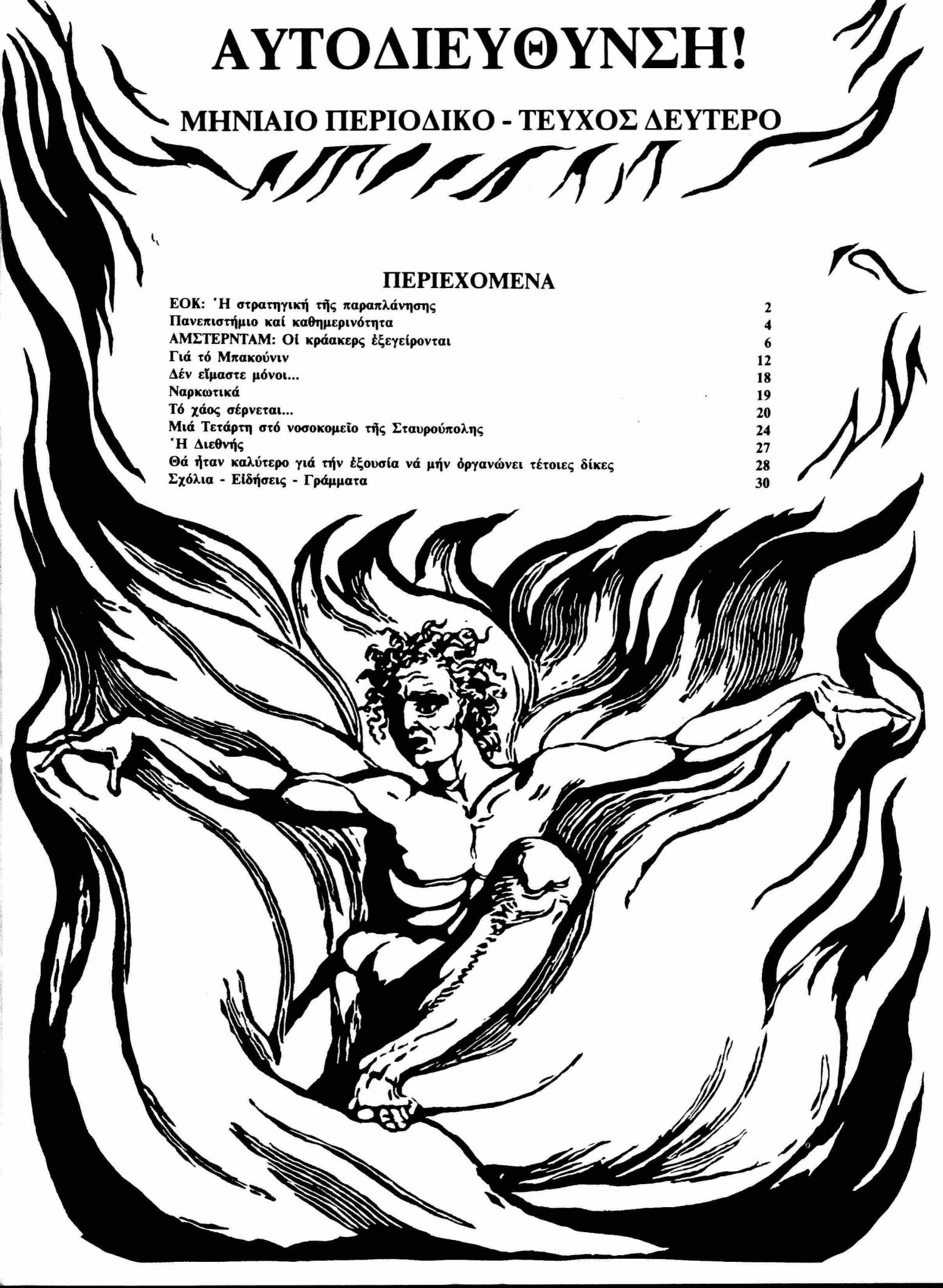
αναγνωστηριο·δανειστικη βιβλιοθηκη συμβαντα

ΑΥΤΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ!

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ - ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΟΚ: 'Η στρατηγική τής παραπλάνησης	2
Πανεπιστήμιο και καθημερινότητα	4
ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ: Οι κράκερς έξεγείρονται	6
Γιά τό Μπακούνιν	12
Δέν είμαστε μόνοι...	18
Ναρκωτικά	19
Τό χάος σέρνεται...	20
Μιά Τετάρτη στό νοσοκομείο τής Σταυρούπολης	24
'Η Διεθνής	27
Θά ήταν καλύτερο γιά την έξουσία νά μήν δργανώνει τέτοιες δίκες	28
Σχόλια - Ειδήσεις - Γράμματα	30

ΕΟΚ:

Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΣΗΣ

Μετά τήν δξυνση και στή χώρα μας τής παγκόσμιας οίκονομικής κρίσης (πού άποτελει, βέβαια, τοπική έκφραση τής παγκόσμιας κοινωνικής κρίσης), παρατηροῦμε τίς διάφορες μερίδες τοῦ κεφάλαιου νά τσακώνονται θορυβώδικα γύρω από τήν ένταξη τής Έλλάδας στήν ΕΟΚ. Η μεγάλη βιομηχανία είναι σέ γενικές γραμμές ύπέρ τής ένταξης, ένω οι μικροεπαγγελματίες και ή μικρότερη βιομηχανία προτιμοῦν άπλα «ειδικές οίκονομικές σχέσεις» μαζί της, και δδύρονται γιά τήν έπερχόμενη καταστροφή τους. Τά κόμματα παίρνουν θέση διάλογα μέ τά πολιτικά ή ιδεολογικά τους συμφέροντα, και δημαγωγοῦν σκορπώντας μισές άλλθειες γύρω από τό θέμα. Η καθημερινή πλόνη έγκεφάλου πού γίνεται στόν κόσμο θάπρεπε από μόνη της νά κινήσει ύποψίες, άλλα δυστυχώς μέχρι στιγμῆς οι δυτεζουσιαστές στή χώρα μας δέν έχουν παρουσιάσει κάποια τεκμηριωμένη διάλυνση πού νά τίς δικαιολογεῖ. Πρός τό παρόν άρκούμαστε σέ μερικές νύξεις:

Η ΕΟΚ είναι ό αποδιόπομπαιος τράγος, τό σκιάχτρο πού χρησιμοποιεῖται γιά νά δποπροσανατολίσει τήν άγανάχτηση τῶν ἐργαζόμενων. Αντικειμενικά ή ένταξη τής Έλλάδας σ' αυτή δέν σημαίνει παρά τήν ένταξή της σέ μιάν δμάδα καπιταλιστικῶν χωρῶν πού προσπαθεῖ — μέ μερική μονάχα έπιτυχία — νά σχεδιάσει «δρθολογιστικότερα» τήν οίκονομία τής συνολικά, ωστε νά βελτιώσει τή θέση της στό διεθνή διληγοσπαραγμό τοῦ κεφάλαιου. Στό έξης, δηλαδή, οι άποφάσεις γιά τήν έλληνική οίκονομία και πολιτεία διντί νά παίρνονται σέ έθνικο έπίπεδο θά παίρνονται σέ έπίπεδο ΕΟΚ και κατά τά συμφέροντα τής ΕΟΚ — στό βαθμό πού ή έθνική γραφειοκρατία δέν θά άντιστέκεται ένάντια σέ τυχόν μέτρα πού διντιστρατεύονται τά ίδιαίτερά της συμφέροντα, πού δμως είναι σχεδόν δμελητέα σέ σύγκριση μέ τόν δύκο τῶν κοινῶν συμφερόντων. Αυτή είναι και ή μόνη άλλαγή πού θά συμβεῖ. Θέμα κατάλυσης τής «έθνικής δινεξαρτησίας» δέν δινακύπτει, γιατί ούτε ποτέ ύπηρξε τέτοιο πράγμα, ούτε καί είναι δυνατό νά ύπάρξει χωρίς οίκονομική δινεξαρτησία. Στό σύγχρονο κόσμο μοναδικό παράδειγμα οίκονομικά δινεξάρτητου κράτους ήταν ή Άλβανία τοῦ 1960-63, χώρα μέ πρότυπα δινάπτινης μάλλον διτελέσφορα γιά τούς Έλληνες καπιταλιστές και γραφειοκράτες. Συνεπώς ή «έθνική δινεξαρτησία» είναι φενάκη, και δταν τήν προπαγανδήζουν άτομα μέ οίκονομικές γνώσεις σάν τοῦ Παπανδρέου, δέν κάνουν άλλο από τό νά λένε συνειδητά ψέμματα (γιά τό ΚΚΕ δέ μιλάμε βέβαια).

Η Έλλαδα μέσα ή ξέω άπό τήν EOK, θά ήταν υποχρεωμένη έτσι κι άλλοις νά άντιμετωπίσει τήν κοινωνική κρίση πού ηδη συγκλονίζει τόν καπιταλισμό και πού άπειλει τήν όλοκληρωτική άποδιάρθρωση τής παγκόσμιας οίκονομίας. Η είσοδος στήν EOK άπλως έπιταχύνει ώρισμένες διαδικασίες (σπως τήν καταστροφή τών μικροαστικών στρωμάτων) πού ό Μάρξ είχε άναγγείλει έδω κι έκατο χρόνια. "Οσο γιά τή σχετική άδυναμία άντικατάστασης αύτων τών στρωμάτων άπο μιά τάξη μεσαίων γραφειοκρατικών στελεχών, γι αύτό δέ φταιει ή EOK άλλα ή ίδια ή κρίση τού καπιταλισμού. Η έποχή τής οίκονομικής άνάπτυξης πέρασε, οι θέσεις στελεχών έπαψαν νά πληθαίνουν: ή παλιά μεσαία τάξη καταστρέφεται, και λείπουν οι προϋποθέσεις γιά τή δημιουργία μιᾶς νέας. Η δέκτητα τής κρίσης στήν Έλλαδα θά καθοριστει κυρίως άπο τή μαχητικότητα τών έλλήνων έργαζόμενων, τή σχετική ισχύ τής έλληνικής οίκονομίας (χαμηλότερη άπο αύτή τών δυτικών άλλα πολύ άνωτερη άπο τών υπανάπτυκτων), και τήν έπιδεξιότητα τών χειρισμῶν τής άρχουσας τάξης. Τόν πρώτο και κυριότερο άπο αύτους τούς παράγοντες, ή EOK δέν τόν έπηρεάζει. Στόν δεύτερο ή EOK έπιχειρει μιάν έπικινδυνη χειρουργική έπέμβαση, θά λέγαμε, δηλ. τήν καταστροφή τών άσθενέστερων μεσαίων στρωμάτων. "Ετσι δημιουργει δυνατότητες είτε γιά έναν «δρθολογιστικότερο» σχεδιασμό και γιά παραχώρηση τής υπεραξίας πού αύτά τά στρώματα κατακρατοῦσαν τόσο στούς μαχητικούς έργαζόμενους όσο και στίς έπειγουσες έπανεπενδύσεις, είτε γιά μιάν δέκτητη κοινωνική κρίση μέ άποτελέσματα άπρόβλεπτα, έναν δέν πετύχουν αύτοί οι χειρισμοί. Ως πρός τόν τρίτο παράγοντα, ή EOK προσπαθει νά παγιοποιήσει τίς «δμαλές κοινοβουλευτικές συνθήκες» πού θά έπιτρέπουν, ύποτιθεται, τίς σωστότερες άποφάσεις στήν άνωρμη έλληνική γραφειοκρατία.

Τήν EOK τήν έφερε ή δεξιά χωρίς αύτό νά σημαίνει και τίποτε τό ίδιαίτερο: ύπέρ αύτής είναι έπισης και οι αύτονομημένες άριστερές έθνικές γραφειοκρατίες -σοσιαλδημοκρατικά και εύρωκομμουνιστικά κόμματα. Προσαρμοζόμενη λοιπόν στούς κανόνες τού κοινοβουλευτικού θεάματος, είτε ύπακούοντας έντολές ξέωθεν, ή άριστερά (πλήν τού εύρωκομμουνιστικού KKE ες) τής άντιτάχθηκε στά λόγια και τήν άποδέχτηκε στήν πράξη, σπεύδοντας νά στείλει τούς εύρωβουλευτές τής στό Στρασβούργο. Η άριστερά έχει ηδη πάρει θέση στήν άνελέητη μάχη άνθρωπων και έξουσίας πού προαναγγέλλεται άπο τήν παγκόσμια κοινωνική κρίση: θά είναι μέ τήν έξουσία άπο τή στιγμή πού θά τής πετάξουν κάποιο ξεροκόμματο τής πίττας πού δνομάζεται «κυβέρνηση έθνικής ένότητας» (μέ τέτοιες κυβερνήσεις, κατά τή θεωρία μας, συσπειρώνοντας τό σύνολο τών γραφειοκρατών θά προσπαθήσει ά καπιταλισμός νά δώσει τήν τελική μάχη και νά έπιβάλει τά «έκτακτα μέτρα» πού θά τού ύπαγορεύσει ή κρίση του, άν δέν καμφθεῖ άλλοις ή παγκόσμια έργατική τάξη). Άλλα και πρίν τήν ώρα αύτή, στόχος τής άριστερᾶς είναι ή έξουσία στά πλαίσια τού τωρινού κοινωνικού συστήματος. Γιά τούτο και προσπαθει νά παραπλανά τούς έργαζόμενους, ότι δῆθεν ή κρίση τής έλληνικής οίκονομίας είναι άποτελέσμα τής... EOK, κι όχι τού ίδιου τού καπιταλισμού. Θέλουν μήπως νά πιστέψουμε ότι πρίν μπούμε στήν EOK περνούσαμε καλά; "Η ότι ή οίκονομία θά σωζόταν άν δέ μπαίναμε στήν EOK; Άλλα μήπως τότε ή δεξιά είναι χαζή, καταστρέφοντας μονάχη τής τό φέουδο τής; "Όλα αύτά είναι φτηνές δημαργωγίες, πού δείχνουν τήν περιφρόνηση δεξιάς κι άριστερᾶς μαζί γιά τά πρόβατά τους, τόν κοσμάκη.

Κι δμαως, τό ταξικό ένστικτο τών έλλήνων έργαζόμενων δέν τούς ξει άφήσει νά πιστέψουν τούς αύτοαναρούμενους μόδους τῶν κομμάτων, και τούς βοηθᾶ νά διατηροῦν τό σκεπτικισμό τους. Αύτό πού πρέπει πάντοτε νά θυμούνται είναι πώς μικρή σημασία έχει άν τόν ίδρωτα τούς τόν κλέβουν έλληνες ή ξένοι. Κι ούτε πού χρειάζονται κανέναν νά τούς πει ότι ή πραγματική μάχη γίνεται στό μέτωπο τής παραγωγῆς και στό πεδίο τής αύτονομης όργανωσης. Στό μέτωπο τής παραγωγῆς, περιορίζοντας μέ τούς τυπικούς και άτυπους άγωνες τούς τό ποσοστό τής έκμετάλλευσης, κι έτσι στερώντας άπο τόν καπιταλισμό τά κέρδη πού τού είναι τόσο άπαράτητα γιά έπανεπενδύσεις, γιά νά ξεπεράσει τήν κρίση. Καί στό πεδίο τής αύτονομης όργανωσης, δημιουργώντας τή νέα κοινωνία μέσα άπο τό κέλυφος τής παλιᾶς, προετοιμάζοντας τίς γραμμές τούς γιά τή θανάσιμη τελική άναμετρηση μέ τό κεφάλαιο.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ KAI ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ

— Τό αρθρό αύτό έπιχειρεί μιά θεωρητική προσέγγιση στό ζήτημα τοῦ ρόλου τοῦ πανεπιστήμιου σάν θεσμοῦ, δσον άφορά τή συμβολή του στήν άλλοτριώση τῆς άνθρωπινῆς σκέψης και ἐνέργειας τίς συνέπειες δηλ. πού ἔχει ή φοιτητική ίδιότητα γιά τήν ἐπιλογή και λειτουργία μιᾶς συγκεκριμένης στάσης πρός τούς άνθρωπους και τόν κόσμο, αύτῆς τῆς διαχωρισμένης σκέψης και τῆς άποσπασματικῆς δράσης.

— Ο φοιτητής, δπως και κάθε ἄνθρωπος, ἔχει μιά δοτότητα. "Έχει σεξουαλικότητα, δημιουργικότητα, πνεῦμα, ταυτόχρονα και διαχώριστα. Πρίν ἀπό τό πανεπιστήμιο, τό κοινωνικό πεόιβάλλον κάτω ἀπό τίς συγκεκριμένες οἰκονομικοπολιτικές συνθήκες (καπιταλισμός - κράτος) σάν φορεῖς ἀξιῶν, ιδεολογίας και γενικά ἀγωγῆς, πετυχαίνει νά δια-

σπάσει τήν ἐνότητα τῆς άνθρωπινῆς ζωῆς και ἀπό 'Ολότητα τήν μετατρέπει σέ ἄθροισμα ἀποσπασματικῶν πράξεων. Διαχωρίζει τόν 'Ερωτα ἀπό τήν 'Εργασία, τήν 'Επιθυμία ἀπό τή Λογική, τή σκέψη ἀπό τό κορμί· κατανέμει τή διάρκεια τῆς Ζωῆς σέ χρονικά στάδια (ἥλικες), ἐγκαθιδρύοντας γιά κάθε ἔνα ἀπ' αὐτά ἔνα ἐπιτρεπόμενο φάσμα «ἔλευθερίας», ἀπόλαυσης, παιγνιδιοῦ και εἰδους πράξεων (π.χ. ἔνας νέος 21 χρόνων «πρέπει» ν' ἀσχοληθεῖ ἀποκλειστικά μέ τό «τί θά γίνει αὔριο στή κοινωνία» η πᾶς θά «βγάζει τό ψωμί του ἀπό δῶ και πέρα»). Καταφέρνει νά ἐπιβάλλει τόν διαχωρισμό ίδιωτικῆς, προσωπικῆς ζωῆς —δημόσιας ζωῆς και τή διάκριση «ἔλευθερου» χρόνου —χρόνου ἐργασίας. Δίνει δηλ. στόν καθένα ἔνα ρόλο, κάποιο κοινωνικό «στίγμα», μιά θέση στή δημοσιότητα και παράλληλα «παραχωρεῖ» μιά ίδιωτική ζωή, λίγο-πολύ «ἄσυλο» τοῦ καθένα, κάτι σάν ὀχυρό ή χωρικά նδατα. "Ετσι είναι φυσικό, ὅταν ἀναφερόμαστε ἐμεῖς οἱ ίδιοι στή ζωή μας νά τή χωρίζουμε σέ «τομεῖς»: ἐπαγγελματική ζωή, σεξουαλική ζωή, ψυχαγωγία, χόμπι κι ἐνδιαφέροντα (ἀπόηχοι μιᾶς χαμένης ἐλεύθερης δραστηριότητας), πνευματική καλιέργεια, τέχνη, ἀθλητισμός κλπ.

— Μέσα σ' αύτόν τόν γενικευμένο διαχωρισμό τῆς ζωῆς, ή ἔνταξη στό πανεπιστήμιο θεωρεῖται σταθμός στή ζωή τοῦ ἀτόμου, ἀφοῦ είναι ή πιό σοβαρή διαδικασία μύησης στή κοινωνία ὅπου κυριαρχεῖ πάνω ἀπ' ὅλα ή «ἀναγκαιότητα» τής μισθωτῆς ἐργασίας (πουλημένης δραστηριότητας) και ἔρχεται νά προσθέσει ἀκόμα ἔναν διαχωρισμό, ν' ἀφαιρέσει δηλαδή ἔνα ἀκόμη κομμάτι ἀπό τό σύνολο τῆς Ζωῆς μας:

α) ἀνάγοντας τή Γνώση σέ μιά λειτουργία πού συμβαίνει ἀποκλειστικά σέ δρισμένους χώρους φτιαγμένους εἰδικά γι' αύτόν τό σκοπό (τό πανεπιστήμιο, τό σχολεῖο) πάντα μέσα σέ σχέσεις ιεραρχίας, πειθαρχίας, «σοβαρότητας», περιβάλλοντάς τη μέ μιά ἀπόκοσμη ίδιαιτερότητα, μιάν ἀνωτερότητα, βάζοντας μιάν ἀπόσταση μεταξύ τής και τοῦ «μέσου» ἀνθρώπου πού πρέπει νά τή «κατακτήσει», ν' ἀγωνιστεῖ γιά νά τή «φτάσει», πρέπει νά λάβει τήν ίδιότητα τοῦ φοιτητῆς γιά νά τήν ἀποκτήσει.

β) προορίζοντας τή Γνώση νά ύπηρετήσει έναν άπάνθρωπο παραγωγικό μηχανισμό στόν όποιο οί ἀμεσοί παραγωγοί δέν έχουν συνειδητά καμμιά κυριαρχία στά μέσα παραγωγῆς, είναι τόσο διαχωρισμένοι ἀπ' αύτά δσο κι ἀπ' τά προϊόντα τής ίδιας τους τής δουλειᾶς, βρισκόμενοι σέ σχέσεις ιεραρχίας και ύποταγής ἀπέναντι σέ κάποιους πού διευθύνουν τή παραγωγική διαδικασία (πού είναι ἐπιστήμονες, δηλ. πρώην φοιτητές), κοντολογίς προορίζοντάς τη νά ύπηρετήσει τή ταξική κοινωνία.

Αύτή ή πανεπιστημιακή γνώση ούτε κάν μπορεῖ νά ισχυριστεῖ κανείς δτι ἀπευθύνεται στόν ἀνθρωπο-παραγωγό, δημιουργό τῶν ὑλικῶν συνθηκῶν τής ίδιας του τής ζωῆς, γιατί ἀφορᾶ ἔκεκάθαρα τήν σύνδεση και ἐνσωμάτωσή του στό σύστημα τής μισθωτῆς (καταναγκαστικῆς) ἐργασίας πού είναι ἀκριβῶς ἡ ἀρνηση και ἀντιστροφή τής ἀνεμπόδιστης δημιουργικότητας τοῦ ἀνθρώπου, τής συνειδητῆς κυριαρχίας του πάνω σ' ἔναν κόσμο πού δημιουργεῖ δηδίος. Ἀκόμα και ἐκεῖνο τό κομμάτι τής ἐπιστήμης πού είναι ἀντικειμενικά χρήσιμο (π.χ. Φυσικο-Χημεία) δέν παίζει κανένα τέτοιο ρόλο, ἀφοῦ τό σύνολο πιά τής ἐπιστήμης σήμερα ἐφαρμόζεται γιά νά ύποδουλώσει και νά ἔχαρτήσει τόν ἀνθρωπο στά ὑλικά και τεχνικά μέσα ἀντί νά τά βάζει στήν ύπηρεσία του, νά τά ἀναδείξει σάν προϋποθέσεις γιά τή προώθηση τής ἐφευρετικότητας, τής φαντασίας, τής Ἐλευθερίας, τοῦ Αὐτοκαθορισμοῦ του. Σήμερα δέν ύπάρχει ἐπιστήμη πού νά μήν βρίσκεται στήν ύπηρεσία τής Οἰκονομίας, τοῦ στρατιωτικοῦ μηχανισμοῦ, τής Ἰδεολογίας.

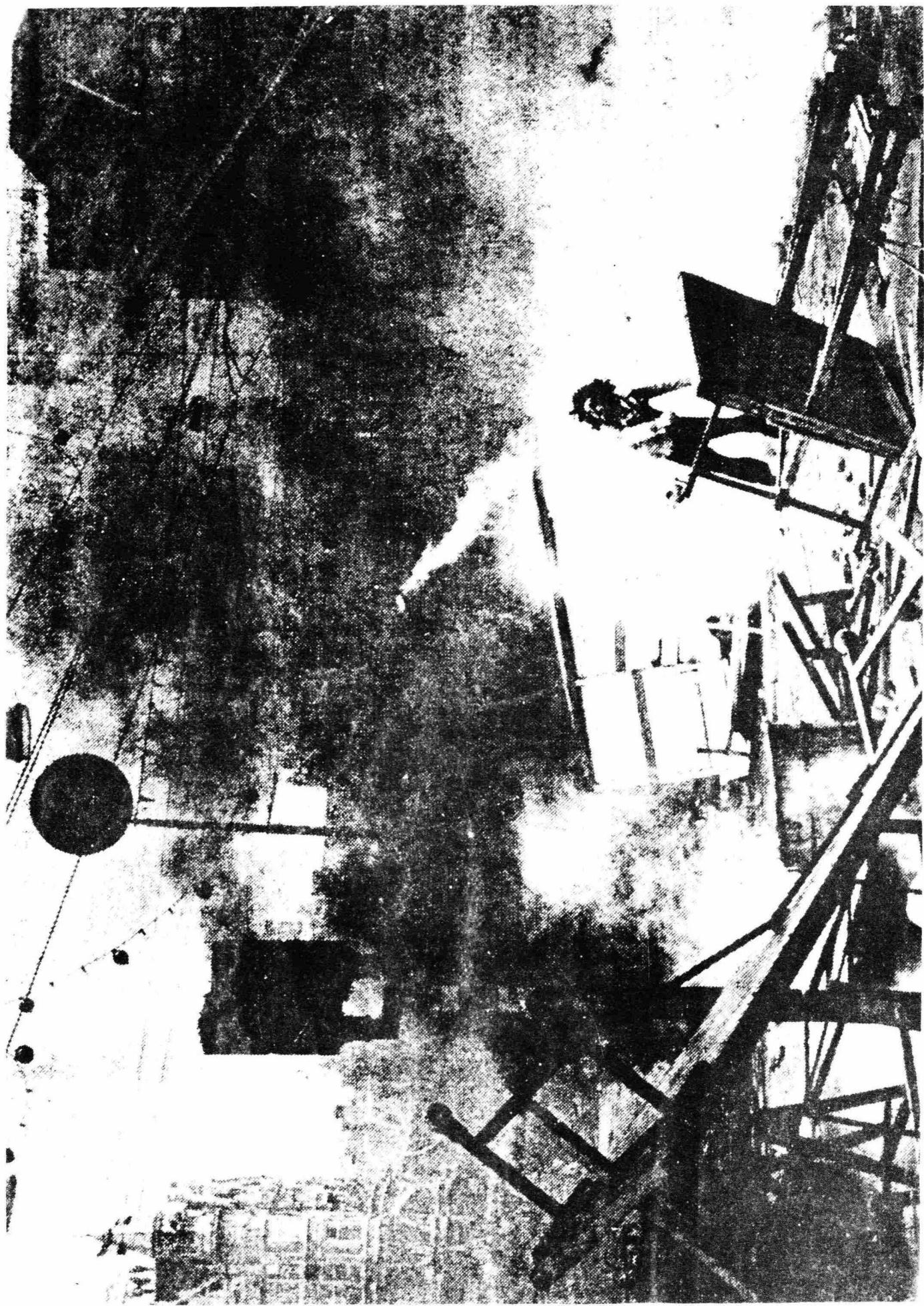
Τό σύγχρονο πανεπιστήμιο, πηγή μιᾶς γνώσης ἀνίκανης νά καλλιεργήσει τό σεξουαλικό ἔνστικτο τοῦ ἀνθρώπου, συνεχίζει νά ἐργάζεται ἀκόμα γιά τήν ἐπιβίωσή μέσα σέ μιά κοινωνία ἀφθονίας, συνεχίζει νά διαχέει τήν ἰδεολογία τοῦ μόχθου, τής θυσίας, τοῦ πατριωτισμοῦ μπορεῖ νά δριστεῖ σάν ἔνας ἀκόμη μηχανισμός τής κρατικιστικῆς κοινωνίας, μηχανισμός προτροπῆς τῶν ἀνθρώπων νά παραιτοῦνται ἀπό τό παιγνίδι τής Ζωῆς τους: μπορεῖ δηλ. κυριολεκτικά νά δριστεῖ σάν: «ἡ θεσμοποιημένη δργάνωση τής ἄγνοιας...»

— Ή γενικά ίσχυουσα ἀντίληψη δτι δ φοιτητής είναι ἔνας σοβαρός ἀνθρωπος πού ἀσχολεῖται μέ σοβαρές γνώσεις και σάν μελλοντικός ἐπιστήμονας θάναι τό ἀνώτερα μορφωμένο μέλος τής κοινωνίας (μέ ἔξασφαλισμένη βέβαια τήν ἐπαγγελματική ἀποκατάσταση) δέν είναι παρά ἔνας ζωντανός μύθος, τό μαγικό ἔλλοθι αὐτής τής ράτσας τῶν μισθωτῶν σκλάβων πού λέγονται ἐπιστήμονες και η κρυστάλλινη πηγή τοῦ αὐτοσεβασμοῦ (δηλ. τοῦ πνευματικοῦ αὐνανισμοῦ) τῶν φοιτητῶν.

— Και αύτό είναι τό χειρότερο ἀπ' δλα, τό δτι δ φοιτητής (δπως κι δ ἐπιστήμονας, και δχι μόνο αὐτοί βέβαια, ἔχει τήν αὐταπάτη τής κοινωνικῆς του θέσης, νομίζει δτι είναι δ εἰδίκευμένος ἔξυπνος πού ἀντισταθμίζει τή καθημερινή βλακεία τῶν ἄλλων, ἐνῶ στό κάτω-κάτω δέν είναι (στή καλύτερη περίπτωση) παρά δ γνώστης μέρους τής μέτριας και μίζερης πραγματικότητας. Και ἀν δ φοιτητής ζεῖ μέσα στό ἀπατηλό παρόν του, ἀντλώντας τό κοινωνικό του κύρος μέσα ἀπό τό περιμάζεμα ἀξιῶν και γνώσεων ἐνός κόσμου ἔσπερασμένου και ψεύτικου, είναι ἀκόμα πιστό αἰσχρό ψέμμα δτι μπορεῖ ν' ἀλλάξει τόν κόσμο και τή κοινωνία, ἐνστερνιζόμενος τή πραχτική και τήν ἰδεολογία κάποιου ἐπαναστατικοῦ δῆθεν κόμματος, πού στό σύνολο τους ἀξίζει νά σημειωθεῖ δτι φροντίζουν μέ ἰδιαίτερη ἐπιμέλεια γιά τή διατήρηση και προστασία τής φοιτητικῆς ιδιότητας (συνεπῶς, τοῦ πανεπιστήμιου) συγκαλύπτοντας τόν ἐκσυγχρονιστικό και ταυτόχρονα συντηρητικό του ρόλο μέσα στήν ἐμπορευματική κοινωνία.

— Ό στόχος τής ἐπαναστατικῆς δραστηριότητας δέν μπορεῖ νά είναι παρά η κατάργηση τοῦ πανεπιστήμου σάν τέτοιον, ταυτόχρονα μέ τή καταστροφή τής σημερινῆς κοινωνίας, δηλαδή τής κυριαρχίας τοῦ ψέμματος τής ἀναγκαιότητας τής (μισθωτῆς) δουλειᾶς, και δρίζεται σάν η αὐτοανάρεσή μας σάν φοιτητές, συμβάλλοντας συγχρόνως στή κοινή προσπάθεια τῶν ἐπαναστατημένων ἀνθρώπων γιά τήν ἔξαλειψη δλων τῶν τεχνητῶν διαφοροποιήσεων (ἐργάτης, καλλιτέχνης, ἐπιστήμονας, διευθυντής κ.λ.π.) και τήν ἐπανάκτηση τής δλότητας τής καθημερινῆς Ζωῆς...

ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ: ΟΙ ΚΡΑΑΚΕΡΣ ΕΞΕΓΕΙΡΟΝΤΑΙ

Ή μιά μετά τήν δλλη, οί βιομηχανικές χώρες δρχίζουν νά δέχονται πλήγματα από δνεξέλεγκτα στοιχεία, πού δημιουργούν δκόμα πιό δνεξέλεγκτες καταστάσεις. Ποῦ καί ποῦ, οί εφημερίδες μᾶς πληροφορούν δτι... «ποποτα δτομα έκαναν διαδηλώσεις και προκάλεσαν συγκρούσεις στήν 'Ελβετία», ή «έκαψαν τό κέντρο τοῦ 'Αμστερνταμ», ή «λεπλάτησαν τις πλαισιονοικές τοῦ Σικάγου», ή «έκαναν δπεργκες στό Γκντάντσκ», ή «δμαύρωσαν τήν έπετειο τοῦ Πολυτεχνείου», και μετά... σιωπή! Από ποῦ ήρθαν οί υποπτοι, και ποῦ πάν μετά τά έκτροπα; Σιωπή... Ποιό είναι τό μυστηριόδες κίνημα πού ένω δλοι θέλουν νά τό πνιζουν στό σκοτάδι, τους δναγκάζει νά κατεβάζουν τά τάνκς στούς δρόμους; Δέν υπάρχει... 'Υπάρχουν μονάχα προβοκάτορες, υποπτοι, τυχοδιώκτες και δμάδες Ζορρό, τύπου «'Εριθρές Ταξιαρχίες». Ή, τό λιγότερο, δτομα έπιπλαια και σχιζοφρενικά, γόνοι συνήθως πλούσιων οικογενειῶν.

Και δμως, τό κίνημα μας, τό κίνημα τῶν δνθρώπων πού θέλουν νά ζοῦν σάν δνθρωποι, υπάρχει, και στή χώρα μας και στις δλλες χώρες Δύσης και 'Ανατολῆς, και παντοῦ δπου ή καπιταλιστική βαρβαρότητα προσπαθει νά μετατρέψει τους δνθρώπους σέ δβουλα κτήνη, ιεραρχημένα και στοιχημένα κατά τις δνάγκες τής παράλογης παραγωγής της. 'Υπάρχει, και σέ κάθε στιγμή μπορει νά γίνει ό πυροδότης τής παγκόσμιας έκρηξης τῶν μαζών, τής καταγύδας πού οι δρχηγοί κι οι γραφειοκράτες ήδη βλέπουν τά μαῦρα σύννεφα νά σωρεύονται στόν δρίζοντα.

Παραδέτουμε λοιπόν, τήν δνταπόκριση τοῦ Γιάν Μπερβέτες γιά τό κίνημα τῶν κράακερς, πού ήδη πολλοί δπο 'μάς τό είχαν δκουντά δπό τά λιγοστά μονόστηλα τῶν εφημερίδων τόν 'Απρίλη και τό δεκέμβρη τοῦ '80.

Στήν 'Ελλάδα έχουν ήδη κυκλοφορήσει δλλα δνό κείμενα γιά τό κοινωνικό κίνημα στήν 'Ολλανδία. Τό ένα είναι τό πολύ ένδιαφέρον «Πεζοδρόμιο 9», μέν υτοκουμέντα δπό τό κίνημα τῶν Προβός, τῶν προδρόμων τῶν κράακερς. Τό δλλο είναι τό δρθρο τής τελευταίας «ΡΗΞΗΣ» (δργανον τής θλιβερής * 'Ομάδας γιά μά προλεταριακή δριστερά*, μαοϊκής ίδεολογίας, σταλινικής πρακτικής κι δνύπαρχης θεωρίας), πού έπιχειρει δπό τήν πίσω πόρτα νά χωρέσει στήν προκρούστεια κλίνη τού νεολεννισμού γεγονότα δπολύτως δκατάλυπτα γιά μαρξιστές.

Ένσταντανέ δπό τήν έμπρακτη κριτική τοῦ θεάματος δπως αύτή έφαρμόζεται δπό τους κράακερς.

Γιά τους δστεγους τοῦ 'Αμστερνταμ, «ψάχνω γιά σπίτι» δέ σημαίνει άναγκαστικά πώς πρέπει νά κάτσουν νά σκαλίζουν τίς άγγελίες τῶν έφημεριδων, ή νά περιμένουν ύπομονετικά έλπιζοντας κάποτε νά βρούν ένα άδειο μέρος κατάλληλο γιά διαβίωση. 'Αντιθετα, μπορούν νά προσχωρήσουν σέ ένα μαζικό και καλά δργανωμένο άντεξουσιαστικό κίνημα καταλήψεων σπιτιών, πού δλο και κερδίζει σέ μαχητικότητα και σέ ίκανότητα άντιστασης ένάντια στούς μπάτους και στους κερδοσκόπους.

Τό κίνημα αύτῶν πού καταλαμβάνουν σπίτια, τῶν «κράακερς» δπως είναι γνωστοί στά δλλανδικά, έμπειρέχει σέ αύξανόμενο βαθμό συνειδήτα άναρχικά στοιχεία, και έχει θέσει στήν ήμερήσια διάταξη τή μετωπική σύγκρουση μέ τό κράτος. Πρόσφατα, γιά παράδειγμα, μέ τήν πολεμική ίαχή «δχι στέγαση, δχι στέψη», χιλιάδες κράακερς πολιόρκησαν τήν τελετή τής στέψης τής νέας βασιλισσας τής 'Ολλανδίας, σέ ένδειξη διαμαρτυρίας γιά αύτό τό σπάταλο ύπερβέαμα σέ έπδχη τόσο δξείας οίκιστικής κρίσης.

Αύτη καθ' αύτή ή μάχη δέν ήταν κάποιο περιστασιακό ξέσπασμα, δλλά ή έκφραση ένδις δυνατού, αύτοοργανωμένου λαϊκού κινήματος, πού μέ τά χρόνια ωρίμασε και πού τώρα πιά είναι σέ θέση νά δραστηριοποιει ένα έκτεταμένο δίκτυο συμπαράστασης σ' δλη τήν 'Ολλανδία.

Άν και δέν τό δποτελούν άποκλειστικά νέοι (μέσα στό κίνημα ύπάρχουν και άρκετες οίκογένειες και ήλικιωμένοι), τό κίνημα τῶν κράακερς παραλληλίστηκε μέ τό κίνημα τῶν προβός τοῦ 1966. Τό σημειριό κίνημα διαφέρει δμως, ός πρός τό δτι:

- είναι λιγότερο διαννοούμενιστικό
- είναι πιό αιθόρμητο
- είναι ίσχυρότερο, κι έχει συνειδητοποιήσει καλύτερα τά προβλήματά του.

Δέν είναι κάποιο άφηρημένο δημιούργημα τής φαντασίας, άντιθετα, είναι ή ίδια ή φαντασία πού γεννήθηκε μέσ' άπ' τά προβλήματα πού έβοζε ή πραγματικότητα: οικιστικό, άνεργια τελειοφοίτων, δξυνση τού άνταγονισμού σέ σχολεία και πανεπιστήμια, στρατιωτικοποίηση τής ζωής, «λιτότητα»...

Μονάχα στό 'Αμστερνταμ ύπάρχουν έπίσημα 53.000 δτομα πού περιμένουν τή σειρά τους στούς καταλόγους στέγασης, ένω ταυτόχρονα μένουν δδεια πολλά κτήρια πού προορίζονται γιά κατεδάφιση άπο τίς έταιρεις, ή πού διατηρούνται γιά δρχιτεκτονικούς κλπ λόγους. Σέ τέτοια κτίσματα, ύπολογίζεται πώς 5.000 διαμερίσματα περίπου είναι αύτή τή στιγμή κατειλημμένα άπο 10.000 δτομα.

ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Σήμερα, οι κράκερς είναι τό καλύτερα δργανωμένο αύτόνομο κίνημα στό "Αμστερνταμ". Έπισης, έχουν αύτοοργανωθεί και σέ πολλές άλλες πόλεις, δημιουργώντας τά δικά τους καφενεία και στέκια, καθώς και ένα έκτεταμένο σύστημα αύτοάμυνας.

Γιά νά προασπίσουν τίς κατακτήσεις τους καθώς και αύτές τῶν νέων στό κίνημα, έχουν δημιουργήσει στό "Αμστερνταμ" ένα «Κέντρο Συναγερμού», ένάντια στίς συμμορίες τῶν μικρο-γκάγκστερ / μπράβων τῶν μεγαλοϊδιοκτητῶν. "Έχουν δργανώσει, έπιπλέον, τή στέγαση τῶν νέων μελῶν, τή συντήρηση και τίς έπισκευές τῶν σπιτιών, και τή συγκέντρωση χρημάτων ἀπό τους ἀτυπους ένοικους και τούς συμπαθοῦντες. Μέ αύτά τά χρήματα μετακομίζουν σέ άλλα σπίτια δσοι έξωνται ἀπό κάπου, και έπισης συντηρεῖται μιά «κολλεκτίβα ποδηλατῶν μεταφορέων».

Οι έπιτροπές είναι δργανωμένες μέ βάση τίς συνοικίες. Κεντρικές έπαφές τοῦ κινήματος δλόκληρης τῆς πόλης γίνονται μονάχα γιά τό σχεδιασμό έπιθετικῶν πράξεων, ή γιά τό συντονισμό τῆς άμυνας ένάντια στούς μπράβους. Οι δργανωτικές ἀρχές τῶν κράκερς είναι παρόμοιες μέ κεινές τῶν ἀναρχοσυνδικαλιστικῶν κινήματων τῆς Γαλλίας και τῆς Ισπανίας πρίν τόν Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, και τό κίνημα δέ διατηρεῖ κενενός εἶδους σχέσεις μέ δποιοδήποτε κόμμα. Στήν πραγματικότητα, ή πλειοψηφία τῶν κράκερς βλέπουν τή δράση τους σάν άμεση πάλη ένάντια στό κράτος.

Ωρισμένοι κράκερς έχουν δργανωθεί σέ έπιτροπές «ζωῆς-δουλειᾶς», έπιχειρώντας νά καταπολεμήσουν τό διαχωρισμό άναμεσα στήν προσωπική ζωή και τήν άλλοτριωμένη δουλειά. Προσπαθοῦν νά δημιουργήσουν ζωτανά κοινόβια, πού νά ἀποτελοῦν ταυτόχρονα και ένώσεις παραγωγῶν. Γίνονται έπισης ἀπόπειρες γιά έναλλακτικά στύλ ζωῆς: φεμινιστικές κολλεκτίβες, νοικοκυριά δμοφυλοφίλων, ψυχεδελικές κοινότητες κλπ.

Ἐνώ οι καθαρά ἀναρχικές κολλεκτίβες δέν είναι παρά λίγες μόνο, ή ἀναρχική έπιτροπή και συνείδηση έχει ίσχυροποιηθεί ἀπό τήν ἐποχή τῶν Προβός. Κανείς πιά δέ θέλει σχέσεις μέ δποιοδήποτε εἶδους κοινοβουλευτική παρέμβαση.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΩΝ ΚΡΑΑΚΕΡΣ

Οι καταλήψεις σπιτιών έχουν γίνει συνηθισμένο φαινόμενο ἀπό τήν ἐποχή τῶν Προβός και ίστερα. Παιδά πού είχαν παρατήσει τά σπίτια τους, ναρκομανείς, κι δλοι οι δλοι πού ἀδυνατοῦσαν νά βροῦν κάποιο κατάλυμα στό "Αμστερνταμ", τότε ήταν πού ἀρχισαν νά καταφεύγουν στίς δδεις οικοδομές. "Η παράλογη κατάσταση, μιά πόλη μέ τέτοιο δξυμένο οικιστικό πρόβλημα νά έχει τόσες χιλιάδες δδεια κτίρια γραφείων (πρώην ίδιωτικά σπίτια, τά περισσότερα), χρονολογείται ἀπό τά 1945: Τότε, κατά τήν ἀνοικοδόμηση κτηρίων πού είχαν πληγεὶ ἀπό τόν πόλεμο και τήν κατοχή, έμφανιστηκαν οι κερδοσκόποι πού τό έβρισκαν πολύ πιό συμφέρον νά μετατρέπουν τά σπίτια σέ γραφεία γιά τίς έταιρεις παρά νά ίκανο ποιησουν τίς δξύτατες στεγαστικές ἀνάκες τῶν πολιτῶν.

Μέ τό σύνθημα «Θέλετε σπίτι; Καταλάβετε το!», ένας ἀπό τους πρώην ίδρυτες τού κινήματος τῶν προβός ξεκίνησε στά 1967 ένα «Γραφείο Καταλήψεων» («Γραφείο KRAAKERS»), πού ἐπρόκειτο νά είναι δι πυροδότης τού δργανωμένου κινήματος τῶν καταλήψεων. Σκοπός τού γραφείου ήταν ή δργάνωση ένος δίκτυου βοήθειας πρός τούς καταληψίες, και ή ἀντίσταση ένάντια στόν πολεοδομικό σχεδιασμό πού γίνονταν μέ γνώμονα τά οικονομικά δφέλη τῶν κερδοσκόπων και τά κοινωνικά δφέλη τού κράτους. Ακριβώς τήν ίδια έποχή, έξαλλου, οι κάτοικοι τῶν παλιών συνοικιῶν τού "Αμστερνταμ" καθώς και τῶν παλιών κέντρων τῶν δλλων πόλεων ἀρχιζαν νά συνενώνονται μέ σκοπό τή διατήρηση τῶν συνοικιῶν τους, πού είχαν προγραφεῖ ως κατεδαφιστές.

Η ΑΝΑΓΚΗ ΓΙΑ ΑΥΤΟΟΡΓΑΝΩΣΗ

Ἄπο αύτές τίς πράξεις ἀντίστασης τῶν πολιτῶν ένάντια στόν κρατικό σχεδιασμό, οι πιό φημισμένες και πιό βίαιες έγιναν κατά τήν ύπερασπιση τῆς συνοικίας Νώμάρκετ τού "Αμστερνταμ".

'Αφορμή ήταν ή σχεδιαζόμενη διάνοιξη μιᾶς γραμμῆς μετρό, πού θα τήν διαπερνοῦσε ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη, και πού θα σήμαινε τήν κατεδάφιση τῶν παλιών κτηρίων και τήν ἀντικατάστασή τους μέ γραφεία και μέ πολυτελή διαμερίσματα.

Οι συνοικιακές έπιτροπές δμως ἀν κι ένισχυθηκαν ἀπ' τούς κράκερς, δεν τά καταφεραν νά δημιουργήσουν μιάν ἀποκεντρωτική δργάνωση ἀλληλεγγύης. 'Εκτός ἀπό τήν έπιτροπή τοῦ Νώμάρκετ πού ήταν αύτόνομη, δλες οι δλλες κυριαρχοῦνταν ἀπό μαοίκους και κομμουνιστές, ἐνώ τό ίδιο τό ΚΚ συμμετεῖχε στό δημοτικό συμβούλιο τοῦ "Αμστερνταμ, είχε συμπράξει στήν ἀπόφαση γιά τή δημιουργία τοῦ μετρό, και έκανε δτι μποροῦσε γιά νά έμποδίσει τήν ἀνάπτυξη ἀλληλεγγύης ἅμεσα μεταξύ τῶν συνοικιῶν, σύμφωνα μέ τήν πάγια τακτική τοῦ σταλινισμοῦ.

Στίς ἀρχές ή αύτοοργάνωση τῶν κράκερς δέν έμφανίζονταν σάν ἐπείγουσα ἀνάγκη, γιατί στήν 'Ολλανδία δέν ὑπῆρχε κανένας νόμος πού νά ἀπαγορεύει τίς καταλήψεις σπιτιῶν. Μόνον ή διάρρηξη είναι πράξη γιά τήν δποία μπορεῖ κανείς νά συλληφθεῖ, κι έτσι οι κράκερς, νομικά, δέ μποροῦσαν νά κατηγορηθοῦν παρά μόνον δτι πλάνονταν τή στιγμή τοῦ "μπουκαρίσματος". Μετά τό ἀρχικού μπουκάρισμα πάντοτε μέ μιά νέα κλειδαριά ἀντικαθιστοῦσαν τή σπασμένη, κι έτσι δέν ὑπῆρχε πιά ἀδίκημα.

'Ωστόσο, στά 1975 μερικοί δικαστές ἀρχισαν νά βρίσκουν νομικά παραθυράκια γιά νά δξώνουν τούς κράκερς. Καί στά 1976 κατατέθηκε στό κοινοβούλιο ένας νόμος ένάντια στίς καταλήψεις σπιτιῶν.

'Ο δλλος μεγάλος έχθρος ήταν οι μεγαλοϊδιοκτήτες, πού προσπαθοῦσαν (καί προσπαθοῦν) μέ δλα τά μέσα —χωρίς νά περιορίζονται ἀπό προκαταλήψεις σχετικά μέ τή νομιμότητα τῶν ἐνεργειῶν τους— νά διώξουν τούς κράκερς ἀπό τά σπίτια τους. 'Οργανώνουν συμμορίες γιά νά δώχουν τούς ένοικους και νά καταστρέφουν τά έσωτερικά τῶν σπιτιῶν γιά νά τά κάνουν ἀκατοίκητα. Δέ διστάζουν νά πυρπολήσουν δλόκληρηα κτίρια, ἀκόμη κι δταν μέσα σ' αύτά ὑπάρχουν ἀκόμη ἀνθρωποι. Σέ δλλες περιπτώσεις, οι γκάγκστερς ίσχυρίζονται πώς έχουν νοικιάσει οι ίδιοι τά σπίτια. 'Ο ίσχυρισμός τους αύτός μπορεῖ ενκολα νά ἀποδειχτεῖ δταν είναι ἀβάσιμος, μέ μιά μικρή δικαστική ζευνα, και δ κράκερ νά κερδίσει τή δίκη, ἀλλά μιᾶς και συνήθως έχει ήδη έξωθεν, ἀποκλείεται νά ζαναγυρίσει στό προηγούμενο σπίτι. Μόνο μέ τήν αύτοοργάνωση τους οι κράκερς βρήκαν τήν κατάλληλη ἀπάντηση σέ δλα αύτά.

ΚΑΘΟΡΙΖΟΝΤΑΙ «ΗΜΕΡΕΣ ΔΡΑΣΗΣ»

Μετά τήν κατάθεση τοῦ νόμου «ἀντι-κράκερ», στά 1976, οι κράκερ σχημάτισαν ένα έθνικό συμβούλιο, μέ ἐκτελεστικές λειτουργίες, πού ἀνάμεσά τους ή κυριότερη ήταν η προκήρυξη περιοδικῶν «ήμερών δράσης», πού ή ἀποτελεσματικόττα τους έγινε φανερή στά τέλη τοῦ 1979: Τότε, σέ μιά και μόνη μέρα καταλήψηκαν σημαντικά κτήρια στό "Αμστερνταμ, στή Χάγη, στό Ρόττερνταμ, στή Μπρέντα, στή Ούτρεχτη, στό Νυμέγκεν, στό Λιουβάρντεν και στό "Αμερσφούτ. Στίς περισσότερες περιπτώσεις μετά τίς καταλήψεις έγιναν σκληρές μάχες μέ τίς τοπικές ἀστυνομίες, καθώς οι κράκερς υπερασπίζονταν τίς θέσεις τους μέ πέτρες, μπογιές και δδοφράγματα.

Τό Νοέμβρη τοῦ 1978, περίπου πενήντα κράκερς είχαν ἐκατασταθεῖ σέ πέντε συνεχόμενα σπίτια, πού ἀποτελοῦσαν ένα τετράγωνο γνωστό μέ τό δνομα «DER GROOTE KEISER» («δ μεγάλος Αύτοκράτορας»). 'Η χρηματιστική έταιρια στήν δποία ἀνήκε, τό είχε πουλήσει μέ κέρδος περίπου 1.000.000.000 (ναι, ένα δισεκατομμύριο!) δραχμές, μέ τό δρο δτι θά τό παρέδιδε ἀδειο. Κίνησε, λοιπόν, νομικές διαδικασίες γιά νά δξώσει τούς κράκερς.

'Η έταιρεια ἀρχικά έχανε τή δίκη: οι καταληψίες δέ μποροῦσαν νά ἔντοπιστούν, μιᾶς και τά δνομάτα τους ήταν ἀγνωστα. "Ενα χρόνο ἀργότερα, δμως, στή 26 Οχτώβρη 1979, τό 'Εφετείο διέταξε τήν ἀνάπτυξη τῶν κτηρίων, πού έκεινή τή στιγμή κατοικοῦνταν ἀκότο περίπου δτομα.

'Οι ένοικοι ἀρνήθηκαν νά έναγνωρίσουν τή δικαστική ἀπόφαση, κι έτσι έτοιμαστηκαν νά ἀντισταθοῦν στούς κλητήρες και τήν ἀστυνομία μέ δλα τά δνομάτα μέσα: Πατώματα, Επλώθηκαν και χρηματομέρια! δραχμές, μέ τό δρο δτι θά τό παρέδιδε ἀδειο. Κίνησε, λοιπόν, νομικές διαδικασίες γιά νά δξώσει τούς κράκερς.

Κράακερς στή Άντ. Γερμανία.

Κατά τόν 'Ολλανδικό νόμο, γιά νά έκτελέσουν τίς άποφάσεις τού έφετείου οι δικαστικοί κλητήρες είχαν τό δικαιώμα νά καλέσουν τήν άστυνομία. Οι κράακερς δημως, σέ συνεργασία μέ το «κέντρο συναγερμού» τους, παρακολουθούσαν άδιάκοπα δλους τους στρατώνες τῶν «Ειδικῶν Δυνάμεων» τῆς άστυνομίας, και μετέδιδαν τίς κινήσεις τῶν μονάδων. Οι κάτοικοι τού «Αύτοκράτορα» άνακοινωναν πώς ήταν έτοιμοι νά υπερασπιστούν τό χώρο ζωής τους, μέχρι θανάτου ἀντό ήταν άναγκαιο. 'Ο δήμαρχος, πάλι, σάν άρχηγός τῆς άστυνομίας, δίσταζε νά άνταποκριθεῖ στήν αίτηση τῶν κλητήρων και νά διατάξει τήν άστυνομία νά έπεμβει. 'Ηταν άπρόθυμος νά ρισκάρει γιά χάρη τῶν κερδοσκόπων μιά σοβαρή «διασάλευση τῆς τάξεως», η άκόμη και πιθανές άνθρωπινες άπωλειες.

Στίς 19 Δεκέμβρη οι κράακερς τράβηξαν τήν προσοχή τοῦ κόσμου πάνω στήν ύποθεσή τους, τοποθετώντας μιά καπνογόνο βόμβα σέ μιά συνεδρίαση τού Δημοτικοῦ Συμβούλιου μέ θέμα τό οἰκιστικό. 'Η ένταση κλιμακώθηκε άκομη περισσότερο τό Γενάρη και τό Φλεβάρη τοῦ '80, μιᾶς καὶ ούτε δήμαρχος ούτε μπορούσε ούτε καὶ ηθελε νά άνταποκριθεῖ στήν αίτηση τῶν δικαστικῶν κλητήρων, ἀλλά ταυτόχρονα ἀρνιόταν και νά δηλώσει στήν άστυνομία πώς είναι άντιθετος στήν έπεμβαση.

Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΣΤΑΣΙΑΖΕΙ: ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΦΤΙΑΓΜΕΝΟΙ ΓΙΑ ΝΑ ANTIMAXONTAI ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Στό μεταξύ, νέες έξελιξεις σημειώθηκαν: Στίς 22 Φλεβάρη, γιά νά άποστάσει τήν προσοχή τῆς άστυνομίας ἀπό τόν «Αύτοκράτορα», μιά δημάδα κράακερς προσπάθησε νά καταλάβει ἔνα κτήριο στή Βόντελστράτ, που ίμενε ἀδειο ἀπό τρία χρόνια. 'Οχυρώθηκαν στό κτήριο, ἀλλά τό διοί ἀπόγευμα ἐβδομήντα άστυνομικοί τῶν Ειδικῶν Τμημάτων ἐπιτέθηκαν δηλούμενοι μέ τεσκούρια, τό παραβίασαν και τό έκκενωσαν μέσα σε 15 λεπτά, στέλνοντας και ἔναν κράακερ στό νοσοκομείο μέ διάσειση.

'Η ένέργεια αὐτή τῆς άστυνομίας ήταν κραυγαλέα παράνομη, μιᾶς και ούτε οι ίδιοκτήτες τού κτηρίου είχαν διαμαρτυρηθεῖ γιά τήν κατάληψη, ούτε και υπήρχε δικαστική άπόφαση γιά τήν έκκενωσή του.

Τήν ἄλλη μέρα οι κράακερς έσπασαν, σέ ἐνδειξη διαμαρτυρίας, τά παράθυρα ἐνός Κέντρου 'Εκπαίδευσης τῶν Ειδικῶν Τμημάτων. Οι ἀρχές συνέλαβαν τήν 22χρονη Νάντα Μ. γιά «ἀναγραφή συνθημάτων», και τήν κράτησαν στήν άπομόνωση χωρίς δυνατότητα ἐπικοινωνίας μέ δικηγόρο.

'Άλλα οι κράακερς δέν ύποχωρησαν: Τήν Παρασκευή 29 Φλεβάρη δργάνωσαν μιά μεγάλη διαδήλωση, που φαινομενικά κατευθύνονταν πρός τό Δημαρχείο, σέ ἐνδειξη ἀλληλεγγύης πρός τούς ἐνοίκους τού «Αύτοκράτορα». Τά Ειδικά Τμήματα ἐπέσαν στήν παγίδα, και δέν πρόσεξαν μερικές ἐκαποντάδες διαδήλωτῶν πού ἔμειναν πίσω. Στίς 6 τό ἀπόγευμα, αὐτοί οι τελευταίοι ἀνακατέλαβαν αἰφνιδιαστικά τό κτήριο τῆς Βόντελστράτ και τό δχύρωσαν, πόρτες και παράθυρα.

'Ενω ή διαδήλωση συνεχίζονταν μέ συνθήματα «Λευτεριά στή Νάντα!» και «Ολοι δικαιούμαστε μέρος γιά νά ζούμε!», ή άστυνομία, που έξαπατημένη τούς είχε ἀκολουθήσει μέχρι τό Δημαρχείο, καταλαβαίνει τό κόλπο και σπεύδει πρός τή Βόντελστράτ. Και πάλι χωρίς δικαστική άπόφαση, τά Ειδικά Τμήματα ἐπιτίθενται γιά νά έκκενώσουν τό κτήριο, ἀλλά αὐτή τή φορά άναγκάζονται νά ύποχωρήσουν: Γίνονται πραγματικές μάχες μέ χιλιάδες πολίτες πού είχαν ἔρθει γιά νά συμπαρασταθούν στήν κατάληψη, και πού ἀμύνονται μέ παλούκια και στύλους σημάτων τῆς τροχαίας, η ἐκσφενδονίζοντας πλάκες ἀπό τό λιθόστρωτο. 'Απωθώντας ὅλες τίς ἐπιθέσεις τῶν ειδικῶν μονάδων, οι διαδήλωτές κατάλαβαν πολλούς δρόμους και τούς δχύρωσαν μέ δοδοφράγματα, δημιουργώντας ἔτσι τή δική τους «έλευθερη πολιτεία».

Ο «ΤΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ»

'Οχυρωμένο ἀπό' δλες τίς μεριές μέ δοδοφράγματα, τό τμῆμα τῆς πόλης πού ἔλεγχαν οι διαδήλωτές μετονομάστηκε σέ «Τόπο τῆς έλευθερίας». Κάθε πρόσβαση σ' αὐτό όχυρωθηκε δσο καλύτερα γίνονταν, και έγινε ἀδύνατη ή εἰσοδος αὐτοκινήτων, ἐνῶ χιλιάδες κάτοικοι ἀπό' δλο τό «Αμστερνταμ» ἐσπευσαν μέ ἐνθουσιασμό και περιέργεια στήν «έλευθερη πολιτεία». Τό πλήθος δλο και μεγάλων δσο προχωρούσε ή νύχτα τού Σαββάτου. Διάφορα μουσικά συγκροτήματα ἐπαιζαν ἀσταμάτητα στήν γωνίες, ἐνῶ ἔνας θιασος, οι «Πρόλογος», ἀνέβαλαν τήν παράσταση πού θά ἔδιναν ἐκείνο τό βράδυ σ' ένα θέατρο τῆς πόλης κι ἥρθαν νά δώσουν παραστάσεις στό κατελημένο τμῆμα.

Τήν Κυριακή συνεδρίασε ἔκτακτα τό Δημοτικοῦ Συμβούλιο. Τίς πρώτες πρωινές ώρες τής Δευτέρας δ Δήμαρχος ἀνακοίνωσε τήν άπόφασή του: Τά δοδοφράγματα νά διαλυθούν μέχρι τίς 5 ή ώρα,

άλλοιας θά επειθεύνταν ή άστυνομία.

Οι κράκερς μέ τόν άγωνα τους, «διασαλεύοντας τήν τάξη», είχαν καταφέρει νά άποσπάσουν σημαντικές παραχωρήσεις: Τούς παραχωρούνταν διατάξης οι αύτοκράτορες της Βόντελστράτ, και έπιστης ή Νάντα θά άφηνονταν έλευθερη. «Έκριναν λοιπόν πώς, άφοι ήταν μᾶλλον δύσκολο νά προχωρήσουν παραπέρα, θα πρέπει νά περιοριστούν σ' αυτές τις κατακτήσεις. Πράγματι, άρχισαν νά σηκώνουν τά δδοφράγματα, άλλα άνακοίνωσαν πώς χρειάζονταν περισσότερο χρόνο.

Ο δήμαρχος δημοσίευσε, για αγνωστούς λόγους (άναμεσά τους θά πρέπει νά συμπεριλαμβάνονταν και δικαιολογημένος πανικός τής έξουσίας μπροστά στις άνεξέλεγκτες καταστάσεις καθώς και διάφορος μήπως οι έργαζόμενοι προτιμήσουν τό προϊόν τής Δευτέρας νά έπισκεψτούν τήν «έλευθερη πολιτεία» κι δχι τις δουλειές τους) άρνηθηκε νά δώσει έστω και τήν έλαχιστη παράταση. Αντίθετα, διέταξε νά συγκεντρωθούν εκεί τά Ειδικά Τμήματα δλης τής Όλλανδιας. Μέχρι τις 6 το πρωί 1000 δύναρες τῶν Ειδικῶν Τμήμάτων, ή στρατιωτική, άκομη κι ή αγροτική άστυνομία, είχαν μεταφερθεί στό Αμστερνταμ. Μαζί τους ήρθαν σέ σχηματισμό μάχης αύρες, κομμάντος, και τέσσερα τάνκς «Λέοπαρντ» μέ πρόσθετα μηχανήματα έκσκαφης. Ο Δήμαρχος είχε δώσει σαφείς δδήγεις τά έγοπλα τμήματα νά άνοιξουν πύρ, αν τό θεωρούσσαν άναγκαιο.

Πρίν τά χαράματα, δλοι αύτοί έκαναν συνδυασμένη έπιθεση και διέλυσαν τά δδοφράγματα. Αύτη ή τελείως άχρηστη έπιδειξη δύναμης, τό μοιραίο σφάλμα τής έξουσίας, δέν είχε σάν άποτέλεσμα παρά νά γιγαντωθεί τό μίσος έναντια στις δυνάμεις τής «τάξης». Ή διάλυση τῶν δδοφραγμάτων άπαντηθηκε μέ διαδοχικές αύθρομητες έξεγέρσεις σ' δλη τήν πόλη. Αύρες καταλήφθηκαν κι άναποδογυρίστηκαν, οι δδομαχίες μαίνονταν έπι ώρες. Οι τραυματίες κι άπ' τις δυσ μεριές ήταν πάμπολλοι, κι ήταν άπλη σύμπτωση τό διτές δέν ήπηρχαν νεκροί. «Όλα αυτά δέν θά είχαν γίνει, βέβαια, αν δέν είχαν έπιτεθει τά ειδικά τμήματα.

Έξαλλου, δλος δ κόσμος είδε τήν ώμη βία τού κράτους έναντια στούς κράκερς σάν άπόπειρα του νά άποτρέψει πιθανές πράξεις άλληλεγγύης άναμεσα σ' αύτούς και στά συνδικάτα, πού είχαν προγραμματίσει μιά μεγάλη άπεργια γιά τήν έπομενη μέρα, έναντια στό πάγωμα τῶν μισθών.

«ΟΧΙ ΣΠΙΤΙΑ, ΟΧΙ ΣΤΕΨΗ!!»

Η ένταση δέν ήποχώρησε ούτε τήν έπομενη βδομάδα, χάρη στίς ένέργειες τῶν δυνάμεων καταστολής. Στό Νιμέγκεν 110 άστυνομικοί πέταξαν 11 μέλη μιάς φεμινιστικής κολλεκτίβας έξω άπο ένα κατειλημμένο σπίτι, και τις έστειλαν γραμμή στό νοσοκομείο. Στό Μπόρτελλ οι άστυνομικοί έπιτεθηκαν μέ σκυλιά και μέ γκλόμπς έναντια σέ μιά δμάδα άντιπυρηνικῶν, δησαδῶν τής μή-βιας, πού είχαν άλυσοδεθεί άπο μόνοι τους μπρός άπ' τήν είσοδο ένος πυρηνικού σταθμού, σέ ένδειξη διαμαρτυρίας. Στή Χάγη, μιά δμάδα Τούρκων έργατῶν πού είχαν καταλάβει ένα σπίτι πετάχτηκαν έξω, άπο άστυνομικούς μέ τσεκούρια, συνεπικουρούμενους άπο μιάν... αύρα.

Μερικές βδομάδες άργοτερα, στίς 30 Απριλίου, θά γίνονταν στό Αμστερνταμ ή στέψη τής νέας βασιλισσας Βεατρίκης (!). Σάν άπαντηση στήν φανερή πιά ήποστηριξή τῶν κερδοσκόπων άπ' τό κράτος και τήν δργανωμένη ώμότητα τής άστυνομίας, μερικοί κράκερς έβγαλαν μιά προκήρυξη πού καλούσε σέ δράση γιά έκείνη τή μέρα. Η προκήρυξη θά πέρναγε χωρίς νά πολυπροσεχετεί, αν ή άστυνομία δέν έκανε άλλο ένα μοιραίο λάθος —αν δέν τήν κατέσχε στό Τίλμπουργκ και στό Τσβέλε. Οι κράκερς πού τήν είχαν τυπώσει έκει συνελήφθησαν γιά «στάση», και μέσα σέ είκοσιτέσσερες ώρες ή προκήρυξη είχε δημοσιευτεί σ' δλες τις έφημερ-δες! Τώρα δλοι ήξεραν τό μήνυμα: «Ολοι στό Αμστερνταμ, και μήν ξεχάσει κανείς και τό κράνος του!»

Η κυβέρνηση άντερδασε άνάλογα. Ειδικές μονάδες γιά τήν άντιμετώπιση έξεγέρσεων στάλθηκαν γιά προπαρασκευαστικά γυμνάσια στήν Ουτιθόρο, και τή μέρα τής στέψης 8.000 άστυνομικοί και στρατιώτες φρουρούσσαν τήν πλατεία Ντάμ, πού γινόταν ή τελετή.

Αύτο δημοσίευσε σάν άποτέλεσμα πολλοί άπό τούς ήποστηρικτές τής μοναρχίας νά φοβηθούν βλέποντας τέτοιες προετοιμασίες, κι έτσι νά μείνουν μακριά άπο τήν «έπικινδυνη» ζώνη.

Έκείνη τή μέρα τό κράτος είχε μετατρέψει τή μισή πόλη σ' ένα έτοιμοπόλεμο στρατόπεδο, πού στούς γεφοντότερους θύμισε τή γερμανική κατοχή. Οι αύτόνομοι άριστεροί κι οι άναρχικοί άπαντησαν άνακοινώνοντας πώς θά γινόταν ή διαδήλωση, άκριβως στό σημείο δημοσίευσε στήν σημερινή ημέρα τήν Έβραϊκό Γκέττο, —έκει δημοσίευσε στήν σημερινή ημέρα τήν Φλεβάρη '44.

Από τό πρωι, τραγουδώντας «δχι σπίτια, δχι στέψη», πολλές χιλιάδες διαδηλωτῶν άρχισαν νά έπιμαζονται γιά νά προχωρήσουν πρός τή Ντάμ, δημοσίευσε στήν σημερινή ημέρα τήν Έβραϊκό Γκέττο, —έκει δημοσίευσε στήν σημερινή ημέρα τήν Φλεβάρη '44.

«ΑΣ ΕΡΘΟΥΝ ΚΙ ΆΛΛΟΙ!»

Στήν τελετή, ένα περίεργο κλίμα πλανιόταν. Μόλις παραιτήθηκε ή Τζουλιάνα, και καθώς παρουσίαζε τή νέα βασίλισσα, πλήθος κόσμου άρχισαν νά γιογχάρουν και νά κλαίν, άλλα δχι άπο συγκίνηση: τά δακρυγόνα έπεφταν άλλο και πιό κοντά.

Ταυτόχρονα, μέσα στή σύγχιση, πολλοί κράκερς κατελάμβαναν ένα στήριγμα γραφείων μόλις δύο χιλιόμετρα μακρύτερα, κι έπιμαζονταν γιά ένα ήπαθλο φεστιβάλ. «Οταν οι ειδικές μονάδες κατέφθασαν άπρόσκλητες, μαζί μέ άρκετές αύρες, χιλιάδες κόσμους τής ήποδεχτηκαν έποιμοι, μέ μπαστούνια και πέτρες στά χέρια. Μετά μιάς ώρας μάχη άπο μονάδες διέταξε τής μονάδες νά άποσυρθούν, κι έτσι άκομη ένα στήριγμα κατατήθηκε.

Τήν ίδια στηγή παρόμοιες καταλήψεις γίνονταν και στή Μπρέντα, στό Νιμέγκεν, στό Κρόνιγκεν, στό Λιουβάρντεν, στήν Ούτρέχτη (25 σπίτια!), στό Τίλμπουργκ, στό Λέϋντεν, στό Αϊντχόβεν. Έπίσης έγινε και μιά άπόπειρα κατάληψης τού Κοινοβούλιου, στή Χάγη, πού δημοσίευσε στήριγμα κατατήθηκε.

Στό Αμστερνταμ, άγριες μάχες μαίνονταν μέχρις άργα τό βράδυ, άναμεσα στίς δυνάμεις καταστολής και σ' δλη σχεδόν τή νεολαίας τής πόλης. Μαθητές και μαθήτριες πού είχαν άδηγηθεί στή Ντάμ γιά νά ζητωκραυγάσουν τή βασίλισσα, τώρα σπουδάζαν στήν πράξη τής ήποδεχτηκές τής στάσης.

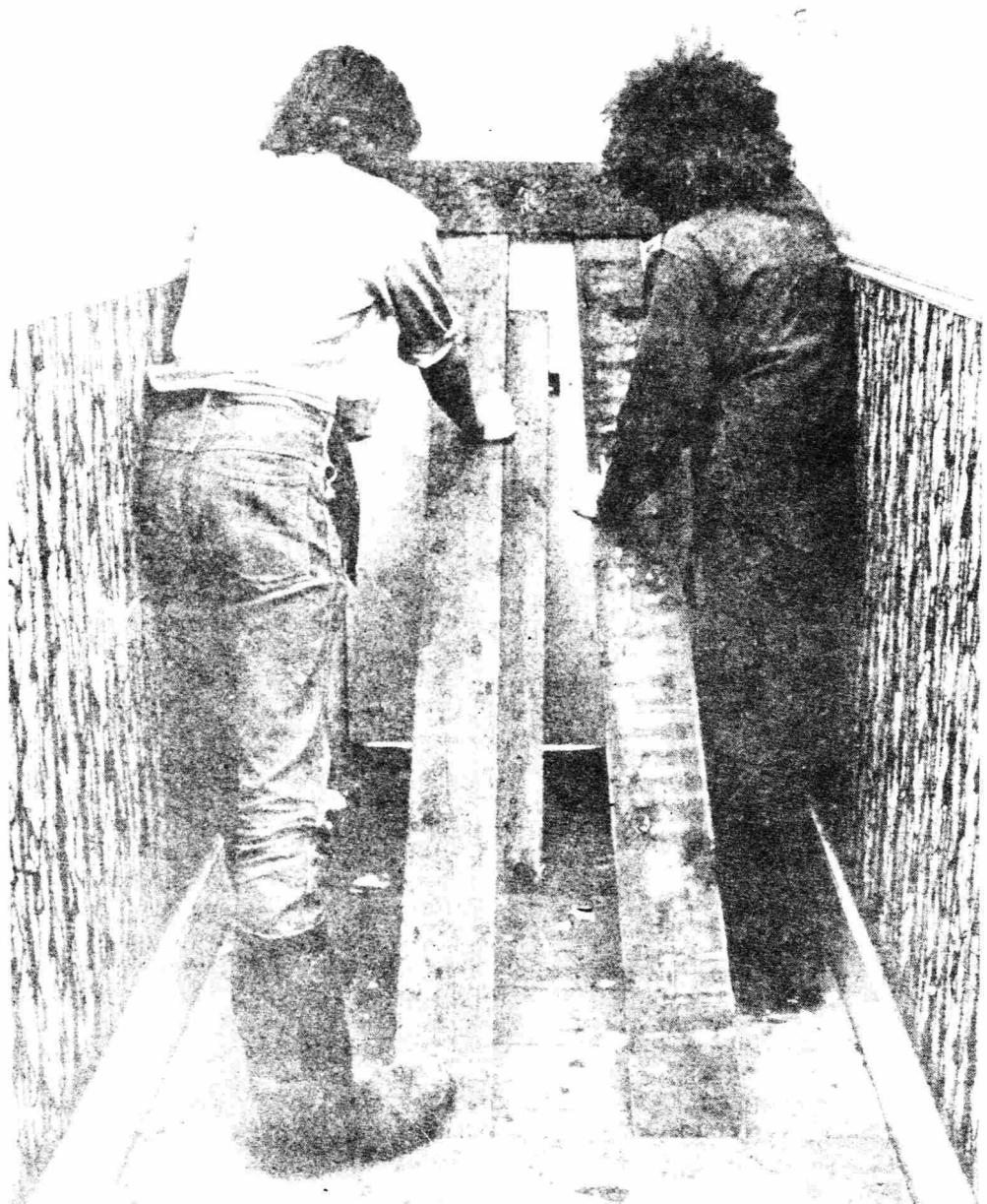
Ο άντικειμενικός σκοπός, δηλαδή νά καταστραφεί ή είκόνα τής «κοινωνικής γαλήνης» και τού «νομοταγούς και παραληρούντος ένώπιον τής βασίλισσης πλήθους» είχε έπιτευχθεί και μέ τό παραπάνω. Όδοφράγματα στήνονταν και μάχες άντηχοδαν σέ κάθε δρόμο, ένω και ή ίδια ή βασίλισσα μπορούσε νά βλέπει τόν καπνό άπο τό πυρπολημένα άντοκινητά τής άστυνομίας.

Ο έπισημος τύπος άσχολήθηκε κυρίως μέ τίς... καταστροφικές δυνάμεις αύτής τής άνεξέλεγκτης και μέ άνθρωμητης συνένωσης τῶν κατοίκων τού Αμστερνταμ, ένω άρνονταν νά δει τίς αίτιες και τίς

άφορμές, τό διτές άπο μονάδες δημοσίευσε στήριγμα κατατήθηκε τής ζήτημα τής στέψης. Αύτη δημοσίευσε στήριγμα κατατήθηκε τής ζήτημα τής στέψης. Οι καταλήψεις συνεχίζονται, κι οι κράκερς διαρκώς δργανώνονται και πληθαίνουν... Και τό κοινωνικό κίνημα δυναμώνει, στήν Όλλανδια και σ' δλη τόν κόσμο...

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Θ.Π. και Σ.Μ.

Γάνκς στό "Αμστερνταμ", έναντια στούς Κράκερς.
Κράκερς δχυρώνουν τήν είσοδο σπιτιοῦ.

«Μέσα απ' τά βάθη του προλεταριάτου ζεπρόβαλε μιά νέα και άντιθετική τάση, ένας νέος παγκόσμιος σκοπός, ή κατάργηση των τάξεων και της κύριας βάσης ύποστηριξής τους-του κράτους - και ή αυτοδιεύθυνση δύνης της ιδιοκτησίας απ' τούς έργαζόμενους».

M. Μπακούνιν

Κάποτε συζητώντας μεταξύ τους μερικοί προοδευτικοί αστοί, κατέληξαν στό συμπέρασμα ότι αν υπήρχαν τριακόσιοι ανθρώποι σάν τόν Μπακούνιν ή Γαλλία δέν θά μπορούσε νά κυβερνηθεί από κανέναν. Ήταν γύρω στό 1848.

Σήμερα, 100 περίπου χρόνια από τό σχίσμα στή Διεθνή, ο Μαρξισμός και ο 'Αναρχισμός, οι δύο κυριότερες ίδεολογίες πού γέννησε τό προλεταριακό κίνημα, άμφισβητούνται από τό σύγχρονο έπαναστατικό κίνημα. Ο Μαρξισμός προσφέρει τό γνήσιο τέκνο του, τόν γραφειοκρατικό καπιταλισμό, βρίσκοντας τήν φανταστική του δικαίωση μέσα από τήν πολλαπλή άρνηση της κοινωνικής έπαναστασης και της έλευθερίας. 'Επισης, ή Μαρξιστική κοσμοθεωρία δέχεται από παντού πυρά και άμφισβητείται. Από τήν άλλη ο 'Αναρχισμός, ή ίδεολογία της άντι-εξουσίας, δέν μπόρεσε νά ξεπεράσει ποτέ τόν διαχωρισμό στήν πάλη του, έκφυλισθηκε, γραφειοκρατικοποιήθηκε, ή άποκοιμήθηκε.

Η άναφορά στό έργο τού Μπακούνιν σέ συνδυασμό μέτ τή δράση του στή Διεθνή και τήν προσφορά του στό προλεταριακό κίνημα, κρίνεται άναγκαία στό βαθμό πού σήμερα οι άλληθεις πού διατύπωσε δ Ρώσος άναρχικός έπιστρέφουν γιά νά τόν δικαιώσουν, δπως και γιά νά δείξουν πόσο διέφερε από τόν μαρξιστικό τρόπο σκέψης.

Η ΕΓΓΕΛΟ-ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΚΑΙ Ο ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ

Οι άναρχικοί ήταν τό πρώτο φιλοσοφικό πολιτικό ρεῦμα πού άμφισβήτησε τήν ταύτιση κοινωνίας και κράτους. Ο άναρχισμός δέν ήταν τό νόθο γέννημα τού χεγκελιανισμού, δπως δ μαρξισμός. Ήταν ή πρώτη ίδεολογική παρέκλιση από τήν κλασική έλληνοδυτική σκέψη. Η άπελευθέρωση της ίστορίας, τού πεδίου έξελιξης της άνθρωποτητας, ήταν ή βασική θέση τού Μπακούνιν στήν πολεμική του έναντια στούς χεγκελιανούς και τόν Μάρξ, τόν δποίο και άποκαλούσε τελευταίο της χεγκελιανής σχολής. Τί έννοούμε δταν λέμε άπελευθέρωση τού ίστορικο πεδίου; Ο Χέγκελ-δπως και ο Μάρξ, ή 'Αντιστροφή τού ίδιου τρόπου σκέψης στηριζόταν στήν μονόπλευρη παρατήρηση της πραγματικότητας, σέ ένα συγκεκριμένο τρόπο σκέψης και σέ μιά προσπάθεια βιασμού της ίστορικής κίνησης, μέσα από τήν προκατασκευή κοινωνικών συστημάτων και τήν προσαρμογή της πραγματικότητας σ' αυτό τόν τρόπο σκέψης. Η ίδεα πού έμβαθνει στόν έαυτό της παλεύει μέσα της και βγάζει ένα άφηρημένο απότελεσμα, τό δποίο γίνεται νόμος γιά τήν ίστορική κίνηση. Η αύτοσυνείδηση: νά δθεμέλιος λίθος της χεγκελιανής φιλοσοφίας. Αύτόματα ή ίδεα γίνεται πρωταρχική στήν ίστορική έξελιξη. Από αυτό τό καλούπι σκέψης δέν μπόρεσαν νά ξεφύγουν οι Μάρξ και 'Εγκελς. Η κίνηση της ίδεας άντικαταστάθηκε σ' αυτούς από άντικειμενικούς νόμους κίνησης της ίστορίας, και από ένα τρόπο σκέψης πού ηθελε νά προσαρμόσει και νά συντονίσει τήν ίστορική κίνηση στό δικό της μοτίβο. Η άπουσία της άνθρωπινης πάλης δικαιολογείται από τήν άντικειμενική κίνηση της οίκονομίας. Η προκατασκευή κοινωνικών μορφών και συνθηκών συμπληρώνει ένα τρόπο σκέψης πού δίνει τήν

πρωταρχικότητα στήν αύθαίρετη ίδεα, πού γεννήθηκε είτε ξεκάθαρα από τόν ίδιο της τόν έαυτό, δπως στήν περίπτωση τού Χέγκελ, είτε από μιά πραγματικότητα έτσι όπως ήθελαν νά τήν βλέπουν δ Μάρξ και ο 'Εγκελς. Η άφαίρεση τού Χέγκελ, ήταν μιά άφαίρεση πού δέ πατούσε στή γή: ή μαρξιστική άφαίρεση ήταν ή γήινη άφαίρεση.

Νά τί μᾶς λέει ό Μπακούνιν σχετικά μέτ τόν τρόπο, πού οι κάθε είδους μεταφυσικοί προσπαθούν νά καθορίσουν τήν ίστορική έξελιξη:

«Τέτοιος είναι ό δρόμος γιά τήν πλήρη άπελευθέρωση τών άνθρωπων, γιά τήν άναρχική κοινωνική έπανασταση. Ο δρόμος τών μεταφυσικών είναι έντελως διαφορετικός. Μεταφυσικός είναι ό δρόμος πού χρησιμοποιούμε γιά τούς όπαδούς τού Χέγκελ και γιά δλους έκεινους πού λάτρεψαν στάν θεό τήν έπιστήμη, δλους έκεινους τούς σύγχρονους θαυμαστές τού Προκρούστη, οι όποιοι μέτ τόν ένα ή τόν άλλο τρόπο, έχουν δημιουργήσει ένα ίδανικο πρότυπο κοινωνικής δργάνωσης, ένα στενό κελί, μέσα στό όποιο έπιθυμούν νά φυλακίσουν τίς μελλοντικές γεννιές: δλους έκεινους πού άντι νά δούν τήν έπιστήμη σάν μιά μόνο από τίς έκδηλωσεις της φυσικής και κοινωνικής ζωής, έπιμένουν πώς δλη ή ζωή κλείνεται στίς άναγκαστικές πειραματικές έπιστημονικές θεωρίες τους. Οι μεταφυσικοί, δλοι αύτοί οι κύριοι πού θεωρούν σάν άποστολή τους νά έπιβάλλουν αύταρχικά τούς νόμους της ζωής στό σύνομα της έπιστήμης, είναι συνειδητά ή άσυνειδητά άντιδραστικοί.»

Η κίνηση της ίστορίας, δπως λέει ό Μπακούνιν, δημιουργεί δργανωτικές μορφές πού άντανακλούν και καθερεφτίζουν τήν ίδια τη ζωή σ' δλο της τό μεγαλείο και τήν πολυπλοκότητα: αύτός είναι δ κόσμος της άπελευθέρωσης τού άνθρωπου μέσα από τίς έπαναστάσεις και τίς κοινωνικές άνακατατάξεις, μέσα από τόν άγνων τών έπαναστατημένων μαζῶν, έπεροβάλλουν αύθόρμητα οι νέες δημιουργικές μορφές της κοινωνικής ζωής. Η έπιστήμη είναι ή μέθοδος πού κατάκτησε δ άνθρωπος, ή μετάβαση του από τό άφηρημένο στό συγκεκριμένο, ή δύναμη της έρευνας. Είναι ένα κομμάτι της ζωής, ποτέ δύμως ή ίδια ή ζωή.

Σύμφωνα μ' αυτή τήν άντιληψη λοιπόν, δ Μπακούνιν μᾶς λέει παρακάτω στό κείμενό του «Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΟΥΣ»:

«Έμεις οι άναρχικοί ούτε σκοπεύουμε ούτε έπιθυμούμε νά έπιβάλλουμε στό λαό κανένα πρότυπο κοινωνικής δργάνωσης πού είναι παρμένο από βιβλία ή έχει κατασκευασθεί από έμας. Αντίθετα, πιστεύουμε ότι οι μάζες φέρνουν μέσα τους, μέσα στά ένστικτά τους (πού έχουν άναπτυχθεί μέσα στήν ίστορική πορεία) στίς καθημερινές τους άναγκες και στίς συνειδητές ή άσυνειδητές φιλοδοξίες τους, δλα τά στοιχεία της μελλοντικής κοινωνικής δργάνωσης. Άναζητούμε τό ίδανικο αύτό μέσα στούς ίδιους τούς άνθρωπους».»

Ο Μπακούνιν έμεινε συνεπής στίς άποψεις του αύτές και μέσα στήν πάλη γιά τήν αύτονομία της Διεθνούς. Πολλές φορές καυτηριάζει τίς δικταρορικές τάσεις τού Μάρξ δπως και τίς προσπάθειες του νά προσανατολισθεί ίδεολογικά ή Διεθνής κάτω από τό πρόγραμμά του. Ο Μπακούνιν πολλές μάζες δέν είναι διατεθειμένες νά ξεσηκωθούν γιά χάρη καμμιάς ίδεολογίας, άλλα άντιθετα, θά ξεσηκωθούν γιά νά λύσουν τά πραγματικά τους προβλήματα. Η Παρισινή Κομούνα δικαιώνει άπόλυτα τόν Μπακούνιν. Αλλες φορές πάλι, στιγματίζει τήν προσπάθεια διανοούμενοποίησης της Διεθνούς, δπως και τήν προσπάθεια τών μαρξιστών νά κατευθύνουν σάν διαχωρισμένοι διανοούμενοι τό διεθνές προλεταριακό κίνημα. Γιά τόν Μπακούνιν ή Διεθνής δέν ήταν τίποτε

ΓΙΑ ΤΟ ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ

ἄλλο παρά μιά έπαναστατική δργάνωση ἀλληλεγγύης, πού θά συνένωνε τό προλεταριάτο δλων τῶν καπιταλιστικῶν χωρῶν στὸν κοινό ἄγώνα ἐνάντια στό κεφάλαιο καὶ τό κράτος.

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟ

‘Ο Κ. Μάρξ στήν εἰσαγωγή του τῆς «Χεγκελιανῆς φιλοσοφίας τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Δικαίου» γράφει: «Ἡ ἐπανάσταση τῶν Γερμανῶν εἶναι ἡ ἐπανάσταση δλων τῶν ἀνθρώπων, καὶ σ' αὐτῇ τὴν ἐπανάστασῃ ἡ φιλοσοφία εἶναι τό κεφάλι καὶ τό προλεταριάτο ἡ καρδιά».

Γιά μιά ἀκόμη φορά ἡ μαρξιστική φιλοσοφία ἐπικυρώνει τήν γνήσια χεγκελιανή της καταγωγήν. ‘Ο φαντασιακός διαχωρισμός, ἡ ἀποκοπή ἀπό τήν πραγματικότητα μιᾶς ἐπιστήμης καὶ συγκεκριμένα τῆς φιλοσοφίας, πού δέν είναι τίποτα ἄλλο παρά γέννημα καὶ κομμάτι τῆς πραγματικότητας καὶ ἡ ἀναπαράστασή της σάν κατευθυντήριου νοῦ τῆς ιστορικῆς κίνησης, ἀποτελεῖ τό Α καὶ τό Ω τοῦ μαρξιστικοῦ διαχωρισμοῦ. ‘Ο ἀνθρωπος, ἡ ὅντες οἱ μάζες, κατακτῆσαν καὶ χρησιμοποιοῦν τήν φιλοσοφία σάν ἔνα μέσο πάλης γιά τήν ἀνατροπή τοῦ καπιταλισμοῦ. ‘Η φιλοσοφικοίηση τῆς πραγματικότητας ὅμως, δίνει τό δικαίωμα τῆς δλοκληρωτικῆς κατοχῆς τοῦ ιστορικοῦ πεδίου σκέψης καὶ

πράξης, σέ μιά ἐπιστήμη πού δέν είναι τίποτα παραπάνω ἀπό μιά ἐπιστήμη, πού δέν μπορεῖ νά ἀντικαταστήσει σέ καμιά περίπτωση τήν ἴδια τή ζωή. ‘Αντίθετα, δ Μπακούνιν σέ πολλά ἀπό τά ἔργα του κάνει σαφεῖς τίς θέσεις του γύρω ἀπό τό προλεταριάτο καὶ τήν ταξική συνείδηση. ‘Ἐν ἀντιθέσει μέ τό Μάρκς καὶ τούς Μαρξιστές οἱ δροῖοι πίστευαν δτι ἡ ἐπαναστατική συνείδηση δέν ὑπάρχει ἀλλά μεταφέρεται ἀπό ἔξω στό προλεταριάτο, δ Μπακούνιν πίστεύει δτι οἱ μόνες πού είναι δυνατό νά κατέχουν αὐτή τή συνείδηση είναι οἱ μάζες καὶ μόνο αὐτές. Μέσα τους, αιώνιες τώρα ἐμφανίζονται τά σπέρματα τῆς μελλοντικῆς κοινωνίας.

τά σπέρματα τῆς μελλοντικῆς κοινωνίας πού γίνονται ἀντιληπτά μέσα στόν τρόπο πού αὐτοοργανώνονται καὶ παλεύουν γιά τήν ἀνατροπή τοῦ καπιταλισμοῦ. Ἐπίσης αὐτή η συνείδηση φαίνεται καθαρά καὶ ἐκδηλώνεται μέσα στίς καθημερινές ἀνάγκες καὶ ἐπιθυμίες τῶν ἀνθρώπων.

Ξεκάθαρη είναι ἡ θέση τοῦ Μπακούνιν ἀπέναντι στήν ἐπαναστατική διανόηση καὶ στήν μειονότητα τῶν ἐπιστημόνων τῆς σκέψης. ‘Αναφερόμενος στούς διανοούμενους πού δροῦσαν στίς τάξεις τῆς Διεθνοῦς λέει: «Ἐκεῖνο πού μόνο μποροῦν νά κάνουν τά ἄτομα αὐτά, είναι νά ἐπεξεργασθοῦν καὶ νά διαδώσουν τίς ἴδεες πού ἀνταποκρίνονται στό λαϊκό αἴσθημα καὶ πέρα ἀπό αὐτό νά συνεισφέρουν μέ τίς ἀδιάκοπες

προσπάθειές τους στήν έπαναστατική δργάνωση τῶν μαζῶν, ἀλλά τίποτε περισσότερο ἀπ' αὐτό». «Ποιοί εἶναι ἀτοί οἱ ἄνθρωποι;» ρωτάει παρακάτω, «πού θά μπόφοῦσαν νά ἐλέγξουν καί να ἰκανοποήσουν τήν πολυπλοκότητα καί τήν ποικιλία τῶν πραγματικῶν φαινομένων ὅπως καί νά ἀντικαταστήσουν τήν ταξική πάλη; Κανένας ἄλλος παρά οἱ μάζες, φυσικά.»

Τό προλεταριάτο γιά τούς ἀναρχικούς δέν είναι ὁ ὑπνοβάτης πού κουβαλάει χρόνια ἐπάνω στούς ὡμους του τήν ιστορία, καί πού μιά μέρα ξαφνικά θά ξυπνήσει πετώντας ἀπό τήν πλάτη του τό φορτίο τῶν αἰώνων. Ἀντίθετα, εἶναι ὑποκείμενο δρῶν γιά τά συμφέροντά του καί γιά τά συμφέροντα τῆς κοινωνίας. Καί ή δράση του αὐτή είναι διαρκής καί αὐτόνομη. «Οποιος πιστεύει ὅτι μελετώντας τούς μαρξικούς νόμους τῆς κίνησης τοῦ κεφαλαίου ἀνακαλύπτει πλήρως ἔξαρτημένη ἀπό αὐτούς τούς νόμους καί τήν κίνηση τοῦ προλεταριάτου, αὐταπατᾶται. Τό προλεταριάτο δημιουργεῖ τή δική του πραγματικότητα μέσα ἀπό τήν ἐπαναστατική σκέψη-πράξη. Ὁ καπιταλισμός δέν κινεῖται, δέν ἐκσυγχρονίζεται κατά τά κέφια τῶν καπιταλιστῶν, ἀντίθετα είναι προϊόν τῆς ἀδιάκοπης ταξικῆς πάλης· καί αὐτή τήν ταξική πάλη τήν κατέχουν οἱ μάζες καί κανένας ἄλλος.

Ἡ ὑποταγή τῆς ιστορικῆς κίνησης καί ή κατεύθυνσή της ἀπό μιά κοινωνική ἐλίτ είναι παλιά φιλοσοφική συνταγή, καί ξεκινάει ἀπό τήν Ἀριστοτελική ἐποχή. Οἱ Ἰδανικές πολιτείες τῶν ἴδεαλιστῶν φιλοσόφων, ὅπως καί ἡ μαρξιστική ιστορική ἀναγκαιότητα τοῦ λαϊκοῦ κράτους, ἀνήκουν στό ἕδιο σύμπαν σκέψης. Κάθε φορά πού τό προλεταριάτο ἐπαναστατοῦσε γιά νά ἐπαναοικειοποιηθεῖ τίς παραγωγικές δυνάμεις καί τήν κοινωνία, ἡ δῆθεν ἐπαναστατική συνειδηση τό χειραγωγοῦσε ἡ τό δολοφονοῦσε ἐπαναστατικά. Αὐτό ἔγινε στήν Ρωσία τό 17, στήν Ἰσπανία τό 36, στήν Σαγγάγη τό 26, στήν Ούγγαρια τό 56, στό Παρίσι τό 68, αὐτό γίνεται σήμερα στήν Πολωνία. Πῶς είναι δυνατόν νά συγκρούονται πάντα οἱ μάζες καί οἱ γραφειοκρατικοί ὅργανοι, αὐτό οἱ μαρξιστές δέν μποροῦν νά τό ἔξηγήσουν. Ἡ φανταστική ἀποστολή τῆς γραφειοκρατίας βρίσκει τή δικαίωση καί

καλύπτεται ἀπό τό μύθο τῆς κατοχῆς τῆς ἐπαναστατικῆς συνειδησης. Σ' αὐτή τήν προσπάθεια ἡ γραφειοκρατία ζητάει τήν φαντασιακή συμμετοχή τῶν μαζῶν γιά τό χτίσιμο μιᾶς κοινωνίας, στό δποιο χτίσιμο, συμμετοχή σημαίνει ἀπάτη. Τό φαντασιακό καθολικό πού ὑποτίθεται ὅτι ἀντιπροσωπεύει τό κράτος, ἀναδιπλώνεται δημιουργώντας χώρους ἀντιπροσώπευσης/φαντάσματα, ὅπως στά ψευτοσοβιέτ. «Ἐτσι ή γραφειοκρατία πετυχαίνει (;) αὐτό πού ἡ ἀστική τάξη ἀδυνατεῖ νά πετύχει, εἰσχωρεῖ δηλ. ίδεολογικά στό προλεταριάτο, πλασάροντας τόν μύθο της ταύτισης τῶν συμφερόντων δύο τάξεων μέ διαφορετικά συμφέροντα.

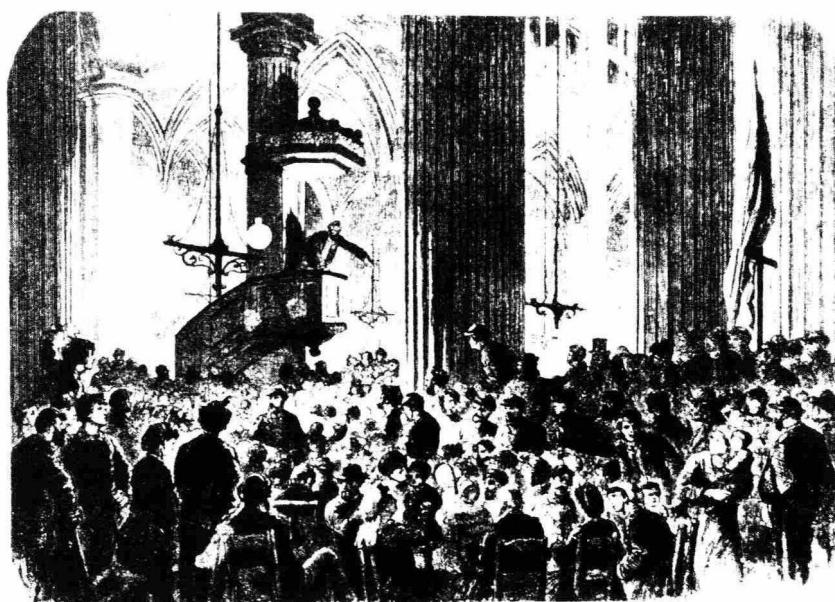
Ἡ δῆθεν ταύτιση αὐτῶν τῶν ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτων συμφερόντων είναι ὁ μύθος πού χρησιμοποιεῖ ἡ γραφειοκρατία στήν προσπάθειά της νά μετατρέψει τό προλεταριάτο στό ἀντικείμενο ἐκεῖνο στό δποιο θά τήν δηγήσει νά ἐκπληρώσει τήν φαντασιακή της ἀποστολή. Τρέφει αὐταπάτες ὅμως, δέν ἔχει νά κάνει μέ τόν κομπάρσο ἀλλά μέ τόν πρωταγωνιστή τής ιστορίας. Ἡ Πολωνία σήμερα ὅπως καί η Α. Γερμανία ἡ ή Ούγγαρια παλιότερα, δίνονταν ἔνα γερό μάθημα στόν γραφειοκρατικό καπιταλισμό τῆς Ἀνατολῆς.

ΛΙΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΙΤΙΟΚΡΑΤΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΞ

«Ἐκεῖ βρίσκεται ὅλο τό μυστικό τῆς ιστορικῆς ἔξελιξης σύμφωνα μέ τόν Μάρξ, πού ἀδιαφορεῖ γιά τούς ἄλλους παράγοντες στήν ιστορία -ὅπως εἶναι ἡ φανερή συνεχής ἐπίδραση τῶν πολιτικῶν, νομικῶν καί θρησκευτικῶν θεσμῶν πάνω στήν οἰκονομική κατάσταση».

Δέν θέλω νά φανῶ ὑπερβολικός, οὗτε καί ἔχω κανένα συμφέρον νά τό κάνω προσπαθώντας νά ἀποδείξω ὅτι ὁ Μπακούνιν δέν ήταν ἔνας καθαρός οἰκονομιστής. Ἡταν σίγουρα γιατί ζούσε σέ μιά ἐποχή σπάνης, πού χιλιάδες ζωές χάνονταν γιά ἔνα πιάτο φαΐ.

Γιά τόν Μπακούνιν ὅμως ὑπάρχει καί ἔνας ἄλλος

παράγοντας ό δοποίος συγκαθορίζει τήν ιστορική έξέλιξη δύος και τήν πορεία τής κοινωνικής έπανάστασης. Ό παράγοντας αὐτός είναι ένα πλήθος νόμων και θεσμῶν, που στήν έποχή του ταυτίζονταν κυρίως με τήν οίκογένεια και τήν θρησκεία, δύος και δύος ίδιος ισχυρίζεται, και πού συγκαθορίζουν τήν κοινωνία μ' αυτό πού λέγεται υλικές παραγωγικές δυνάμεις. Υπάρχει μιά άρρηκτη σύνδεση άναμεσα σ' αυτά τά δύο.

Σ' ένα άλλο σημείο άπαντωντας στήν έκθεση πού έγινε άπό τον Κάρλ Μάρκς στό γενικό συμβούλιο τής Διεθνούς λέει μεταξύ άλλων: «Είναι άναμφισβήτητο πώς δι, τι δονομάσθηκε νομικό ή πολιτικό δικαίωμα στήν ιστορία, ύπηρξε πάντοτε ή έκφραση και τό προϊόν ένός τετελεσμένου γεγονότος. Άλλα είναι έπίσης άναμφισβήτητο ότι αυτό τό δικαίωμα προκαλεῖ μέ τη σειρά άλλα άποτελέσματα πού πρέπει νά έξαφανιστοῦν αν κάποιος έπιθυμει μιά τάξη πραγμάτων διαφορετική άπό τήν κρατούσα. Έτσι, αυτό τό κληρονομικό δικαίωμα γίνεται άργοτερα ή βάση τοῦ πολιτικοῦ κράτους και τής θεσμοποιημένης οίκογένειας, ή όποια έξασφαλίζει και λατρεύει τήν άτομικη ίδιοκτησία».

Φυσικά θάμασταν ύπερβολικοί, τό ξαναλέω, αν ισχυρίζομασταν ότι διαφαίνεται σίγουρα ή λύση στό πρόβλημα.

Σήμερα τό άντεξουσιαστικό κίνημα άπαλλαγμένο άπό ιδεολογικές προκαταλήψεις, και περνώντας μέσα άπό μιά σφαιρική κριτική και άπόρριψη τοῦ καπιταλισμοῦ, έκθρονισε τό οίκονομικό άπό τήν πρωταρχικότητα. Ή κρίση τοῦ καπιταλισμοῦ είναι μιά διπλή κρίση, κρίση οίκονομική και κρίση θεσμική, αυτά τά δύο άλληλοσυγκαθορίζονται.

Στόν Μπακούνιν άπλούστατα μπορεῖς νά διακρίνεις μιά προσπάθεια γιά νά τεθεῖ τό πρόβλημα άπό διαφορετική όπτική γωνία. Έπίσης δι Μπακούνιν κατηγορεῖ τόν Μάρκς ότι στό δόνομα τής οίκονομικής άνάπτυξης και τῶν άντικειμενικῶν συνθηκῶν (δύος τίς έννοει βέβαια δι Μάρκς) πρωταθεῖ νά ισοπεδώσει τόν πλανήτη. Γιά τόν Μπακούνιν ή κάθε χώρα φυσικά άνηκει και είναι μέν τμῆμα τής παγκόσμιας καπιταλιστικής διλότητας, άλλα άπό τήν άλλη μεριά έμφανι-

ζει ίδιαίτερες συνθήκες κλίματος και ίδιοσυγκρασίας ένός λαοῦ, οι δοποίες βέβαια δέν έπεσαν άπό τόν ούρανό άλλα γεννήθηκαν μέσα άπό τήν πάλη τοῦ λαοῦ αυτοῦ. Πάλη άμεσα έπηρεασμένη άπό τόν τρόπο ζωῆς και τήν ίδιαίτερη κουλτούρα του, δύος και άπό τήν γεωγραφική θέση τής χώρας. Έτσι μπορεῖ γιά τόν Μάρκς νά ήταν καθαρή άπερισκεψία δι άγωνας γιά τήν δημιουργία τής Παρισινής Κομμούνας, η μπορεῖ νά ήταν άσκοπες οι έξεγέρσεις τῶν 'Ισπανῶν η τῶν 'Ιταλῶν έργατῶν γιατί σ' αύτές τίς χώρες δέν είχαν συμπληρωθεῖ οι άντικειμενικές συνθήκες γιά τήν έπιτυχία τής 'Επανάστασης. Νά δύμως πού η δημιουργία τής Παρισινής Κομμούνας τόν διέψευσε. δύος τόν διέψευσαν και οι 'Ισπανικές κολλοκτίβες. Ποιός μπορεῖ νά συγκρατήσει άραγε τό έπαναστατικό πάθος τῶν λαῶν; Μήπως η άνωριμότητα τῶν άντικειμενικῶν συνθηκῶν; Είναι τό λιγώτερο γελοίο νά τό πιστεύουμε. Έδω βέβαια πρέπει νά γίνει μιά διευκρίνιση. Δέν συζητᾶμε τό πρόβλημα τοῦ ποῦ είναι δυνατόν νά καρποφορήσει ή κοινωνική έπανάσταση. Έγώ πιστεύω ότι σίγουρα ή κοινωνική έπανάσταση θά ξεκινήσει άπό τίς άναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες, γιατί πραγματικά έκει ή πάρχουν οι υποκειμενικές και άντικειμενικές συνθήκες, έκεινες γιά νά πετύχει άρχικά ή έπανάσταση. Έξ' άλλου, ή άντιεξουσιαστική προοπτική έπειδει άπό τήν δυνατότητα πολλαπλής άρνησης τής κοινωνίας. Άλλο δύμως τό νά συζητᾶς ποῦ είναι πλησιέστερη ή κι ινωνική έπανάσταση, και άλλο τό νά στρέφεσαι έναντια στόν έπανάσταση σέ διάφορες χώρες γιατί πιστεύεις ότι δέν πληρώθηκαν οι συνθήκες.

'Εξ' άλλου, δι Μπακούνιν άσκει αύστης ή κριτική στόν Μάρκς γιά τόν τρόπο μέ τόν δοποίο άντικειτωπίζει τήν άναγκαιότητα τής ιστορικής έξέλιξης. Γιά τόν Μάρκς ή άστική τάξη ήταν ή πρώτη έπαναστατική τάξη τής ιστορίας, γιά τόν Μπακούνιν ή άστική τάξη ήταν έπαναστατική μόνο άπεναντι στά συμφέροντά τής, τά συμφέροντά τής βέβαια αυτά τῶν άστων συνέπεσαν άπό τήν μιά μεριά μέ τά συμφέροντα τοῦ προλεταριάτου, άπό τήν άλλη δύμως και μέ τήν ίδια τήν

άντεπανάσταση. Τό νά πιστεύεις ότι ή άστική έπανάσταση δέν έκρυψε μέσα της τήν ίδια τήν άντεπανάσταση είναι μοιραίο λάθος. Οι μαρξιστές άπό τήν πίστη τους αύτή στήν φιλελεύθερη άστική τάξη δύνηθηκαν σέ ένα σωρό συμβιβασμούς καί συνεργασίες, όπως τά διάφορα λαϊκά μέτωπα, η στήν υιοθέτηση τοῦ έκλογικοῦ άγώνα γιά τήν κατάληψη τῆς πολιτικής έξουσίας. Οι μαρξιστές, λέει δ Μπακούνιν, πίστευαν ότι όπως ή άστική τάξη τόν 18ο αιώνα άνέτρεψε τούς εύγενεῖς γιά νά πάρει τήν θέση τους καί σταδιακά άπορροφώντας τους νά κυριαρχήσει, έτσι καί τό προλεταριάτο τῶν πόλεων θά άνατρέψει τήν άστική τάξη καί άπορροφώντας την θά έπιβάλλει τήν δική του κοινωνική οίκονομική κυριαρχία. 'Η προλεταριακή έπανάσταση τοῦ μέλλοντος δύμως δέν θά 'χει καμιά σχέση μέ τήν άστική έπανάσταση ή μέ τήν έπανάσταση δύοιασδήποτε ἄλλης τάξης στό παρελθόν. Θά 'ρθει νά γκρεμίσει ένα πολιτισμό χιλιάδων χρόνων, πού μέσα στήν έμπορευματική κοινωνία έφτασε στόν άνώτατο βαθμό δικαιώσής του.

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ ΣΤΗ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ

«Καί πραγματικά τί άνακαλύπτουμε μέσα στήν ιστορία; Τό κράτος ύπήρξε πάντα ό πατέρας μιᾶς προνομιούχας τάξης: τής έκκλησιαστικής, τής άριστοκρατικής, τής άστικής τάξης. Καί τελικά, σταν δύλες οι ἄλλες τάξεις έχουν κορεσθεῖ, τό κράτος γίνεται τότε ό πάτρονας τής γραφειοκρατικής τάξης καί μετά ύψωνεται στήν θέση μιᾶς μηχανῆς».

Ο Μπακούνιν σέ διάφορα κείμενά του όπου κριτικάρει τήν Μαρξιστική θεωρία περί κράτους, διαβλέπει μέ μιά θαυμαστή διορατικότητα τήν σημερινή γραφειοκρατία τῶν 'Ανατολικῶν χωρῶν. Διαβλέπει τήν σταδιακή παρέμβαση τοῦ κράτους στήν οίκονομική κυριαρχία τής κοινωνίας ίσχυριζόμενος ότι ή γραφειοκρατία θά συγκεντρώσει στά χέρια της τόν κοινωνικό πλοῦτο. Καταδικάζει τήν δργάνωση τής κοινωνίας άπό τά πάνω πρός τά κάτω. Προβλέπει τό άστυνομικό κράτος καί ίσχυρίζεται ότι μιά κυβέρνηση κι ἀν-

είναι χίλιες φορές έκλεγμένη, δέν παύει νά 'ναι μά διαχωρισμένη έξουσία. 'Άλλου πάλι τονίζει: «ποιός είναι έκείνος ό έπαναστάτης, η οί έπαναστάτες ἀν πρόκειται γιά συλλογική δικτατορία, πού θά μπορέσουν νά άντιμετωπίσουν τήν ἀπειρη πολυπλοκότητα καί ποικιλία τῶν πραγματικῶν συμφερόντων, φιλοδοξῶν, έπιθυμῶν καί ἀναγκῶν πού ἀποτελοῦν τήν συλλογική θέληση ένός λαοῦ, γιά νά μπορέσουν νά δημιουργήσουν μιά κοινωνική δργάνωση πού νά άνταποκρίνεται πραγματικά στά πραγματικά συμφέροντα τῶν μαζῶν; Αύτη ή δργάνωση δέν θά 'ναι τίποτε ἄλλο άπό τό κρεβάτι τοῦ προκρούστη».

Προλέγει τήν κυριαρχία μιᾶς κάστας διανοούμενων καί ἐπιστημόνων πού στό ονομα τής ἐπιστήμης, τής έξουσίας καί τής οίκονομικής ἀνάπτυξης, θά άσκοῦν ἀπόλυτο ἔλεγχο στήν κοινωνία.

Σίγουρα ή κριτική τοῦ Μπακούνιν δέν ξεφεύγει ἀπό τίς γενικότητες, οὔτε καί είναι πλήρης, ἀλλά σκεφθεῖτε καί τίς συνθήκες τής ἐποχῆς του, δύως καί τήν ἐλλιπή του μόρφωση πάνω στήν οίκονομία, γιατί είναι γνωστό ότι δ Μπακούνιν ύπηρξε περισσότερο έπαναστάτης παρά φιλόσοφος. Πάντως ήταν δ πρῶτος πού έθεσε τό ζήτημα τής γραφειοκρατίας. 'Ο μαρξισμός ήταν ἀλλοτριωμένος ἀπό τήν γέννησή του, δ ἀναρχισμός ἀλλοτριώθηκε μέσα ἀπό μιά ίστορική πορεία γιατί ποτέ δέν μπόρεσε νά ξεπεράσει τόν διαχωρισμό. Οι ἀναρχικοί πρότειναν πάντα ἀπέναντι σέ κάθε μορφή έξουσίας τήν αύτοδιεύθυνση τής κοινωνικής ζωῆς. "Ομως ἀν καί ίσχυριζόνταν ότι δέν έχουν σάν σκοπό νά κατευθύνουν τήν ταξική πάλη, πολλές φορές ύποκατάστησαν τίς μάζες καί είδαν τούς σάν τό κομμάτι έκείνο τής κοινωνίας πού άναπαραστάθηκε γιά νά τήν δόηγήσει στήν νίκη. Γι' αύτό, ἀπό ένα ἀκρότατο καί πολλές φορές ἀδικαιολόγητο πάθος ἀπό τό δόπιο διακατέχονταν, πολλές φορές σκόνταφταν στίς ύπαρχουσες ἀντίξεις συνθήκες. 'Επίσης χαρακτηριστική ήταν ή ἀδυναμία τῶν ἀναρχικῶν, νά θεωρητικοποιήσουν τήν ύπάρχουσα κατάσταση τουλάχιστον τίς περισσότερες φορές· έτσι δόηγήθηκαν σέ διάφορες παγίδες καί ήταν συνυπεύθυνοι γιά τίς ήττες τοῦ προλεταριάτου. Οι

ἀναρχικοί είχαν πάντα ἔνα ἰδανικό· ἔμειναν δέσμιοι αὐτοῦ τοῦ ἰδανικοῦ τους, γι' αὐτό τούς ξεπέρασε ἡ πραγματικότητα. Ἡταν πάντα κοντά στίς μάζες· ἰδεολογικοποιόντας ὅμως τά μηνύματα τῆς ταξικῆς πάλης, κρυβόταν πίσω ἀπό τίς σημαῖες —μή μπορώντας νά κατανοήσουν τήν ἐξέλιξη τῆς πραγματικότητας.

Ἄπο τήν ἄλλη πλευρά, πρότειναν τήν αύτοδιεύθυνση τῆς κοινωνικῆς ζωῆς σέ μιά ἐποχή πού ήταν τρομερά δύσκολο νά χρησιμοποιηθοῦν και νά παγκοσμιοποιηθοῦν τά μέσα ἐκείνα πού θά μποροῦσαν νά ὑδηγήσουν σέ μιά αύτοδιευθύνομενη κοινωνία. Ἰσως νά τους ἔπαιξε ἔνα ἀσχημο παιχνίδι ἡ Ἱδια ἡ πραγματικότητα. Ἡ Ἐλλιπής κριτική τῆς κοινωνίας, ἡ πρωταρχικότητα τοῦ οἰκονομικοῦ, ήταν φανερά ἐμπόδια σέ μιά προσπάθεια ἐπανοικειοποίησης τῶν ψυλικῶν παραγωγικῶν δυνάμεων και τῆς κοινοτικῆς διαχείρισης τῆς κοινωνίας. Σήμερα ἡ κρίση θεσμῶν στό σύγχρονο καπιταλισμό ἔρχεται νά μπαλώσει τίς λίγες τρύπες ἀπ' ὅπου περνοῦσαν οἱ τελευταῖοι κόκοι τῆς ἰδεολογίας. Τό σύγχρονο ἀντιεξουσιαστικό κίνημα ἀσκεῖ σφαιρική, δλοκληρωτική κριτική στό κοινωνικό καθεστώς, πολλαπλασιάζοντας μέ τήν σκέψη και τήν πράξη τήν προοπτική τῆς ἐπανάστασης. Είναι σίγουρο ὅτι σήμερα τό ἐπαναστατικό κίνημα δέν ἔχει ἀνάγκη οὔτε ἀπό τόν ἀναρχισμό οὔτε ἀπό τόν μαρξισμό. Τό κείμενο προσπάθησε νά βρει στόν Μπακούνιν και τά κείμενά του δρισμένες ἀλήθειες πού και σήμερα είναι σύγχρονες, κάτω βέβαια ἀπό μιά ξαναεφεύρεσή τους στίς σύγχρονες συνθῆκες: ὅπως και νά θίξει τίς διαφορές τοῦ Μπακουνισμοῦ μέ τόν Μαρξισμό τήν ἐποχή πού οι δύο ζοῦσαν.

Ο Μπακούνιν ήταν πιό κοντά στόν λαό, στήν ἐπανάσταση γι' αὐτό και τά μηνύματά του είναι μηνύματα πού σχεδόν πάντα υίοθέτησαν οι μάζες στό πεδίο τῆς ταξικῆς πάλης. Οι ιδέες τοῦ Μπακούνιν ήταν διάσπαρτες μέσα στό προλεταριάτο, ἐξ' ἄλλου ὑπῆρξε ὅπως προαναφέραμε περισσότερο πρακτικός ἐπαναστάτης παρά φιλόσοφος. Σήμερα ἡ σκέψη τοῦ Μπακούνιν ἀνήκει στό παρελθόν, πάντα ὅμως στά κείμενα τοῦ Ρώσου ἐπαναστάτη ὑπάρχουν σημεῖα πού πείθουν ὅτι ὑπῆρξε ἡ πιό εὐγενική και ἐ-

παναστατική ψυχή τοῦ κλασσικοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος. Τό μόνο πού θά 'ναι πάντα σύγχρονο, ἐκτός ἀπό δρισμένες ἀλήθειες, θάναι ἡ ἀγάπη του γιά τήν δράση και τήν ἐπανάσταση ἔστω και ἰδεολογικοποιημένη, δπως και ἡ ἐλευθεριακή σκέψη του. Τώρα πιά τό ἐπαναστατικό κίνημα πρέπει νά ἀνακαλύψει τή νέα θεωρία του πού νά ἀντανακλάει τή σύγχρονη ταξική πάλη.

Γιώργος Δολιοφθορέας

Σημειώσεις: Νά μήν παρεξηγηθεῖ τό σημεῖο πού ἀναφέρεται στήν ἀντίθεση τοῦ Μάρξ στίς διάφορες ἐπαναστατικές προσπάθειες ἐλλείψει ἀντικειμενικῶν συνθηκῶν. 'Εννοῶ μόνο αὐτό' ὅτι δηλαδή γιά τόν Μάρξ ἐφ' ὅσον δέν ὑπῆρχαν οἱ ἀντικειμενικές συνθῆκες ήταν μάταιη κάθε ἀνατρεπτική προσπάθεια. Δέν λάβαινε καθόλου ὑπόψιν του τίς ἰδαιτερότητες κάθε χώρας, ὅπως και τό ἐπαναστατικό πάθος τοῦ προλεταριάτου. Είναι γεγονός ὅτι τήν Παρισινή Κομμούνα ἀναγκάσθηκε νά τήν δεχθεὶ ἐκ τῶν ύστερων. 'Επίσης είναι σαφές ὅτι πρωταρχική είναι ἡ καπιταλιστική παγκοσμιότητα πού καθορίζει και ἐπιβάλλεται στά μέρη της. Αὐτό γιά νά μή νομισθεῖ ὅτι πιστεύουμε πώς η κάθε χώρα ζεῖ στόν δικό της κόσμο. 'Ο καπιταλισμός ἔχει παγκοσμιοποίησει τήν οἰκονομία και τίς σχέσεις παραγωγῆς, ἐνώ προσπαθεῖ νά ισοπεδώσει και τίς κοινωνικές σχέσεις και τόν τρόπο ζωῆς τοῦ κάθε λαοῦ. 'Απλούστατα πιστεύουμε ὅτι δέ κάθε λαός παρουσιάζει μιά ώς ἔνα βαθύμο διαφορετική ἰδιοσυγκρασία πού γεννιέται μέσα ἀπό τήν πάλη του και τήν ἰδιαίτερη κουλτούρα του ὅπως βέβαια κατά κύριο λόγο και ἀπό τόν τρόπο ἀνάπτυξης τοῦ κοινωνικο-οἰκονομικοῦ συστήματος. "Οταν λέω ὅτι τό οἰκονομικό ἐκθρονίστηκε ἀπό τήν πρωταρχικότητα, ἐννοῶ ἀπλῶς ὅτι δίπλα του ὑπάρχει ίσαξια τό πρόβλημα τῶν θεσμῶν και τῶν ἀξιῶν. Τίποτα δὲλλο.

Έδω και άρκετό καιρό υπήρχαν μεμονωμένες ειδήσεις γιά τήν υπαρξη και δράση άναρχικών όμάδων σε διάφορες έπαρχιακές πόλεις, χωρίς όμως νά υπάρχουν περισσότερες πληροφορίες γι' αύτες. Σήμερα όμως πού τό φράγμα της δημόνωσης άρχιζει νά σπαι, και πού ή άναγκαιότητα δργάνωσης και έπικοινωνίας άρχιζει νά πραγματώνεται μεταξύ τών άντεξουσιαστών, έφτασαν και οι πρώτες συγκεκριμένες πληροφορίες από τήν δράση τέτοιων όμάδων στις πόλεις Πύργο, Λειβαδιά, Ρέθυμνο και Αγρίνιο.

Πύργος

Στόν Πύργο έδω και λίγο καιρό έχει άρχισει νά έκδιδεται 15ήμερη έφημερίδα με τήν όνομασία «Διεθνιστής». Τήν πρωτοβουλία γιά τήν έκδοση τής έφημερίδας έχει άναλαβει μιά όμάδα άπό 15 ατόμα, άναρχικοί κι αύτόνομοι, κύρια μαθητές και έργαζομενοι. Κυκλοφορούν μερικές έκαποντάδες φύλλα τά δύοια διανέμονται στή πόλη και σέ κοντινά χωριά. Άμεσως μετά τήν δημιουργία τής έφημερίδας άρχισαν νά δέχονται έπιθεσις, άπειλές, και νά κατηγορούνται σάν χαφιέδες άπό τό KKE. «Ενα άπό τά μεγαλύτερα προβλήματα τής όμάδας είναι τό οίκονομικό, πού φέρνει δυσκολία στήν συνέχιση τής έφημερίδας. Σέ λίγο καιρό δικάζονται στόν Πύργο 2 σύντροφοι τού «Διεθνιστή» οι Δεινόπουλος και Τοπιτζής γιά «περιύβριση» και «άντισταση κατά τής άρχης».

Ο «Διεθνιστής» διανέμεται και στήν Αμαλιάδα.

Στά Λεχαινά έκδιδεται άπό άντεξουσιαστές τό τριμηνιαίο πολιτιστικό περιοδικό «Διάλογος». Μέχρι σήμερα έχουν έκδοθει 10 τεύχη.

Στόν Τίρναφο έκδιδεται άντεξουσιαστικό περιοδικό μαθητών.

Στό Ρέθυμνο άντεξουσιαστές έχουν άνοιξει βιβλιοπωλείο, μέ απότελεσμα τή μεγάλη διακίνηση βιβλίων και τήν έκδοση προκηρύξεων.

Λειβαδιά

Μέ τήν έμφανιση τών πρώτων άντεξουσιαστών στή Λειβαδιά (κυρίως μαθητές και έργαζομενοι νέοι) άρχιζει ή έπιθεση άπό τό KKE με ένα χαριεδολογικό άρθρο, και παράλληλα ή έπιθεση τής άστυνομίας. Σάν άπαντηση στό KKE τά παιδια βγάζουν προκήρυξη.

Σέ λίγες μέρες ή άστυνομία κάνει έρευνα στά σπίτια τους και κατάσχει διάφορες προκηρύξεις. Βγαίνει και άλλη προκήρυξη μέ τίτλο «λίγη γεύση 'Άναρχιας», ένω δικάζονται τρεις άντεξουσιαστές σέ φυλάκιση 7 μηνών και ένας άθωνεται. Γίνεται και δεύτερη δίκη ένος άντεξουσιαστή γιά «περιύβριση άρχης» και καταδικάζεται σέ 5 μήνες φυλάκιση.

Στίς άρχες τού '81 διοργανώνεται άπό τήν παρέπα τών άναρχικών

**ΔΕΝ
ΕΙΜΑΣΤΕ
MONOI**

συναυλία γιά τίς δίκες μέ τό συγκρότημα «σπυριδούλα», τήν όποια παρακολούθησαν 800 άτομα.

Η δράση τών άντεξουσιαστών έχει προσελκύσει τή συμπάθεια και τό ένδιαφέρον τού κόσμου, καί κυρίως τών νέων. «Ενα άπό τά θέματα πού προσέχει ίδιαίτερα ή όμαδα είναι οι προσωπικές σχέσεις και ή πληροφόρηση γιά τόν καταστροφικό ρόλο ήρωανης, μορφίνης κλπ.

Άγρινο

Μέ τήν πρωτοβουλία φοιτητῶν πρίν ένα χρόνο περίπου, έχει σχηματισθεί στό Άγρινο όμάδα άναρχικήν ή όποια άποτελείται κυρίως άπό μαθητές, νέους έργατες και φοιτητές. Από αύτούς περίπου οι είκοσι μένουν μόνιμα στήν πόλη.

Στίς 28 Οκτωβρίου ή όμαδα μοιράσε προκήρυξη, καταγγέλοντας τόν έθνικισμό.

Γίνεται ξεχωριστή πορεία 20 άναρχικών γιά τήν έπετειο τού πολυτεχνείου και μοιράζεται προκήρυξη πού καταδικάζει τήν καπηλεία του άπό τά κόμματα και τήν μετατροπή του σέ μνημόσυνο. Μέλη τής όμάδας συμμετείχαν σέ αυθόρυμη πορεία μαθητῶν. Μοιράστηκε προκήρυξη πάνω στά ζωτικά προβλήματα τών μαθητῶν, έναντια στό δῆθεν κτηριακό πρόβλημα πού προσπαθούσε νά περάσει η KNE. Μοιράζεται προκήρυξη έναντια στή μισθωτή έργασία.

Κατά τήν διάρκεια τών Χριστουγέννων βγαίνει έπι 4 μέρες ταμπλώ στήν κεντρική πλατεία μέ θέμα «έναντια στόν καταναλωτισμό», ένω παράλληλα μοιράζονται προκηρύξεις μέ τό ίδιο περιεχόμενο. Επίσης διοργανώνεται συζήτηση μέ 50 άτομα γιά τά γεγονότα τού πολυτεχνείου στό παλιό δημοτικό θέατρο και κατόπιν γίνεται διαδήλωση μέ συνθήματα δπως: «κάτω ή μισθωτή έργασία!», «κάτω δλοι οι στρατοί, άναρχια και ζωή!», «ξέω οι κρατούμενοι άπό τίς φυλακές, μέσα οι μπάτσοι και οι δικαστές!», και άλλα. Τήν έπομενη μέρα, θορυβημένο, κάνει διαδήλωση τό KKE γιά τό στρατό, μέ 100 άτομα.

Η όμάδα μέ τή δράση τής έχει διαλύσει τίς μαθητικές δργανώσεις τής άκρας άριστερᾶς και τώρα πολλά πρώην μέλη τους συμμετέχουν σ' αύτήν. Κάτι πού άξιζει νά άναφερθεί και πού προκάλεσε εύχαριστη έκπληξη στά παιδιά ήταν ή έμφανιση μιάς παρέας μαθητῶν πού είχαν δικιά τους άναρχική όμάδα μέ τήν όνομασία W.A.S.

'Εκδήλωσαν δέ τήν διάθεση νά έπικοινωνήσουν και νά συνεργαστούν μέ τήν όμάδα. Επίσης, διαβάζουν τακτικά και συζητούν δλοι μαζί άντεξουσιαστικά βιβλία. Επίσης βγάζουν προκηρύξεις μέ θέματα δπως (άμφισβήτηση τού σχολείου, και τού ρόλου τού καθηγητῆ).

NAPKΩΤΙΚΑ

Τελικά ή συζήτηση γιά τά ναρκωτικά, πού θά έπιχειροῦσε μιά βαθειά άνδλυση γιά τήν παρουσία τους στόν Έλληνικό χώρο, δέν έγινε. Παραθέτουμε δύο κείμενα πού δημοσιεύθηκαν στήν γνώμη δύο συντρόφων. Θεωροῦμε ότι ή ύπόθεση τῶν ναρκωτικῶν δέν έχει κλείσει, γιατί τό θέμα είναι ἀνεξάντλητο, τόσο γιά τίς συνθῆκες έμφανισης όσο και γιά τά ἀποτελέσματά τους. Επομένως σύντομα θά παρουσιάσουμε μιά πιό δλοκληρωμένη άνάλυση.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

‘Η φοβερή έξαπλωση τῶν ναρκωτικῶν στίς διάφορες τάξεις και διάστημα τοῦ σημερινοῦ κόσμου ἐκδηλώθηκε κι αὐτή σάν ἀποτέλεσμα τῆς καθολικῆς κρίσης τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων σ’ ὅλους τούς τομεῖς τῆς ζωῆς μέσα στήν καπιταλιστική κοινωνία. Ή χρήση τους σήμερα, ἐκφράζει τήν ὑπαρξη κάποιας ἐλπίδας γιά τήν ἀπόλαυση κάποιας ἴδιόρρυθμης ἐμπειρίας, πού ἐπιπλέον κατά τήν ἀναζήτησή της ἀναμένεται ἵσως και η ἀποκαλύψη κάποιου κρυμμένου νοήματος τῆς ζωῆς ή κάποιας χαμένης ἐπιθυμίας. Ή ὑπερβολική χρήση τῶν ναρκωτικῶν σέ ἐπίπεδο πού νά γίνεται τρόπος ζωῆς — και ἀπαραίτητος παράγοντας γιά μιά φαντασιακή αἰσιοδοξία πού στήν πραγματικότητα τό μόνο πού προσφέρει είναι ή πρόσκαιρη λησμονία και η ἀδιαφορία γιά τά πάντα, μιά γλυκιά ψευδαισθησιακή γεύση ἀποξένωσης και λύτρωσης πού στό «ξενέρωμα» μετατρέπεται σ’ ἔνα πυκνό και ἀπροσπέλαστο σκοτάδι ἀπογοήτευσης — δέν είναι παρά μιά ἀκτίνα πού σχίζει τό σκοτάδι, περιορισμένη δύμως στήν ἰσχνή λάμψη της, ἀνίκανη νά ἀντιδράσει σάν αὐτόφωτο σῶμα και νά τό διαλύσει.

‘Η βαθειά διείσδυση τῶν ναρκωτικῶν σέ δρισμένα κοινωνικά στρώματα, είναι ἔνα ἀκόμη τέχνασμα τῆς θεαματικῆς κοινωνίας, πού θέλει νά ἔχοντάσει ὄλα τά «παράσιτα» πού ή λειτουργία τους είναι «ἀντιδραστική» και πού κλείνει κάθε ἀπελπισμένο στόμα προσφέροντάς του τή λύση τῶν ναρκωτικῶν, μιά και δέ μπορεῖ νά τό ἐλέγχει διαφορετικά.

‘Ο κατεσταλτικός μηχανισμός λοιπόν είναι φανερός: ‘Υποβάλλει τό ἄτομο σέ μιά χρόνια πλύση ἐγκεφάλου, τό ἀλλοτριώνει και τό ἐκφυλίζει παρουσιάζοντας σάν φυσιολογικές τίς ἀντιφάσεις του’ και δέν φθάσει η κατάλληλη χρονική στιγμή τού ρίχνει κατάμουτρα τίς «λύσεις».

‘Εχει νά ἐκλέξει ἀνάμεσα στή «ρεαλιστική» ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων του, πού σημαίνει ή τή μετατροπή του σέ μισθωτό σκλάβο, μέλος τῆς κοινωνικῆς μιζέριας, μέ ἀντάλλαγμα τήν ἀμφίβολη συμμαχία του, η τή συμμετοχή του σέ κάποιο ἀγώνα γιά τήν πραγμάτωση ὁποιωνδήποτε ἐπιδιώξεων, και στήν ὑποκατάσταση αὐτῶν τῶν λειτουργιῶν μέ τή χρήση τῶν ναρκωτικῶν η τήν ἀνώφελη ἀπόπειρα

προσανατολισμοῦ του πρός περισυλλογές, αὐτοσυγκεντρώσεις η ψευδαισθησιακές ἐπαναστάσεις πού γίνονται μέσα στό μυαλό κι όχι ἔξω ἀπ’ αὐτό (ἀντιλήψεις χίππυς) κλπ.

Πρωτόφαντες φυγές ἀπ’ τή σκληρή πραγματικότητα, δπως τή προσφέρει στό νέο τό ἀμεσο περιβάλον του, λίγη φαντασία μέσα στούς φθοροποιούς θορύβους και στήν ἀκατανόητη πολεοδομία τῶν σημερινῶν πόλεων, μέσα στά καυσαέρια πού τόν πνίγουν.

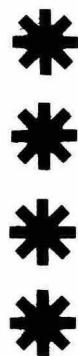
Μιά «ίκανοποίηση» γιά τούς ἀνικανοποίητους πού τούς βοηθᾶ νά ἔχονταθοῦν και νά μετατραποῦν σέ δύνειροπόλες ὑπάρξεις, συναισθηματικά ὑπαρκτές δύμως κοινωνικά ἀνύπαρκτες, ἀβλαβεῖς γιά τό σύστημα, ριγμένες στό περιθώριο τῆς ἄγνοιας και τῆς ἀδιαφορίας μέ ὑπολείμματα εύνουχισμένης δραστηριότητας, ἀδύναμες, ἔξαρτημένες, ἀλλοτριωμένες.

‘Αποπροσανατολίζονται και ἀντί νά πολεμήσουν αὐτό πού «βρωμάει» τελικά τό ἀφήνουν, μιά και αύτοί τώρα τεμπελιάζουν ἔξαπλωμένοι σ’ ἀνθοστόλιστα λειβάδια. Δέν χρειάζεται πολλή σκέψη γιά νά συνειδητοποιήσει κανείς αὐτό τό ὑπουλο παιχνίδι τῆς θεαματικῆς κοινωνίας, δταν ἀκούει συνέχεια σχετικά μέ προσπάθειες θεραπείας τῶν ναρκομανῶν και ἀντιλαμβάνεται ὑπεκφυγές ὅσο ἀφορᾶ τά ριζικά μέτρα ἐναντίον τῶν «διεφθαρμένων» ἐμπόρων ναρκωτικῶν — πού ὅπως ἰσχυρίζεται τό κράτος ἀποτελοῦν τή ρίζα τοῦ κακοῦ. Είναι φανερό δτι η χρήση ναρκωτικῶν ἀπό δρισμένες τάξεις η ὄμαδες στίς δροπίες η θεαματική κοινωνία δέν ὑπολογίζει γιατί δέν περιμένει καμμιά «θετική» προσφορά ἀπό μέρους τους, δέν ἐμποδίζεται, γιά νά μή πῶ δτι ἐνθαρρύνεται. Γιά νά παρουσιάσει κατόπιν τούς ναρκομανεῖς σάν κοινούς ἐγκληματίες και νά τούς ἔχοντάσει.

Χρειάζεται λοιπόν σθένος γιά νά ἀποφύγει κανείς νά μπλεχθεῖ στόν κατασταλτικό μηχανισμό και ἐπομένως νά μετατραπεῖ σ’ ἔνα ἀκόμη ὅργανο τῆς φαύλης λειτουργίας του και νά γίνει θύμα τῶν «ἐπιθυμιῶν» πού τοῦ δημιουργεῖ, μέ τίς στερήσεις πού τοῦ ὑποβάλλει.

Τά ναρκωτικά δέν είναι ή λύση κι διαδικός τρόπος ζωῆς δταν σοῦ δημιουργοῦνε ἀπόλυτη ἔξαρτηση·κι όχι ἐπειδή σέ ἐμποδίζονται νά συγκαταλεγθεῖς μέσα στίς λίστες τῶν «ἀξιοσέβαστων» και «δραστήριων» μελῶν τοῦ «πολιτισμένου» κόσμου μας, ἀλλά γιατί σοῦ κλείνονταν τά μάτια μπροστά στήν πραγματικότητα πού στό σκοτάδι φαντάζει διαφορετική, και σ’ αὐτό τό ψευτικό θέαμα ραγίζει κάθε ἐπαναστατική σου τάση, χάνεται ο αὐθορμητισμός σου και κυλᾶς στήν ἀπόγνωση τῆς «ἀσθένειας» πού λέγεται ἀδράνεια.

Σ.Τ., μαθήτρια

ΤΟ ΧΑΟΣ ΣΕΡΝΕΤΑΙ

Τό κείμενο πού άκολουθεῖ είναι βασισμένο σέ αποσπάσματα τοῦ βιβλίου τοῦ M. Βελλί ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥΣ ΑΡΧΗΓΟΥΣ» ἀλλαγμένο ἀρκετά γιά νά ἀποφευχθοῦν ό οἰκονομικός ντετερμινισμός τοῦ συγγραφέα καί ἡ ἀνάγκη ἀπόδοσης τῶν λογοπαιγνίων του.

Δ. Πολιορκητής

Ἡ συνεχῆς ἀνάπτυξη τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων δίνει σήμερα ὅλο καὶ περισσότερες εὐκαιρίες γιά νέες καὶ ἄγνωστες κοινωνικές σχέσεις. Σχέσεις πού βρίσκονται ἥδη στό προτσές τῆς διαμόρφωσής τους, ἀλλά πού δέν μπόρεσαν ἀκόμη νά σπάσουν τά δεσμά τοῦ κυρίαρχου κοινωνικοῦ συστήματος.

Ἡ συνείδηση μιᾶς ἐποχῆς ἀντανακλᾶ τίς κυρίαρχες μορφές τῶν κοινωνικῶν σχέσεων τῆς ἐποχῆς, ἃν καὶ αὐτές δέν είναι οἱ μόνες μορφές. Τό σύστημα περιορίζεται καὶ προκαλεῖται ἀπό ἀναβιώσεις παλιῶν μορφῶν σχέσεων, ἡ ἀπό καινούργιες μορφές πού ἀναπτύσσονται κάτω ἀπό τήν ἡγεμονία τῶν κυρίαρχων μορφῶν

καὶ είναι μέν ἀμελητέες γιά τήν συνείδηση, δέν παύουν δμως νά είναι ὑπαρκτές. Γιατί οἱ κοινωνικές συνθῆκες πού δημιουργοῦν οἱ συσσωρευμένες παραγωγικές δυνάμεις καὶ οἱ κυρίαρχες κοινωνικές σχέσεις, δέν ἔχαντλοῦν δλες τίς δυνατότητες τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξῆς. Ὑπάρχει μιὰ ἀσάφεια στήν παραγωγή τοῦ κεφαλαίου, (τήν δραστηριότητα πού ἀποτελεῖται συγχρόνως ἀπό ἄτομα πού θέτουν σέ κίνηση μηχανές καὶ μηχανές πού θέτουν σέ κίνηση ἄτομα). Μέσα ἀκριβῶς σ' αὐτό τό παραγωγικό προτσές, τό αὐτόματο ἄτομο (ἀνθρωπος-ρομπότ), δ ἴδανικός πολίτης τῆς ἀντιπρωσαπευτικῆς δημοκρατίας, δέν κατορθώθηκε νά ἀναπτυχθεῖ. ቩψευδαίσθηση ὅτι ἡ παραγωγή ἀποτελεῖται ἀπό «πράγματα πού ἐμψυχώνουν πράγματα», είναι ἡ ἀφορμή παρανόησης τῆς φύσης τῆς παραγωγῆς. Είναι ἀδύνατη ἡ ἀντικατάσταση τοῦ ἀνθρώπου ἀπό μιὰ μηχανή πού ἡ συμπεριφορά της νά είναι προκαθορισμένη. Οἱ ἐπιστήμονες ἔχουν γενικά ἀπογοητευτεῖ, πάχνοντας νά βροῦν ρομπότ γιά μηχανές πού νά

παράγουν καί νά έμψυχώνουν μηχανές· μένουν εκπληκτοί μέ τό νά άνακαλύπτουν ἀπειθάρχητες ἀνθρώπινες ύπαρξεις —ένα δαιμόνα πού νά είναι ἀδύνατο νά χειραγωγηθεῖ καί νά προκαθοριστεῖ. Ἀποκαλύφθηκε ὅτι ἡ ἀποδοτικότητα καί ἡ συμπλήρωση τῶν νορμῶν ἐξαρτᾶται στὸ ἄν τά ἄτομα συμφωνοῦν ἥ ὅχι νά ἐκτελέσουν τίς προγραμματισμένες κινήσεις. Ὁ ὅγκος τοῦ προϊόντος πού θά παραχθεῖ, ἐξαρτᾶται σέ ἔνα ὅλο καί αὐξανόμενο βαθμό στήν ποσότητα τοῦ προϊόντος πού οἱ ἐργάτες παίρνουν σπίτι τους στά καλαθάκια τοῦ φαγητοῦ, ἄν ὅχι σέ φορτηγά. Ἡ ποιότητα τοῦ προϊόντος ἐξαρτᾶται στή καλή θέληση τῶν προσοντούχων ἐργατῶν νά πάψουν νά κάνουν ἀδράτες ἀλλαγές στίς λεπτομερεῖς ἐργασίες. Ἡ ὑπαρξη τῶν διευθυντῶν, προγραμματιστῶν, προϊσταμένων καί ἐπιστατῶν ἐξαρτᾶται στήν καλή θέληση τῶν παραγωγῶν νά συνεχίζουν νά ἐπιστρέφουν στίς δουλειές τους. Ἡ ίκανότητα τοῦ παραγωγοῦ νά καθορίζει τό σχῆμα τοῦ ὑλικοῦ καί κοινωνικοῦ του περιβάλλοντος δέν είναι ἔνα μακρινό ὅνειρο, ἀλλά μιά καθημερινή πραγματικότητα.

“Αν οἱ παραγωγοί ἐμφανίζονται ἄτακτοι ἀκόμη γιά τούς έαυτούς τους, είναι γιατί συνεχίζουν νά ἐσωτερικεύουν τήν κυρίαρχη ήθική. Ἐνῶ ἐξασκοῦν τίς προσωπικές τους ίκανότητες ἐκεῖ πού ἀπαιτοῦνται καί ἀπέχουν ἀπό τό νά τίς ἐξασκοῦν ἐκεῖ πού δέν ἀπαιτοῦνται, συνεχίζουν νά ἀντιλαμβάνονται τίς ίκανότητες πού ἐκπροσωποῦν οἱ μηχανισμοί σάν τίς μοναδικές νόμιμες ἐξουσίες καί τήν ἐξάσκηση τῶν δικῶν τους ίκανοτήτων σάν παράνομη. Π.χ. ἔνας ὁδηγός φορτηγοῦ πού πρέπει νά μεταφέρει ἐμπορεύματα ἀπό ἔνα μέρος σ’ ἔνα ἄλλο μέσω μιᾶς προκαθορισμένης διαδρομῆς, βλέπει σάν φυσικό τό ν’ ἀλλάζει τήν

διαδρομή γιά νά ἀποφύγει ἔνα μποτιλιάρισμα (κατάσταση ὅπου οἱ προσωπικές του ίκανότητες ἀπαιτοῦνται) ὅμως παράνομο τό νά ἐλέγχει τό φορτίο, νά βρει ἄλλες πιθανές κατευθύνσεις κτλ (κατάσταση στήν ὅποια οἱ προσωπικές του ίκανότητες δέν ἀπαιτοῦνται).

“Ο ἴδιος ὁ καπιταλισμός ἀνέπτυξε τίς μορφές του κοινωνικῆς ἐξουσίας μέ μιά συνείδηση δυσμενή πρός αὐτή τήν ἀνάπτυξη. Ὁ πρόδρομος τοῦ καπιταλιστή ὁ ἔμπορος, δέν μποροῦσε νά διολογήσει τήν ὑπαρξη τῆς δραστηριότητάς του οὔτε στόν ἴδιο του τόν έαυτό, ἀφοῦ ἐμφανιζόταν στόν ἔαυτό του σάν εύσεβές καί χρήσιμο μέλος τῆς κοινωνίας στήν ὅποια τά συγκεκριμένα ἐπαγγέλματά του (τοκογλυφία καί ἐκβιασμός) ήταν καταδικασμένα σάν ἀμαρτίες. Καί ἐνῷ ἀκόμη ἐσωτερίκευε τήν ήθική ἀρνηση τῆς δραστηριότητάς του, ὁ ἔμπορος συνέχιζε νά ἐξασκεῖ τό ὅλο καί περισσότερο ἐπικερδές ἐπάγγελμά του σέ μιά κατάσταση ὅπου οἱ δυνατότητες ἐξουσίας κρεμόταν ὅλο καί περισσότερο στόν καρπό τῆς ἀμαρτίας τοῦ ἔμπορου: τό χρῆμα. “Οταν συνδύασε τήν δραστηριότητά του τοῦ νά πουλάει καί νά ἀγοράζει μέ τήν ἐμπορευματική παραγωγή τῶν τεχνιτῶν, ὁ ἔμπορος ἔγινε ἔνας ἐκπρόσωπος τῶν μέσων παραγωγῆς, ἔνας καπιταλιστής, αἰώνες πρίν τό σύγχρονο κράτος. Χωρίς πολιτικούς ἀντιπροσώπους στήν μοναρχία ἥ τίς φεουδαρχικές ἀνώτερες θέσεις, καί μέ μιά συνείδηση στερεωμένη στήν ήθική τῆς Ἐκκλησίας, ύποστηρίζοντας τίς κοσμικές καί πνευματικές ἐξουσίες τόσο ὑλικά ὅσο καί πνευματικά, καταδικάζοντας τίς ἀμαρτίες τῆς τοκογλυφίας καί τοῦ ἐκβιασμοῦ, οἱ πρῶτοι καπιταλιστές συσσώρευαν ὅμως μιά κοινωνική ἰσχύ πού περιέστελε καί προκαλοῦσε τίς πνευματικές καί κοσμικές ἐξουσίες, τόσο ὑλικά ὅσο καί πνευματικά.

Μόνον άργότερα οι έκβιασμοί γίναν «άγορά» και ή τοκογλυφία «τράπεζες». Αύτό πού άναπτύχθηκε μέσα στόν φεουδαρχισμό δέν ήταν μιά συνείδηση, μιά ίδεολογία, η άκομη ένα όργανωμένο έπαναστατικό κίνημα, άλλα μᾶλλον μιά πρακτική, μιά μορφή κοινωνικής συμπεριφορᾶς πού ύπονομευσε καί τελικά διασκόρπισε τήν κυριαρχία τῆς προηγούμενης μορφῆς.

Συγχρόνως, οι παραγωγοί άναπτύσσουν τήν ίσχυ τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων, τά μέσα γιά τήν γενική άνάπτυξη τῶν άνθρωπινων ίκανοτήτων, μέ μιά συνείδηση δυσμενή πρός αὐτή τήν άνάπτυξη. "Οπως άκριβῶς οι φεουδαρχικοί έμποροι θεωροῦσαν τά κέρδη τοῦ έμπορίου ὅχι σάν μέσα γιά συσσώρευση κοινωνικῶν παραγωγικῶν δυνάμεων, άλλα σάν μέσα γιά έξαγορασμό κοινωνικῶν θέσεων καί τίτλων, σάν μέσα γιά νά κατέχουν τίς κυρίαρχες μορφές κοινωνικής ίσχύος, οι σύγχρονοι παραγωγοί θεωροῦν τίς παραγωγικές δυνάμεις ὅχι σάν μέσα γιά τήν γενική άνάπτυξη τῶν άνθρωπινων ίκανοτήτων, άλλα σάν μέσα γιά νά κατέχουν χρῆμα, σάν μέσα γιά νά κατέχουν εἰδωλα στά δοποῖα οί άνθρωπινες ίκανότητες θυσιάστηκαν." Οπως άκριβῶς οι πρῶτοι έμποροι τραπεζίτες καί προμηθευτές, άπαιτοῦσαν καπιταλιστικές μορφές κοινωνικής κυριαρχίας άπο τούς φεουδάρχες λόρδους τους, οι σύγχρονοι παραγωγοί άπαιτοῦν τήν κυριαρχία τους άπο τό κράτος τους. 'Εν τούτοις, ὅπως άκριβῶς οι φεουδάρχες δέν μποροῦσαν νά παραχωρήσουν έξουσίες πού δέν ύπηρχαν πραγματικά στόν φεουδαρχισμό, τό κράτος δέν μπορεῖ νά παραχωρήσει τίς πραγματικές έξουσίες πού ή ἀρνησή τους είναι μιά προϋπόθεση γιά τήν ὑπαρξή του. Οι παραγωγοί δέν μποροῦν νά διολογήσουν τήν έξουσία τους πάνω στίς παραγωγικές δυνάμεις οὕτε καί στούς έαυτούς τους, ἀφοῦ στούς

έαυτούς τους έμφανίζονται σάν έλευθεροι καί νομοταγεῖς πολίτες μιᾶς ἀντιπροσωπευτικῆς δημοκρατίας, στήν δποία ή κοινή κατοχή τῆς έξουσίας εἰναι παράνομη καί ἀνήθικη. 'Αντιλαμβάνονται τήν ἐπανοικειοποίηση τῶν προϊόντων τους σάν κλοπή, καί τόν ἀμεσο διακανονισμό τῆς παραγωγῆς σάν σαμποτάζ, σάν έγκληματικές πράξεις. Συνεχίζουν νά ἐσωτερικεύουν τήν έξουσία τῆς τάξης στήν δποία ἀπόξενώνουν τήν παραγωγική τους δραστηριότητα καί ἔτσι νά άναπαράγουν τήν έξουσία αὐτῆς τῆς τάξης.

'Ακόμη, ἐνῶ ἐσωτερικεύουν τήν ἄρνηση τῆς ίκανότητάς του;, οι παραγωγοί συνεχίζουν νά διευρύνουν αὐτή τήν ίκανότητα σέ μιά κατάσταση ὅπου ή ίκανότητα τῶν κυριαρχων έξαρταται στήν φαντασία, ἐμπειρία καί εὐφυία τῶν παραγωγῶν. Μέ τήν συνείδηση κολημένη στά αὐτοκίνητα, τά έξοχικά σπίτια καί τίς κυριακάτικες έξόδους, βραχυκυκλωμένη ἀπό τό κράτος καί τό ένωμένο κληρικό ἐπιτελεῖο, συντηρώντας τήν έξουσία τῶν «ἀντιπροσωπευτικῶν» μηχανισμῶν τόσο ψλικά ὅσο καί πνευματικά, καταδικάζοντας τήν «έγκληματικότητα» τῶν ταραχῶν, τῆς κλεψιᾶς, μέ μιά πραγματική λατρεία στήν ίδιωτική ίδιοκτησία, συγχρόνως ὅμως συσσωρεύουν παραγωγικές δυνάμεις πού κτυποῦν καί διευθύνουν τίς διευθύνουσες κοσμικές καί πνευματικές έξουσίες. Αύτό πού άναπτύσσεται κάτω ἀπό τήν ήγεμονία τῶν κυριαρχων τρόπων συμπεριφορᾶς, στά κέντρα τῆς παραγωγῆς τοῦ κεφαλαίου, δέν είναι μιά συνείδηση, μιά ίδεολογία, η άκομη ένα όργανωμένο έπαναστατικό κίνημα, άλλα μᾶλλον μιά πρακτική, μιά μορφή κοινωνικής συμπεριφορᾶς, πού ύπονομεύει τήν κυριαρχη μορφή. Κάθε πράξη κλοπῆς καί σαμποτάζ, κάθε παράνομη ἔκφραση τῆς έξουσίας τῶν παραγωγῶν, κατατρώει τήν νομιμότητα τῆς έξου-

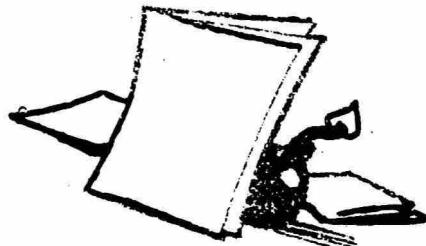

σίας. 'Η αύτο-άρνηση βρίσκεται στήν καρδιά της αύτο-πραγμάτωσης, άλλα τό δυνάμωμα της δεύτερης είναι συνώνυμο μέ τήν αρνηση της πρώτης.

Οι διευθυντές της φεουδαρχίας ἔκτισαν τά πιό πολυτελή παλάτια τους, ἔκαναν τούς πιό δοξασμένους πολέμους, καί συμπλήρωσαν τήν φιλοσοφική 'Ολότητα τοῦ φυσικοῦ καί τοῦ αἰώνιου συστήματός τους τήν παραμονή τοῦ θανάτου του. Οι σύγχρονοι διευθυντές πραγματώνουν τά πιό θεαματικά τεχνολογικά κατορθώματά τους, κάνουν τούς πιό μεγάλους ἴμπεριαλιστικούς πολέμους καί ἐπεκτείνουν τά ψηλότερα ἐπίπεδα της ἐπιστημονικῆς ἀντίληψής τους, ἀκριβῶς κατά τήν ιστορική στιγμή πού τό κρανίο τοῦ κεφαλαίου τρελλάθηκε. Κατά τήν διάρκεια τής ὕστατης ἐπέκτασης τοῦ κεφαλαίου, ἡ περίοδος δύος οί παραγωγικές δυνάμεις γιά τίς ὁποῖες ὑπῆρχε ἔνας χῶρος σέ αὐτό τό κοινωνικό σύστημα βρίσκεται στό προτσές της πλήρωσής της, τά ἄτομα ἀρχίζουν νά σχετίζονται μεταξύ τους καί μέ τό ύλικό περιβάλλον χωρίς τήν μεσολάβηση τῶν ἐκπροσώπων. Νέες μορφές μέσω τῶν ὁποίων οί παραγωγοί ἐπανοικειοποιοῦνται κομάτια ἀποξενωμένης κοινωνικῆς ἔξουσίας ἐμφανίζονται ὅλο καί πιό συχνά. Καθώς ἡ συνείδηση τῶν παραγωγῶν παραμένει κολημένη στίς ἔξουσίες τοῦ «ἀντιπροσωπευτικοῦ» κράτους, ἡ ἐπανοικειοποίηση αὐτῶν τῶν ἀποξενωμένων ἔξουσιῶν ἀπό τούς παραγωγούς διαφεύγει σχετικά ἀπό τήν προσοχή τῶν ἐκπροσώπων αὐτῶν τῶν ἔξουσιῶν. Δέν είναι μέσα στήν συνείδηση τῶν παραγωγῶν πού οἱ δυνατότητες τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων ἀντανακλοῦνται, άλλα μέσα στήν κοινωνική τους πρακτική. Οι μόνες δυνατότητες πού ἀντανακλοῦνται ἀπό τήν συνείδηση, είναι οἱ δυνατότητες πού ἔχουν πραγματωθεῖ ίστορικά: τό

Κεφάλαιο καί τό Κράτος. Αύτό πού δέ μπορεῖ νά ἀντανακλᾶται ἀπό τήν συνείδηση είναι ὅτι συμβαίνει ὅταν τά ἄτομα ἐπανοικειοποιοῦνται τίς προσωπικές τους ἰκανότητες, ὅταν παύουν νά ἀποξενώνουν τήν ἔξουσία τής κοινότητας στό κράτος καί τήν παραγωγική ἔξουσία στό κεφάλαιο. Μπορεῖ νά γίνει γνωστό τό τί δέν μπορεῖ νά συμβεῖ: Δέν μπορεῖ νά ἐμφανίζεται πιά στούς παραγωγούς ὅτι οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἀποξενωμένων ἰκανοτήτων ἐμψυχώνουν κοινωνική δραστηριότητα. Καθώς ἀπομακρύνουν τήν νομιμότητα τής ἔξουσίας μέ τό νά παύουν νά ἐσωτερικεύουν τήν ἔξουσία τῶν ἐκπροσώπων, συγχρόνως ἀπαλλάσσουν τούς ἔαυτούς τους ἀπό τήν ἀδυναμία τους. Τό στερεωτικό πού ἔνωντες τίς κοινωνικές σχέσεις ἀρχίζει νά σπάει. 'Η ἰκανότητα νά διαμορφώσουν τό περιβάλλον στό ὁποῖο καί οἱ ἀνθρώπινες ὑπάρξεις ζοῦν καί οἱ δραστηριότητες μέ τίς ὁποῖες ἀσχολοῦνται, ἡ ἰκανότητα νά ἀποφασίζουν τί θά γίνεται μέ τίς παραγωγικές δυνάμεις, ἀπομακρύνθηκε ἀπό τίς ὑπηρεσίες πού ἐκπροσωποῦν τήν ἔξουσία τής τωρινῆς κοινότητας καί τήν ἔξουσία τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων —τό Κράτος καί τό Κεφάλαιο.

«Η ΤΑΞΗ ΒΑΣΙΛΕΥΕΙ ΆΛΛΑ ΔΕΝ KYBERNA»

ΜΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ

Αντί γιά τό άραδιασμα θεωριῶν, θά άναφέρω ἔνα περιστατικό πού δείχνει ξεκάθαρα τήν ίδεολογία τῆς ψυχιατρικής, τίς θεραπευτικές της μεθόδους, τίς πρακτικές της, καθώς και τίς ιεραρχικές σχέσεις τόσο μεταξύ τῶν κάθε λογής θεραπευτῶν δύο και μεταξύ ὅλων αὐτῶν και τῶν λεγόμενων «ἀσθενῶν».

Κάθε Τετάρτη, σέ μιάν αἰθουσα τοῦ ψυχιατρείου τῆς Σταυρούπολης, γίνεται τό λεγόμενο «διακλινικό». Δηλαδή κάπου 80 ἄτομα (καθηγητής, ύψηγητής, κλινικός ψυχολόγος, ψυχίατροι, εἰδικευόμενοι ψυχίατροι, κοινωνικοί λειτουργοί, νοσοκόμοι, φοιτητές) συγκεντρώνονται σέ μιάν αἰθουσα μέ σκοπό τήν ἐπίδειξη ἐνός περιστατικοῦ «ψυχασθενοῦ», στό δύοιο δέν μπόρεσαν νά συμφωνήσουν ἐκ τῶν προτέρων ώς πρός τή διάγνωση, ἀλλά πρέπει σώνει και καλά νά τοῦ δώσουν μιάν ἐτικέττα. Ό ρόλος τοῦ διακλινικοῦ δέν είναι δάθως ἐκπαιδευτικός σκοπός ὅπως τάχα παρουσιάζεται (διότι, πχ. ή συντριπτική πλειοψηφία τῶν φοιτητῶν και ή ὀλότητα τῶν νοσοκόμων και τῶν κοινωνικῶν λειτουργῶν ἔχουν ἄγνοια ἐστω και τής κλασικής ψυχιατρικής) ἀλλά κύρια ίδεολογικός: Νά μάθουν, δηλαδή, στόν αὐτιανό γιατρό νά δίνει δίχως ἐνδοιασμούς τά ψυχοφάρμακα, και στόν νοσοκόμο/νοσοκόμα δτί ἔχουν κι αὐτοί ἐνα μερίδιο στήν πυραμίδα τῶν ἔξουσιαστικῶν - ιεραρχικῶν σχέσεων στό ψυχιατρείο, πού πέφτει καί πλακώνει τόν «διαφορετικό».

Ἐνας ψυχίατρος ἀρχίζει ἀπό ἐνα χοντρό φάκελλο νά διαβάζει τό ίστορικό τοῦ «ἄρρωστου», πού λίγο μετά θά φωνάξουν μέσα. Είναι ταυτόχρονα και δείγμα τοῦ πῶς παίρνεται ή λεγόμενη «ψυχιατρική συνέντευξη».

Όνομα: Λάζαρος Κ.

Γέννηση: 1955, σέ ἔνα μικρό χωριό τῆς Φλώρινας.
Τοκετός: 'Ο πατέρας του ἀναφέρει δτί τό παιδί βγῆκε κάπως μελανιασμένο.

Οίκογένεια: 'Ο πατέρας, ή μητέρα, δάσθενής κι ἔνας μικρότερος ἀδερφός.

Οίκογενειακές συνθήκες: Διάγουν σέ ἀθλιες οίκονομικές συνθήκες.

Χαρακτηριστικά ἀναφέρεται δτί τέσσερα ἄτομα κοιμόντουσαν σέ ἔνα δωμάτιο.

'Ο πατέρας ἡταν ἔνας «ρέμπελος», ή μάνα μιά «ύστερικιά» γυναίκα, κατά τά λεγόμενα τοῦ ἀσθενοῦς, ἀπό τήν δύοια στά παιδικά του χρόνια θυμόταν κραυγές και συνεχεῖς ξυλοδαρμούς. Σέ ήλικια 7 ἑτῶν (μᾶλλον γιά νά ξεφορτωθούν τό παιδί) καταφέρνουν δι γονεῖς του νά τό μπάσουν σέ ἔνα ἴδρυμα καθυστερημένων παιδιῶν, δύο παρατηρεῖται μιά ἐπιβράδυνση τῆς διανοητικῆς του ἀνάπτυξης. Σέ ήλικια 9 ἑτῶν τό παίρνουν ἀπό κεῖ και τό μπάζουν σ' ἔνα δρφανοτροφείο τῆς Θεσσαλονίκης. 'Εκεῖ παρατηρεῖται μιά βαθμιαία κοινωνικοποίηση τοῦ παιδιοῦ, καθώς και ἀνοδος τῆς διανοητικῆς του στάθμης. 'Αγαπάει πολύ τή διευθύνουσα τοῦ δρφανοτροφείου, πού τοῦ είχε δείξει ἀγάπη και κατανόηση. 'Ακόμη και σήμερα, στίς δύσκολες συναισθηματικές του στιγμές τῆς τηλεφωνάει. Στό δημοτικό τοῦ δρφανοτροφείου δέν ἡταν πολύ καλός μαθητής, είχε δμως ἰδιαίτερη κλίση στήν ἀριθμητική

και τή φυσική. Είχε δέ, και δχει, ἰδιαίτερη κλίση στά ήλεκτρολογικά. Ή πρώτη ψυχιατρική συνέντευξη ἀναφέρει ἐπίσης δτί δά Λάζαρος στό δημοτικό δέν ἔκανε και πολύ παρέα μέ τά ἄλλα παιδιά. Σέ ήλικια 14 ἑτῶν τελειώνει τό δημοτικό. Μετά, παρά τήν κλίση του στά ήλεκτρολογικά, τόν βάζουν νά μάθει τήν τέχνη τοῦ ξυλουργοῦ. 'Ως μαθητευόμενος στό ξυλουργικό ἐργαστήρι κάνει κοπάνες «γιά νά πιει καμιά μπύρα, η νά χτυπήσει κάνα γκομενάκι», δπως λέει. Καί μιά φορά κίνδυνεψε νά τραυματιστεῖ ἀπό ἐνα ξυλουργικό μηχάνημα. Τελικά, μαθαίνει τήν τέχνη τοῦ ξυλουργοῦ. Τοῦ βρίσκουν δουλειά σ' ἔνα ξυλουργικό ἐργοστάσιο. Μετά δυόμιση μῆνες τήν παρατάει. Σέ ἔρωτηση γιατί ἔφυγε, ἀπαντᾷ: «Δέ μποροῦσα μιά ζωή νά βγάζω δμοιόμορφα τραπεζάκια». Μετά πιάνει δουλειά σάν σοφατζῆς σέ μιά οίκοδομή. Μαθαίνει ἀρκετά καλά τή δουλειά. Μιά μέρα, δπως λέει, ἔξαιτις τοῦ δτί ἔκανε δτί θά πιει βενζίνη ἀπό ἐνα δοχείο, τό ἀφεντικό του τόν διώχνει (σύμφωνα μέ τά λεγόμενα τοῦ πρώτου ψυχιατρού πού τοῦ πῆρε συνέντευξη). 'Εδω παρατηρεῖ δτί καθηγητής: «'Ολοφάνερο δτί ἔχει δυσκολίες προσαρμογῆς μέ τήν ἐργοδοσία». 'Ο ίδιος δά Λάζαρος, μετά, ὑποστήριξε δτί τέλειωσε κανονικά ἐκεὶ τή δουλειά του. Σέ ήλικια 16 χρόνων είχε τήν πρώτη του συναισθηματική και σεξουαλική σχέση. 'Εκτοτε ἔχει κανονικά σχέσεις μέ κοπέλλες μέ τίς δρπίες συνδέεται, η μέ κοινές γυναίκες. 'Εν συνεχεία ἔγκαθίσταται στό χωριό του. 'Εκεῖ ἔνα βράδυ, μετά ἔναν καυγά μέ τόν πατέρα του, ἔξοργισμένος σπάει μερικά μπουκάλια μπύρας στήν αὐλή τοῦ σπιτιοῦ του. 'Η γειτονιά ἀναστατώνεται. Τήν ἄλλη μέρα δά πατέρας του πάει στόν εἰσαγγελέα τής περιοχῆς, και ἐν συνεχεία οί ἀστυνομικοί τοῦ χωριοῦ μεταφέρουν τό γυιό του, γιά πρώτη φορά, στό ψυχιατρείο, σέ ήλικια 18 χρονῶν. Κατά τά λεγόμενα τῶν ψυχιατρῶν, ἔκεινη τήν ἐποχή τῆς εἰσαγωγῆς του, παραγωγικά στοιχεῖα δέν παρατηροῦνται (δηλαδή ψυχοπαθολογικά στοιχεῖα, κατά τήν δρολογία τῆς κλασσικῆς ψυχιατρικῆς). Παρ' δλα αὐτά, τοῦ χορηγοῦν τά ἔξῆς νευροληπτικά: LARGACTIL 100 mg, ALOPERIDIN 50 mg, πού δπως λέει η «Ψυχιατρική» τοῦ καθηγητοῦ Λογοθέτη, «ἐπαναφέρουν είς τήν κοινωνικήν προσαρμογήν, δίχως δμως νά γνωρίζουμε τόν μηχανισμό ἐνεργείας των ἐπί τοῦ ἐγκεφάλου». Γιά ἀντιμετώπιση τῶν παρενεργειῶν τῶν ψυχοφάρμακων αὐτῶν (πού έρουμε δτί είναι πτώση τής ἀρτηριακῆς πίεσης, δερματικές ἀντιδράσεις, διαταραχές ήπατικής λειτουργίας, λευκοπενία, ἐπιληπτικές κρίσεις, ἔξωπυραμιδικές διαταραχές, καταθλιπτικές ἀντιδράσεις) τοῦ χορηγοῦν τό φάρμακο ARTAN.

'Ο Λάζαρος ἀναπτύσσει κοινωνικές σχέσεις μέ δλους και δλες τόν πρώτο καιρό στό ψυχιατρείο. Κάνει τόν υπάκουο, λέει τό «ψυχιατρικό ίστορικό», δμως μετά δυόμιση μῆνες τό σκάει. Πάει στό χωριό του, και δέν δίνουν καμιά σημασία νά τόν κυνηγήσουν, μιᾶς και ἔξεραν δτί δέν είχε τίποτα. Στό χωριό πάει δουλειά σάν δδηγός τρακτέρ, στά χτήματα ἐνός μεγαλοκτηματία πού ζει ἔξω ἀπό τό χωριό. 'Ενα βράδυ, πού δπως λέει δά ίδιος «δέν είχε τί νά κάνει», και ήθελε νά πάει στό χωριό νά πιει καμιά μπύρα, ἀνοίγει μέ ένα μαχαιράκι

τήν πόρτα τοῦ γκαράζ τοῦ άφεντικοῦ καί παίρνει τό τρακτέρ. Στό δρόμο ξαφνικά πέφτει μπροστά του ένας πιτσιρικάς, καί προσπαθώντας νά μή τόν χτυπήσει ρίχνει τό τρακτέρ στό χαντάκι. Πιάνει τόν πιτσιρικᾶ, τοῦ δίνει ένα πενηντάρικο καί τοῦ λέει νά μήν πεῖ σέ κανέναν τίποτε. Προσπαθεῖ βραδυάτικα νά έπισκευάσει τό τρακτέρ, ἀλλά μή μπορώντας, τό παρατάει ἐκεῖ. Τήν ἄλλη μέρα, ή ἀστυνομία πάει στό άφεντικό, τοῦ διηγεῖται τά καθέκαστα καί τοῦ λέει: «Διώχτον, είναι τρελλός». Αναλαμβάνουμε έμεις νά τόν ξαναπάμε στό ψυχιατρεῖο.» Μετά ἀπό λίγο καιρό ή ἀστυνομία τόν πιάνει γιά παράνομο (δίχως ἀδεια) κυνῆγι. «Οπως είπε ο Λάζαρος, δταν μετά τήν άνάγνωση τοῦ ιστορικού ήρθε μέσα, τόν ρωτούσαν έπιμονα πού είχε βρει τό δίκανο, μιᾶς καί ηξεραν δτι δέν είχε λεφτά νά ἀγοράσει. Καί αὐτός ξέψυνα, ἐπειδή τό είχε κλέψει, τούς ἀπαντά δτι τό είχε ἀγοράσει μεταχειρισμένο ἀπό ένα γύφτο. «Υστερα ἀπό καιρό, δ πατέρας του είχε βγάλει μέ μιά δουλειά ένα ποσό χρημάτων. Ό Λάζαρος ένα βράδυ τοῦ ζητά 18.000 δραχμές, γιά νά ἀγοράσει ήλεκτρολογικό ύλικό, μιᾶς καί πάντα τό δνειρό του ήταν ν' ἀνοίξει ήλεκτρολογικό ἔργαστηρι. Ό πατέρας του ἀρνεῖται καί τόν βρίζει χυδαίοτατα. Ό Λάζαρος, έξοργισμένος, κάνει δῆθεν δτι θά τόν χτυπήσει μέ ένα τραπέζομάχαιρο. Αύτό ήταν! Μετά τρεῖς ώρες ἔρχεται τό περιπολικό, τόν ξυλοφορτώνουν, τόν πάνε στό τμῆμα, δπου τοῦ δίνουν δύο ήρεμιστικά χάπια πού δ Λάζαρος ἀρνεῖται νά τά πάρει, καί τόν πετάνε σ' ένα κελλί. Τήν ἄλλη μέρα, δ άξιωματικός είναι γλυκομίλητος μαζί του, καί τοῦ δίνει μέ τό ζόρι κι ένα πεντακοσάρικο. Μετά τόν πηγαίνουν γιά δεύτερη φορά στή Σταυρούπολη. Κατά τήν εἰσαγωγή του, σύμφωνα μέ τό φύλλο εἰσαγωγῆς, «παραγωγικά στοιχεῖα» δέν παρατηροῦνται. Παρ' δλα αὐτά, τόν βάζουν στήν ίδια ἀγωγή —LARGACTIL, ALOPERIDIN, ARTAN. Στήν νέα του ψυχιατρική συνέντευξη ἀναφέρει δτι τοῦ είχε ἔρθει ή ίδεα «νά σκοτώσει τό μπάτσο» (κατά τή δικιά του ἔκφραση), πού τόν χτυπούσε. Σέ ἐρώτηση τοῦ ψυχιατρού έάν τοῦ έχει περάσει αὐτή ή ίδεα, λέει δτι έκανε πολλούς μῆνες νά τοῦ περάσει. Σήμερα έξαλλου, ἀναφέρει, «Πού νά ξέρω γιά δ μπάτσος σέ ποιό χωριό είναι τοποθετημένος, ώστε νά τόν βρῶ αὐτό τόν ταλαίπωρο». Άναφέρει ἐπίσης δτι κάποτε τοῦ είχε ἔρθει ή ίδεα νά σκοτώσει ένα θεῖο του χρυσοχόο, μέ περιουσία πάνω ἀπό πέντε έκατομμύρια δραχμές καί δίχως παιδιά. «Γιατί αὐτός νά μή ξέρει τί νά τά κάνει τά λεφτά, ένω έμεις πεινάμε;», είχε σκεφτεῖ. Μετά δμως σκέφτηκε δτι δέν έξιζε νά χαραμίσει μιά ζωή στή φυλακή, ἔστω καί γιά πέντε έκατομμύρια. «Υστερα δμως ξανασκέφτηκε δτι ένας καλός δικηγόρος θά τόν έβγαζε γρήγορα ἀπ' τή φυλακή. Τελικά δμως, ζυγίζοντας τά υπέρ καί τά κατά, ἀπέρριψε τό νά προχωρήσει στήν έφαρμογή τής ίδεας. Άναφέρει μιά μέρα στό γιατρό: «Ότι καί νά κάνω είμαι χαμένος, γιατί δ πατέρας μου έχει βρει τό μηχανισμό: εἰσαγγελέας, ἀστυνομία, ψυχιατρεῖο.» Πηγαίνει συχνά στήν παθολογική κλινική τοῦ ψυχιατρείου, δπου έχει γνωριστεῖ μέ μιά γερμανίδα τουρίστρια, πού κάνει ἀποτοξίνωση ἀπό ναρκωτικά. Οι νοσοκόμες έκει, είτε ἐπειδή τόν ἔχθρεύνται είτε ἐπειδή τόν ζηλεύουν, τόν πειράζουν καί δέν τόν ἀφήνουν νά μπει. «Έτσι τσακισμένος», δπως λέει, μιά μέρα σπάει δυό μπουκάλια κόκα-κόλα, στήν είσοδο τής παθολογικής κλινικής. Μιάν ἄλλη μέρα ἀπειλεῖ τίς νοσοκόμες μέ κάτι πέτρες. Φυσικά, αὐτά τά γεγονότα τά καταγγέλλουν οι νοσοκόμες ἀμέσως στούς ψυχιατρούς. Στή συνέντευξη πού τοῦ παίρνουν ἀμέσως μετά ἀπ' αὐτά τά γεγονότα λέει: «Πιστεύω δτι στήν παθολογική κλινική οι γιατροί κι οι νοσοκόμες μεταχειρίζονται τούς ἀρρώστους σάν πειραματόζωα, δίνοντάς τους

φάρμακα πού ούτε τήν ένέργειά τους ξέρουν, ἀλλά πού ἀντίθετα φέρνουν ένα σωρό παρενέργειες». Λέει χαρακτηριστικά: «Μόνο ένας γιατρός ήταν ἀνθρωπός, δ Τσιρώνης, δ δποίος στό Μακρονήσι, ἐπειδή κατήγγειλε τίς άθλιες συνθήκες κράτησης, ἐπειδή δέν έκανε ψεύτικους διαχωρισμούς μεταξύ τών κρατουμένων, καί ἐπειδή δέν έδινε γιά ψύλλου πήδημα ψυχοφάρμακα, ή δεξιά τοῦ τό φύλαγε, καί μετά τόσα χρόνια τόν δολοφόνησε». «Υστερα, δραπετεύει πάλι δ Λάζαρος ἀπό τό ψυχιατρεῖο. Κοιμάται τίς νύχτες στά παγκάκια τοῦ σιδηροδρομικού σταθμού. Τίς μέρες τριγυρνά στήν περιοχή τοῦ Βαρδαριού. Κάποτε, δμως, τοῦ τελειώνουν τά χρήματα πού είχε, πηδᾶ τή μάντρα τοῦ ψυχιατρείου, καί νάτος πάλι μέσα στό ψυχιατρεῖο. Δύο νοσοκόμοι τόν βλέπουν, καί ξέροντας δτι ήταν δραπέτης τόν καθηλώνουν διά τής βίας, μέ ἀλυσίδες, σ' ένα κρεβάττι. Έκει δπως προκύπτει ἀπό τίς περιγραφές τόν ψυχιατρών, είναι «ἀξύριστος, μέ κουρασμένη δψη, εὐέρεθιστος, πολύ δργισμένος». «Υστερα ἀπό λίγες μέρες ήρεμει». Παραγωγικά στοιχεία καί πάλι δέν παρατηροῦνται. Παρ' δλα αὐτά, τοῦ χορηγούν τήν ίδια ἀγωγή (LARGACTIL, ALOPERIDIN, ARTAN). Μετά ένα μῆνα, τρεῖς νοσοκόμοι καταγγέλλουν δτι μιά μέρα δ Λάζαρος τούς έπιτεθηκε μέ μαχαῖρι.

Σήμερα: «Ο Λάζαρος, ήλικιας 25 ἐτῶν, είναι «ίδρυματοποιημένος» ώστε δέν θέλει νά βγει (γιατί, δπως λέει, ή κοινωνία θά τόν ξαναστείλει μέσα). Έχει γίνει τοξικομανής τοῦ ARTAN, οι σεξουαλικές του δρμές έχουν κατασταλεῖ ἀπό τή μακροχρόνια χρήση ψυχοφαρμάκων, ἀρχίζει νά διαμαρτύρεται δτι κάπου-κάπου δέ μπορεῖ πιά νά συγκεντρώνει τίς σκέψεις του κι δτι μερικές φορές δταν σκέπτεται ζαλίζεται δίχως λόγο.

Άφου λοιπόν διαβάστηκε τό «ίστορικό» σέ αὐτό τό μωσαϊκό τών 80 ἀτόμων, μπαίνει δ Λάζαρος, ένα ξανθό παιδί 25 ἐτῶν. Δέν έχει δρεξη γιά ψυχιατρική συνέντευξη, γιατί είναι συναχωμένος καί γριπιασμένος, δπως λέει. «Ομως ένας γλυκομίλητος ψυχιατρος τόν πείθει, καί ἀρχίζουμε πάλι ἀπό τήν άρχη. Μᾶς διηγεῖται τά παιδικά του χρόνια, τούς ξυλοδαρμούς ἀπό τή μητέρα του, ἀναφέρει δτι κι αὐτός ξέσπαγε στό μικρότερό του ἀδερφό (πού, σημειωτέον, έχει κι αὐτός «ψυχικά προβλήματα» δπως άναφέρει τό ίστορικό τοῦ Λάζαρου). Σέ σχέση μέ τό γεγονός πού συνέβη δταν δούλευε σοβατζής, ἀναφέρει δτι γιά νά κάνει πλάκα στό άφεντικό είχε προσποιηθεῖ δτι δηθεν θά έπινε βενζίνη ἀπό ένα βαρέλι, καί δτι διασκέδασε μέ τήν ψυχή του πᾶς τρομοκρατήθηκαν δλοι. Τό άφεντικό δμως, ίσχυριζεται, δέν μ' έδιωξε, ἀλλά δταν τελείωσα τά σοβαντίσματα ἀπλά σταμάτησα νά κάνω τό σοβατζή, γιατί δέν μοῦ ἀρεξε. Σέ ἐρώτηση τοῦ γιατρού ἄν τοῦ έχει μείνει καμμιά ἀπό τίς ίδεες φόνου ένάντια στόν πατέρα του, τόν ἀστυνομικό ή χρυσοχόο θεῖο του ἀπαντά ἀρνητικά, παραδεχόμενος μόνο δτι ή ίδεα νά σκοτώσει τό μπάτσο πού τόν χτυπούσε τοῦ είχε μείνει γιά μεγάλο χρονικό διάστημα. Σέ ἐρώτηση ἄν πιστεύει καί σήμερα τά ίδια γιά τούς γιατρούς πού ἀργοσκοτώνουν τούς ἀρρώστους μέ τά φάρμακα στήν παθολογική κλινική, ἀπαντά: «Δέ βαριέσαι! Κι ἄν τούς σκοτώνουν, στό κάτω-κάτω τής γραφῆς, τρελλοί είναι!». Σέ ἐρώτηση τί νομίζει πώς είναι ο ίδιος ἀπό ἀποψη ήγειας ἀπαντά: «Αφού μέ τόσες παραβάσεις ή ἀστυνομία μέ κλείνει στό ψυχιατρεῖο καί όχι στή φυλακή, τρελλός θά είμαι». Τόν ρωτούν νά τούς πεῖ πῶς πέρναγε τόν καιρό του κατά τή δραπέτευσή του. Άπαντά δτι τή νύχτα έμενε σ' ένα παγκάκι, στό σιδηροδρομικό σταθμό. Τό πρωί έκανε κανένα καμάκι σέ καμμιά τουρίστρια, ἀπ' αὐτές πού κοιμούνται στό

σταθμό. "Αν δέν πετύχαινε πήγαινε στούς κινηματογράφους τής περιοχής Βαρδαριού, κι ἔβλεπε δυό-τρία έργα, μέχρι ν' ἀρχίσει νά κοιμᾶται. "Υστερα, μόνος του ή παρέα μένεινα ἀλήτη, πήγαινε βόλτα στό λιμάνι. Σέ ἐρώτηση γιατί; ἀπαντά «Γιατί μιοῦ ἄρεσε νά βλέπει τά πλεούμενα». Τόν ρωτᾷ ὁ ψυχίατρος: «Σοῦ ἄρεσει νά βλέπεις τά πλοϊα νά φεύγουν;. Ό Λάζαρος ἀπαντά «Οχι, δέν κοίταγα τά φορτηγά ἀλλά κανένα κρίς-κράφτ, καί συλλογιζόμουνα: γιατί νά ἔχουν οι πλούσιοι αὐτά τά πλεούμενα, καί νά μήν ἔχω κι ἔγω ἔνα;» "Υστερα ἀπό ἐρώτηση τοῦ ψυχίατρου, ίσχυρίστηκε πώς ή τελευταία καταγγελία τῶν τριῶν νοσοκόμων δτι τούς ἀπειλησέ μέ μαχαίρι δέν είναι παρά ψευδολογία καί σκευωρία. 'Εδω τελειώνει ή ψυχίατρική συνέντευξη, δ Λάζαρος φεύγει, καί ἀρχίζει ή προσπάθεια ταμπελαρίσματός του ἀπό τή μεριά τῶν ψυχιάτρων, γιατί ὑπάρχουν διαφωνίες ώς πρός τή διάγνωση. 'Αρχίζει δ καθηγητής: «Δέν ὑπάρχει, κατά τή γνώμη μου, ἀμφιβολία, δτι πρόκειται γιά μιά παρανοειδή προσωπικότητα». Ό κλινικός ψυχολόγος: «Κατά τή γνώμη μου δέν ἔχει τίποτε σπουδαῖο, δσο γιά τίς ίδεες του γιά τά φάρμακα καί τόν Τσιρώνη νομίζω δτι τοῦ τίς ἔβαλε ἔνας παρανοϊκός φίλος του, δ Μανώλης, μέ τόν δποῖο κάνει συνεχῶς παρέα». "Ενας ψυχίατρος: «Νομίζω δτι πρόκειται γιά μιά ἐγκληματική προσωπικότητα ἀπό τή γέννησή του, ἃς μή ἔχεισουμε δτι δ πατέρας του ἀναφέρει πώς τό παιδί στό τοκετό βγῆκε μελανιασμένο». Σέ παρατήρηση ἐνός φοιτητῆ δτι δ ἀδελφός του ἀναφέρεται στό ίστορικό δτι ἔχει ψυχικά προβλήματα δίχως νά ἔχει γεννηθεῖ μελανιασμένος, κάθεται στή θέση του καί τό βουλώνει. 'Εν συνεχεία, δ ύφηγητής κι ἔνας «ἐκσυγχρονιστής» ψυχίατρος πού είχε ἔρθει ἀπό Αμερική, βγάζουν τούς λόγους τους. 'Επιστημαίνουν δτι ἔχουμε νά κάνουμε ἀνάμεσα σέ πέντε (5) διαφορετικές διαγνώσεις, καί τονίζουν δτι κατά τή γνώμη τους πρόκειται γιά ἔνα «μεταχιμιακό σχιζιοφρενή», δ δποῖος... ήδονιζεται μελεποντας τούς ἄλλους νά φοβοῦνται μέ τίς ἐπιθετικές ἐνέργειες του, καί διόλου ἀπίθανο ἀργότερα νά φθάσει στό ἐγκλημα. Καί ἄρα (συμπέρασμα δικό μας), καλῶς τοῦ γίνεται ή συστηματική ψυχο-φαρμακο-δηλητηρίαση. 'Εδω ἐπευβαίνει ἔνας νεαρός ειδικευόμενος ψυχίατρος, δ δποῖος παρατηρεῖ δτι σέ σχέση μέ τήν τελευταία καταγγελία τῶν τριῶν νοσοκόμων, δτι δ Λάζαρος τούς είχε ἀπειλήσει μέ μαχαίρι, ἔρευνησαν τό Λάζαρο ἐκείνη τή μέρα, διαπίστωσαν δτι δέν ἔφερε κανένα μαχαίρι, καί παραπέρα ἔρευνώντας τό θέμα καί ζητώντας πληροφορίες ἀπό ἄλλους νοσοκόμους διεπίστωσαν δτι πράγματι ήταν μιά σκευωρία τῶν τριῶν νοσοκόμων ἐνάντια στό Λάζαρο, ἐπειδή τόν ἀντιπαθούσαν. Πέφτει ἔνα γενικό χάχανο ἀπό ἀρκετούς φοιτητές καί μερικούς ειδικευόμενους, οί νοσοκόμες κι οί κοινωνικές λειτουργοί μένουν ἐμβρόντητες γιατί τόσην ώρα νόμιζαν δτι κατέγραφαν στά μπλοκάκια τους τό φοβερό περιστατικό, καί τό διακλινικό διαλύεται, μέ τόν ύφηγητή νά ούρλιαζει: «Μά ἔπιασε πέτρα, ἔπιασε πέτρα!!!», καί τούς ἄλλους ψυχίατρους νά ἔχουν χωριστεῖ σέ δμάδες καί μέσα ἀπό πηγαδάκια νά καυγαδίζουν γιά τό ποιάν ἐτικέττα πρέπει νά δώσουν στό Λάζαρο.

Καί μετά ἀπ' αύτή τήν περιγραφή, καί τήν εὐαισθητοποίηση μερικῶν ή ἀρκετῶν ἀπό μᾶς, μένουν ὀρισμένα ἐρωτήματα, δπως:

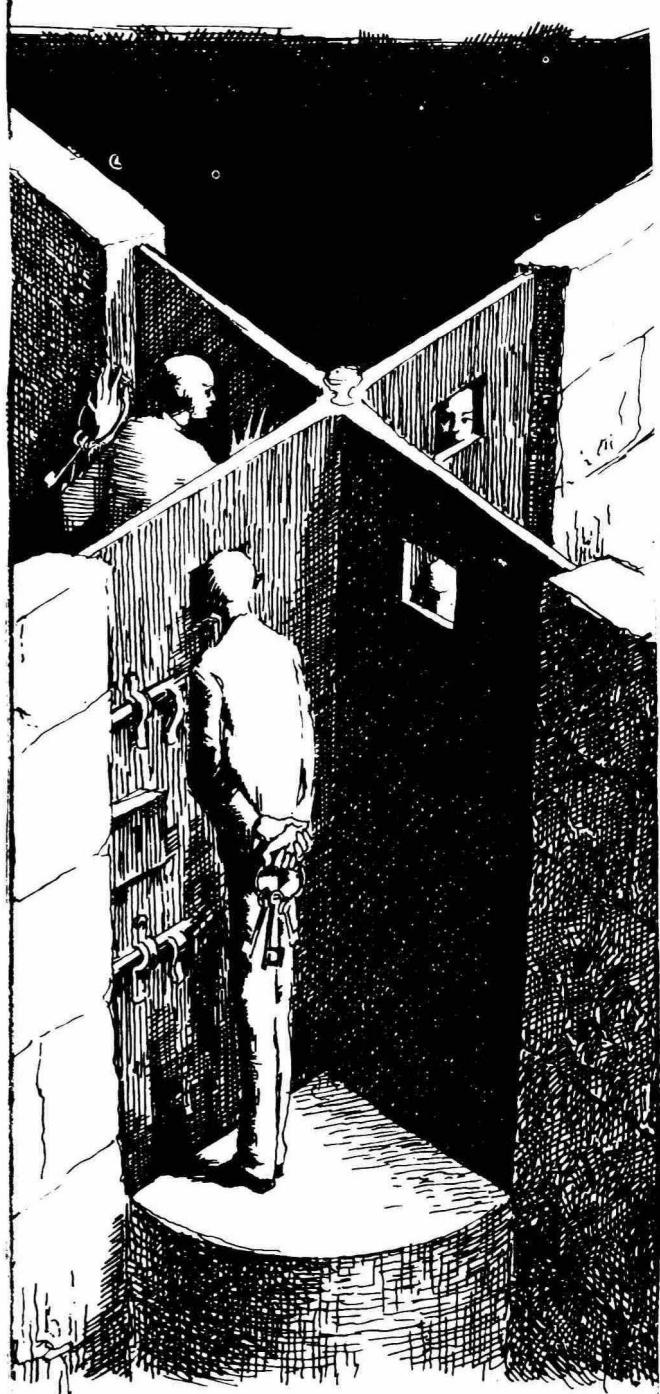
— 'Εμεῖς πᾶς μποροῦμε νά συνεισφέρουμε στήν ἀντιμετώπιση τής ψυχιατρικοποίησης τοῦ πληθυσμοῦ ἀπό τό ἐκσυγχρονιζόμενο Ἑλληνικό κράτος τοῦ '81;

— Πᾶς μποροῦμε νά ἐργαστοῦμε μακροχρόνια, τόσο σέ

θεωρητικό ὅσο καί σέ πρακτικό ἐπίπεδο, γιά τή διάλυση τής δομῆς πού λέγεται ψυχιατρεῖο, μέσα ἀπό τήν ἀποδόμηση τής ψυχιατρικής ίδεολογίας καί τό κλείσμα τοῦ χάσματος ἀνάμεσα σέ «μή ειδικούς» καί σέ «ειδικούς γιά τά προσωπικά προβλήματα τῶν μή-ειδικῶν»;

— Πᾶς μποροῦμε νά συνεισφέρουμε ώστε οἱ λεγόμενοι «ψυχασθενεῖς» νά αύτωργανωθοῦν καί νά διεκδικήσουν, σέ πρώτη φάση τά στοιχειώδη συνταγματικά τους δικαιώματα (πού οἱ περισσότεροι ἀγνοοῦν), καί σέ ἐπόμενη φάση καί τή διάλυση τῶν ιδιων τῶν ψυχιατρείων;

A.T.

H ΔΙΕΘΝΗΣ

Ἐμπόδις τῆς γῆς οἱ κολασμένοι
Τῆς πείνας σκλάβοι ἐμπόδις, ἐμπόδις,
Τὸ δίκηο ἀπ' τὸν κρατήρα βγαίνει
Σὰν βροντὴ, σὰν κεραυνός.
Φτάνονταν πάλι τῆς σκλαβίας τὰ χρόνια
"Ολοὶ ἐμεῖς ταπεινοὶ τῆς γῆς
Ποὺ ζούσαμε στὴν καταφρόνια
Θὰ γίνονται τὸ πᾶν ἐμεῖς

Θεοί, ἀρχόντοι, βασιλιάδες
Μὲ πλάνα λόγια μᾶς γελοῦν
Τῆς γῆς οἱ δοῦλοι κι' οἱ ραγιάδες
Μοναχοὶ τοὺς θὰ σωθοῦν.
Γιὰ νὰ λείψουν πάλι τὰ δεσμά μας
Γιὰ νὰ πάψει πάλι ἡ κλεψυδά
Νὰ ίδοντε πρέπει τὴ γροθιά μας
Καὶ τῆς ψυχῆς μας τὴ φωτιά.

Ἐμπόδις μονάχη μας ἐλπίδα
Εἴν' ἡ σφυγμένη μας γροθιά
Κάτω οἱ πολέμοι κι' η πατρίδα
Ζήτω, ζήτω ἡ Λευτεριά.
Κι' ἀν θελήσουν νὰ δοκιμάσουν
Τῆς ψυχῆς μας τὸν κεραυνόν
Νὰ ίδοντε τότες θὰ προφτάσουν
Πώς εἰν' οἱ σφαιρες μας γιαστούς.

Σκληρός ὁ νόμος μας ἔσαπλει
Κι' οἱ φόροι ἀσήκωτοι γιὰ μᾶς
"Ο πλούσιος ὅ,τι κι' ἂν κερδίζει
Εἶναι πλούτος τῆς κλεψυδᾶς.
"Η σκλαβιά, ἡ ἀδικία φτάνει
"Ογι πάλι ταπεινοὶ συνφτοι
"Άδελφια ἡ φύση ὅλους μᾶς κάνει
Καὶ είμαστε ισοι μπρὸς σ' αὐτή.

Οἱ πλούσιοι μὲ ἀσπλαχνὰ μᾶς γδέρνονται
Καὶ μᾶς ἀφράζουν τὸ ψωμί
Τὸ κόπο μας αὐτοὶ κι' ἂν παίρνονται
Γιὰ μᾶς ἡ πένα πληρωμή.
Τῆς δουλεῖας ὅλοι οἱ κλέφτες κάτου
Δίκηρο τώρα ὁ φτωχός ζητάει
"Οσα γινούνται εἶναι δικά του
Κι' ὅταν θελήσει τ' ἀποκτάει.

Ἐμᾶς ποὺ ἀδιάκοπα ἡ δουλειά μας
Γεννάει τῆς γῆς τὸν θησαυρὸν
"Ολα τὰ πλούτη εἶναι δικά μας
"Όλα ἀνήκουν στοὺς φτωχούς.
Τόρο παὶ κόρακες κι' ἀκρίδες
Δὲρ ωκεανῶν τὸν οὐρανὸν
Χονδρός ὁ ήλιος στέλνει ἀχτίδες
χαμόγελο παντοτεινό.

Ἀπόδοση ἀπὸ τὰ γαλλικὰ
ΡΗΓΑ ΓΚΟΛΦΗ

ΘΑ ΉΤΑΝ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΟΡΓΑΝΩΝΕΙ ΤΕΤΟΙΕΣ ΔΙΚΕΣ

‘Ακόμη μιά δίκη πάνω στά παλιά μεταδικτατορικά πρότυπα πραγματοποιείται στις 20 Φλεβάρη στή Θεσσαλονίκη. ’Εμπειρέχοντας δόλα τά στοιχεία τῶν προηγούμενων ύποθέσεων, ἀποκαλύπτει ἵσως γιά πρώτη φορά τόσο φανερά τό μέγεθος τῆς ἀθλιότητας αὐτῶν πού διευθύνουν τήν καταστολή. Μέ επίκεντρο τοῦ κατηγορητηρίου τόν 774 οἱ Καραμπατάκης, Καλαποδόπουλος, Γιαννόπουλος, Γεωργακόπουλος, Πρίνος θά παρουσιασθοῦν στό ἐδώλιο νά ἀποδείξουν δτί δέν.....

ΧΡΟΝΙΚΟ

«Στίς 17 Νοέμβρη τοῦ '79 πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση «όμάδων φοιτητῶν» ἔξω ἀπό τήν Θεολογική σχολή, δπου λόγω τῆς παρουσίας ἰσχυρῆς ἀστυνομικῆς δύναμης δέν πραγματοποιήθηκε πορεία. Σημειώθηκε ἀπόπειρα δημιουργίας δόδοφράγματος στό δρόμο πού διέρχεται μεταξύ ἔκθεσης και Πανεπιστημίου χωρίς δμως ἐνδιαφέρον και ἐπιτυχία. Κατά τήν ἐπίσημη ἐκδοχὴ ἔγινε καὶ χρήση μερικῶν «Μολότωφ» ἄνευ δμως στόχου και λόγου».

Δέν θέλουμε νά ἀσχοληθοῦμε ἰδιαίτερα μέ τήν δικογραφία, ἀπλά δμως σημειώνουμε δτί δέλλειψη στοιχείων είναι τόσο φανερή πού πρέπει νά δημιουργεῖ σοβαρές ἀνησυχίες σ’ αὐτούς πού θέλουν νά τήν παρουσιάσουν σέ δίκη. Τά κεντρικά σημεία τῆς δικογραφίας ἀναφέρονται σέ σχετική προκήρυξη τῆς «ρήξης». Πάντως κανείς ἀστυνομικός ἢ δικαστικός ἐγκέφαλος δέν μπορεῖ νά αἰσθανθεῖ ἄνετα μπροστά σέ μιά τέτοια «δημιουργία». Σάν μόνη ἐπιτυχία τῆς ἀσφάλειας μπορεῖ νά χαρακτηριστεῖ δ τρόπος ἐπιλογῆς τῶν 5 κατηγορούμενων: Καραμπατάκης, Καλαποδόπουλος καταδικασμένοι «τρομοκράτες» μέ πολύχρονες καταδίκες, Γιαννόπουλος, Γεωργακόπουλος γνωστά μαχητικά ἄτομα ἀπό τήν δμάδα «ρήξη» και Πρίνος, μέλος τῆς δμάδας πού ἐκδίδει τό περιοδικό «Αύτοδιεύθυνση».

Ἐπίσης, μιά ἀκόμα δίκη (γιά τά ἐπεισόδια στίς 11 Νοέμβρη μέ τούς φασίστες) μέ τό ἰδιώνυμο αὐτή τή φορά, ἐτοιμάζεται ἀπό τήν ΥΠΕΑ Θεσ/νίκης, χωρίς νά πραγματοποιηθεῖ κάν προανάκριση. Κατηγορούμενοι τά.... ύπόλοιπα ἄτομα τῆς «Ρήξης» και δ σύντροφος στήν «Αύτοδιεύθυνση» Γιάννης 'Ανδρεάδης.

ΜΙΑ ΔΙΚΗ ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ....

...κι ἔτσι «δέν μπορεῖ νά είναι η ἐποχή της». Στό μέτρο πού η ἱδια αὐτή η ἐποχή δέν κρίνεται ἀπό τήν ἴδεα πού ἔχει γιά τόν ἔαυτό της, δέν είναι δυνατό νά ἔχηγηθεῖ μιά δίκη ἀπό τήν ἴδεα πού ἀναγνωρίζεται στή δικογραφία και ἐπειτα στήν ἀπόφαση τῶν δικαστῶν. ‘Η δικογραφία δέν μπορεῖ νά σχηματιστεῖ παρά σάν ἐντολοδόχος τῆς δικαστικῆς ἀπόφασης’ δμως η χρησιμότητα αὐτῶν πρέπει νά ἀναζητηθεῖ στή φύση τῶν καιρῶν, στίς ύλικές ἀντιξοότητες τῆς ζωῆς τῆς κοινωνίας.

‘Η διατήρηση τῆς διαχωρισμένης ἔξουσίας είναι η μοναδική πραγματικότητα πού χωρίς νά ἔχει καμιά ἀξία χρήσης γιά τήν ἀνθρωπότητα— παρά μόνο τήν συνέχιση τῆς πλαστογράφησης τῆς ιστορίας— προτάσσει στούς ἀνθρώπους σάν ἀνταλλακτική της ἀξία ὅλο τὸν κοινωνικό πλούτο πού δέν τής ἀνήκει. Σέ περιόδους κοινωνικῶν ἀναταραχῶν ὁφείλει νά προβάλει τήν ἀξία χρήσης τῆς σάν τό θεῖο δῶρο πού ἔγινε κοινωνικό και πού σάν τέτοιο πρέπει νά τό ὑπερασπισθεῖ. ‘Η ιερά ἔξεταση ἔγινε κοινωνική ἔξεταση, ἀφοῦ τό ἀπόλυτο μεταφυσικό καλό παραχώρησε τή θέση του στό σχετικό-εύμετάβλητο (ψευτο)δρθολογικό καλό.

‘Η ἐπαναστατική κριτική θέλει νά ἀναλύσει τήν συγκεκριμένη δίκη ξεπερνώντας τόν ἐπιμέρους χαρακτήρα τῆς, και νά φτάσει στήν οδύσια τῆς πού είναι ἀκριβῶς ή ὑπόθεση τῆς ὄργανωσης τῆς ἀμυνας τοῦ κράτους. ‘Υπόθεση πού ἀποτελεῖ ἔνα ἀπό τά τελευταία σπλα τῆς ἔξουσίας και στήν ‘Ελλάδα, στόν κοινωνικό πόλεμο πού ἀπειλεῖ νά τήν ἔξοντάσει.

“Ολες οἱ ὀνομαζόμενες πολιτικές δίκες ἀπό τό 74 και ἐπειτα, ἐμελε νά χαρακτηριστοῦν ἀπό κείνη τή λογική πού θέλει νά βλέπει σάν κεντρικό σημεῖο τῆς πάλης ἐνάντια στήν κάθε συγκεκριμένη ἐπίθεση τοῦ κράτους τήν ἀπόφαση τῶν δικαστῶν. ‘Η σχετική ἐπιτυχία αὐτῆς τῆς θέσης (Σεριφής) παρουσιάστηκε σάν ή συντονισμένη ἀντεπίθεση τοῦ «κινήματος» ἐνάντια στή μεθοδευμένη σκευωρία. Αύτο πού ἤδη δέν ἡταν ἀντεπίθεση τότε δέν ἡταν κάν ἀμυνα στής περισσότερες δίκες (Φ. και Σ. Κυρίτση, Σκανδάλη, Καλαπαδόπουλο...)». Περιορίζοντας τήν ἀσκηση πιέσεων ἀποκλειστικά στήν ἀπόφαση, ἀφηνε ἔτσι ἐλεύθερη τήν διοργάνωση τοῦ θεάματος τῆς τρομοκρατίας, θεάματος πού ἀναγκαστικά ἔνα τμῆμα του δρίζεται σάν «δίκες τρομοκρατῶν». Τήν ἐκάστοτε δίκη ἀκολουθοῦσε και μιά ἐπιτροπή η δμάδα συμπαράστασης.

Καταγέλοντας αὐτή τή λογική σάν παρανοϊκή και κοντόφθαλμη, προσπάθειά μας είναι νά καταγγείλουμε αὐτό τό ἰδιο κράτος τήν ὄλότητα τῆς προσπάθειάς του στό πεδίο τῆς καταστολῆς.

Τό πέρασμα ἀπό τή «στατική» δικτατορία στή (ψευτο) «δυναμική» δημοκρατία και ή ἀνάπτυξη ἐνός ἀντι-δημοκρατικού κινήματος δημιούργησαν τήν ἀναγκαιότητα ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς καταστολῆς.

‘Εμπνευσμένο τό κράτος ἀπό τίς σύγχρονες δυτικές κοινωνίες, χρησιμοποιεῖ ἰδεολογικά λείψανα τοῦ παρελθόντος, η τά δημιουργεῖ τό ἰδιο μέ ἀμεσο σκοπό τήν παραποίηση τοῦ νοήματος τῆς ἀντίθεσης κράτους-κοινωνικῆς ἐπανάστασης.

Αύτή η ἀντίθεση πού πάντως είναι -ιστορικά- μοναδική, πρέπει νά «φαίνεται» η «ἔτσι νά είναι»-θεαματικά-σάν ήμοναδική, ἀπόκρυπτοντας τόν ἔνοχο τῆς παραποίησης και τό ἰδιο τό ποιόν τῆς ἀντίθεσης. Λέγοντας τό κράτος δτί οἱ ἐπαναστάτες ἐκδηλώνουν τήν ἀντίθεση τους μέσα ἀπό τήν ἀτομική

τρομοκρατία, (η, σωστότερα μέ τό άνταρτικο πόλης), θέλει νά ένοει δτι δλους δσους θεωρεί πραγματικά έπαναστάτες, θά τους παρουσιάζει σάν τρομοκράτες και θά τους άντιμετωπίζει άνάλογα.

Οι ανθρώποι πρέπει νά ύποκυψουν στόν ταυτισμό θετικά ή άρνητικά, άλλα δέν έχουν τό δικαίωμα νά τόν άρνηθούν. Τό δίλημμα «η μέ τό κράτος-κοινωνία η μέ τους τρομοκράτες-έπαναστάτες», έπιζητά τήν προτεραιότητα στό τομέα τής διασπορᾶς προκατασκευασμένων συζητήσεων και άποφάσεων, και τήν έχει, στίς χώρες δπου η κρίση έπιδεινώνεται.

Η ίδια ή είκονα πού διαδιδόταν μαζικά στήν Εύρωπη, θά άποτελει και στήν 'Ελλάδα τήν άναπαράστασή τής «βεντέτας» τού έπαναστάτη. 'Επαναστάτη φτιαγμένου πάνω στά γνωστά πρότυπα τών διευθυντῶν και έκτελεστῶν.

Στήν φανταστική «17 Νοέμβρη» άνατιθεται ή διατύπωση τής πρακτικής μιᾶς έπαναστατικής δργάνωσης, σάν τής μόνης δυνατής τέτοιας.

'Η ίδεολογία τών δπλων, πού ποτέ δέν έπηρξε έπαναστατική, έγινε τώρα κρατική. 'Η κριτική τών δπλων, δμως, πρέπει νά άποτελει τήν πραχτική δικαιώση τών δπλων τής κριτικής, άν θέληση μας είναι ή άποφυγή τής διαχωρισμένης δράσης..

'Η διάδοση τού θεάματος τής τρομοκρατίας και ή κατανάλωσή του, τροποποιοῦν τίς προηγούμενες δυνατότητες τού κράτους γιά έλεγχο. "Οταν ό έλεγχος έκφράζεται τυπικά μέ νόμους, έχει ήδη δοκιμαστει ούσιαστικά στό κοινωνικό πεδίο, θεωρημένος σάν κοινωνικά άποδεκτός, σάν άφομοιωσιμος. 'Ο 774θά έμφανιστει δταν γίνει γνωστή ή έπαρξη τρομοκρατῶν και ή άναγκαιότητα τής άντιμετώπισής των. Οι δίκες πού ήλθαν άποτελούν τά χαρακτηριστικά σημεία έμφασης τής κυκλικής άναπαραγωγής τής δργάνωσης τής καταστολής. Είναι ή δύναμη και τό μεγαλειο τής, άλλα ταυτόχρονα ή πραγματική δδυναμία και ή γελοιότητα τής. Αύτοι πού κατηγορήθηκαν σάν τρομοκράτες φυλακιστηκαν χωρίς ποτέ ό κόσμος νά πεισθει πώς είναι τέτοιοι. Αύτο το γεγονός, πού ή έπανάληψη τό ένισχυει, δημιουργει και άπο μόνο του τήν προοπτική τής οίκειοποίησης δλης τής άλήθειας άπο ένα συνεχώς αύξανόμενο τμῆμα τού πληθυσμού. 'Η έξουσία είναι άναγκασμένη νά άποδεικνύει τήν δρθότητα τού σχεδίου τής. Μή έχοντας δμως καμμιά πραγματική δργάνωση, δουλεύει τώρα γιά τό σχέδιο τής άπόδειξης τής ένοχής τής.

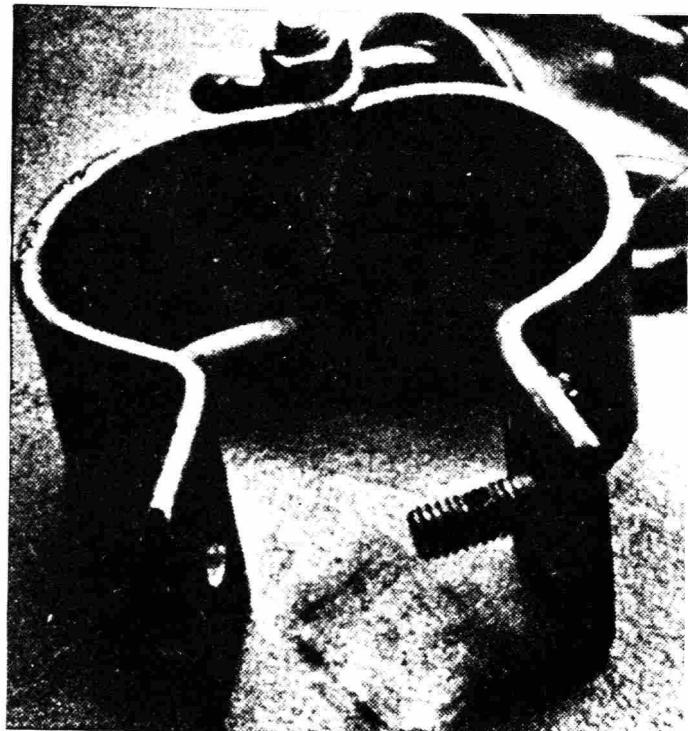
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ.....

"Οταν πρίν μερικές βδομάδες είχε γίνει συζήτηση σέ αίθουσα τού πανεπιστημίου (τό σχετικό κάλεσμα άπο τούς κατηγορουμένους πού είναι έλευθεροι), διαβάσαμε ένα κείμενο μέ τίς θέσεις μας πάνω στήν τρομοκρατία —θέσεις πού είχαν διατυπωθει κατά τήν διάρκεια συζητήσεων μεταξύ 20 περίπου άντεξουσιαστῶν. 'Η έπεμβασή μας πρώτη φορά δργανώθηκε και πραγματώθηκε παρουσία άντεξουσιαστῶν σέ χώρους δπου «βασιλεύουν χωρίς νά κυβερνούν». Δέν έφερε τήν άναστάτωση πού ξειζε, άλλα διαχώρισε δλοκληρωτικά τή στάση μας άπεναντι στά άριστερίστικα γκρουπούσκουλα και σέ μερικούς «άφελεις» ίδεολόγους πού έσπευσαν νά διακρίνουν τή δημιουργία μιᾶς γραφειοκρατικής άναρχικής δργάνωσης. Τό δτι καταφύονται τήν λογική τους δέν σημαίνει πώς θά άφαιρέσουμε άπο τόν έαυτό μας τό δικαίωμα

να σκεφτόμαστε και νά δροῦμε καλύτερα άπο αύτούς.

Είχαμε τότε τονίσει δτι συμμετέχουμε στήν δργάνωση τής συμπαράστασης, στό μέτρο πού αύτή δέν καλλιεργει τήν στρατηγική τῶν άμοιβαίων παραχωρήσεων. Πράγμα πού σημαίνει δτι δέν μποροῦμε νά έγκαταλείψουμε τήν ένοτητα τής αποψής μας γιά νά άποδεχτούμε κείμενα και άποφάσεις στά γνωστά άριστερίστικα πρότυπα τής «ρήξης», μέ τό άφηρημένο και άποσπασματικό περιεχόμενο. 'Ο σχηματισμός μιᾶς έπιτροπής άνοιχτης και αύτοδιαλυόμενης πρέπει νά δηλώνει τήν έλευθερη έπαρξη διαφορετικῶν άντιλήψεων. 'Εάν δμως έπάρχει άδυναμία διατύπωσης ζειαίας αποψης τότε δέ μπορει παρά άπλως νά συζητιέται ή πραγματοποίηση μιᾶς κινητοποίησης μέ βάση τήν δυνατότητα έκφρασης τών άπόψεων πού έπάρχουν.

"Οταν άπορριφθηκαν αύτές οι προτάσεις - θέσεις μας, άποιχωρήθηκε άπο τήν δργάνωση τής συμπαράστασης, δουλεύοντας μ' άρκετούς άκομη άντεξουσιαστές πάνω σέ συγκεκριμένα ζητήματα και μέ βάση τό παραπάνω σκεπτικό.

Γεννήθηκα σ' ένα κόσμο άκατονόμαστο. Από τίς πρώτες στιγμές της ζωής μου έμαθα τίς λέξεις «ό μπαμπάς μου, ή μαμά μου, το σπίτι μου, τά παιγνίδια μου». Έμαθα καλά τό παιγνίδι μέ τίς κτητικές άντωνυμιές και κυρίως στοιχεία της λήγαν σε -μου. Προχωρώντας ήρθε ή έξουσία μου έπάνω στους άλλους.

Στά 10 χρόνια μου στό δημοτικό ήμουν τό μοναδικό κορίτσι που έτρωγε ξύλο. Τό μίσος έναντια στίς έξουσιαστικές τάσεις τού δασκάλου χωνόταν βαθιά μέσα μου. Στό γυμνάσιο ή συνήθησ συνέχεια! Ατακτη και ωριαίες άποβολές. «Ομως στό λύκειο μιά άλικη άποβολή και ένα διώξιμο άπό τό ένα σχολείο σ' άλλο δέν άφησε ησυχη τήν συνείδησή μου. Αθεοί και πολιτικοποιημένοι μαθητές πού τρομοκρατούν τους άλλους πρέπει νά παραμερίζονται μέ κάθε τρόπο. Ο τρόπος γραφής μου ίσως ρομαντικός. Η άλιθεια ίσμας άλιθεια. Τώρα πού βρίσκομαι στήν τελευταία χρονιά τού λυκείου... ποιού λυκείου; Τί σημασία έχει; Όλα τά έκπαιδευτικά ίδρυματα άποβλακώνουν τους μαθητές τους... Ή κίνηση στό λύκειο πού πάω έλαχιστη. Οι Κνίτες κρατούν τά προεδρία και τό Γενικό Συμβούλιο. Οι άποφάσεις παίρνονται άπό πάνω πρός τα κάτω. Οι μαθητικές κοινότητες δέν γνωρίζουν και δέν παίρνουν θέσεις πουθενά. Οι έλαχιστες φωνές διαμαρτυρίας σύνονται άκομα και μέ τό ξύλο. Προορίζομαι γιά θύμα τών Κνιτών, άφοι κατά τήν 17 Νοέμβρη '80 στήν γιορτή τού σχολείου γιά τό Πολυτεχνείο ένω φτιάχαν ένα πηγάδι γύρω στούς 10 Κνίτες και έχοντάς με βάλει στή μέση μέ άπειλησαν δχ μόνο μέ ξύλο άλλα μέ κάρφωμα στή διεύθυνση. Άλλωστε είναι εύρεως γνωστό ότι δήθεν προοδευτικός διευθυντής τού λυκείου καλεί μαθητές και τούς λέει μέ ήπιο υφος και πλάγια μέσο νά καρφώνουν τους μαθητές πού άσχολούνται μέ τήν πολιτική. Παρόλα αύτά μέσα στίς τάξεις γίνεται ούκ διλήγη διακίνηση τού Όδηγητη και άλλων έντυπων τους. Μαθητές-ιες τής α' λυκείου πού άκομα δέν έχουν ούτε τήν γνώση τών πολιτικών πραγμάτων έπιστρατεύονται στήν KNE ύστερα άπό προπαγάνδα 1-2 ώρων. Θέμα πού πήγε νά καπελλωθεί είναι τό γράψιμο ένος Ενεπίτη στήν KNE. Είναι σίγουρο πώς δν τούς πρότεινα νά γραφώ στήν νεολαία τους δέν θά άντιμετώπιζαν μεγάλο πρόβλημα. Γιά τυχόν άμφιβολίες τό σχολείο είναι τό.....

Έγώ, μιά αυτόνομη μαθήτρια, καταγγέλω:

- 1) Τή διπλωματική πολιτική τού προοδευτικού λυκειάρχη ίσον άφορά τό κάρφωμα τών μαθητῶν
- 2) Τίς έξουσιαστικές τάσεις άλλων τών καθηγητῶν έκτός άλιγων έξαιρέσεων
- 3) Τό βρώμικο καπέλλωμα τής KNE ίσον άφορά τό Γενικό Συμβούλιο και τίς άποφάσεις του
- 4) Τίς μικροαστικές τάσεις άρισμένων καθηγητῶν γιά τίς σχέσεις μεταξύ μαθητῶν και μαθητριῶν
- 5) Τήν ύποχρεωτική σχολική ποδιά γιά τίς μαθήτριες
- 6) «Ολο τό έκπαιδευτικό σύστημα βρωμάει άπό τίς ρίζες του
- 7) Τήν ύποχρεωτική παρουσία σέ άλλα τά μαθήματα (άχρηστα κατά βάθος)

Μία άπορια βέβαια παραμένει μέσα μου. Τί θά γίνει έπιτέλους μέ τό γυναικείο πρόβλημα; Πού είναι αύτή ή περιβόητη άπελευθέρωση τού «δεύτερου φύλου». Αποφάσισα νά μή γεννήσω γιατί δέν θέλω νά πνιξω τήν ζωή μαᾶς αυτόνομης υπαρξής μέ τά χέρια μου. Αποφάσισα νά μή πιστεύω στόν ξρωτά και τήν αιώνια φιλία. Γιατί; Όχι γιά χειραφέτηση, μάλλον γιά έπιβιωση. Αποφάσισα νά έχω άποψεις, δτί άποψεις και δν είναι αύτές, είτε έξαλλες χαρακτηρισθούν είτε ούτοπικές. Φόρεσα ένα άγριο βλέμμα, έγινα έπιθετική, όχι τόσο γιά νά άλλαξω τόν κόσμο τών άλλων άλλα γιά νά έπιβιωσω σ' αύτόν. Δέν θέλω νάμαι και νά γίνω αύτό πού μέ προόριζαν νά γίνω: Μία γυναίκα παραμορφωμένη, ύποταγμένη, άντικείμενο στά χέρια τών άνδρων και πιότερο στά χέρια τού συστήματος.

Έγώ δμως και δέν συμβιβάζομαι. Έχω 10 φίλους και συνεργάτες δέν σταματώ. Φωνάζω κατά τής έξουσίας και εύχομαι νά έλευθερωθώ μαζί μέ δλους έσας.

Γειά χαρά — Εύχη νά συνεχίσει ή ΑΥΤΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Αυτόνομη μαθήτρια E.K.

ΣΧΟΛΙΟ

ΕΙΝΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑ ΠΩΣ ΑΥΤΟΙ ΟΙ ΠΡΙΓΚΙΠΕΣ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟ, ΑΛΛΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΟΥΝ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΕ ΆΛΛΟΥΣ ΓΙΑΤΙ ΞΕΡΟΥΝ ΠΩΣ ΟΛΑ ΤΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΨΕΥΔΑΙΣΘΗΣΕΙΣ.

Δέν είναι δά ή πρώτη φορά, έχουμε συνηθίσει πλέον νά βλέπουμε κατά καιρούς τά διάφορα κέντρα έξουσίας νά βρίσκονται άντιμετώπια σ' ένα ψευτο-πόλεμο, σέ μια πεθαμένη πραγματικότητα.

Η συμμετοχή άλλων αύτών πού φαίνεται ότι διαφωνούν σ' αύτό τό άπολιθωμένο θέαμα, δέν πηγάζει άπο πουθενά άλλού, παρά μόνο άπό τήν κοινή άναγκαιότητα πού αισθάνονται νά παρατείνουν τήν υπαρξή τους, πού δέν είναι παρά ή συνέχιση τής διαγείρισης τής κοινωνίας.

Έτσι και τώρα, μέ τόν θάνατο τής Φρειδερίκης, δόθηκε ή εύκαρια στήν έξουσία νά μαϊμουδίζει στήν πολιτική σκηνή τού μεθοδεύμένου ψέματος. Ο τύπος βομβαρδίζει μέ πρωτοσέλιδα τήν κοινή γνώμη, ή δεξιά τηρεί μιά μετριοπαθή στάση, (άγαλογ μέ τά έκλογικά της συμφέροντα), πού τήν προβάλλει σάν «άντικειμενική».

Η άντιπολετεύση καθώς και τά κόμματα τής έξωκοινοβουλευτικής άριστερᾶς, στό δνομα

τής τιμῆς και δξιοπρέπειας τού λαοῦ (πού πάντοτε περιφρόνησαν), και μπρός στόν κίνδυνο παραβίασεων τού δασικοῦ συντάγματος, καλούν τόν κόσμο νά συμμετέχει στό ψευτοδίλημμα: «είναι σωστό ή Φρειδερίκη νά θαφτεί στήν Έλλαδα, ή δέν είναι»;

Έτσι γιά άλλη μά φορά προσπαθούν νά στρέψουν τήν προσοχή τού κόσμου σ' ένα πρόβλημα πού δέν ύπάρχει κάν, σέ μια ύποθεση πού έχει πεθάνει σχεδόν γιά δλους άπο χρόνια, και πού στήν πραγματικότητα πολύ λίγο άπασχολεί τόν κόσμο.

Η άδυναμία και ή άρνηση τής έξουσίας νά καταπλαστεῖ μέ τά πραγματικά προβλήματα τού κόσμου (κι αύτό γιατί δέν θέλει και δέν μπορεί νά τά λύσει), τήν άναγκαζει νά ξεθάβει ψευδεῖς άνησυχίες ένός πεθαμένου παρελθόντος.

Αύτό πού θά καθορίσει τό ποσοστό συμμετοχής τού κόσμου σ' αύτό τό παιχνίδι τής έξουσίας, παιχνίδι πού στρέφεται έναντιον του, έξαρταται άπο τό βαθμό πού καταλαβαίνει τί πραγματικά φταιει και πού συνειδητοποιεί ότι ή λύτρωση του βρίσκεται μόνο στά χέρια του.

Τό σίγουρο είναι ότι δέν θά άργησε ή μέρα πού δίπλα στούς τάφους τών βασιλιάδων θ' άνοιχτει ό τάφος τών σημερινών διαχειριστών τής κοινωνίας.

ΣΧΟΛΙΑ - ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΣΧΟΛΙΟ

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ - ΑΕΚ: 6-0. Ό όγώνας τέλιωσε, τά ταμεῖα τῶν ΠΑΕ γέμισαν, οι παῖκτες πληρώθηκαν μὲν υπέρογκα πρίμ. στὶς ἔξεδρες 20 ἄτομα ἔχασαν τῇ ζωῇ τους ἐνώ 50 τραυματίστηκαν, στὸ σύνολό τους σχεδόν νεαροὶ φίλαθλοι τοῦ 'Ολυμπιακοῦ. Ο κ. Νταϊφάς δήλωσε ὅτι μᾶλλον ἔπειτα ἔνας καὶ μετά πέσανε πάνω του ὅλοι οἱ ἄλλοι καὶ ἔτσι ἔγινε τὸ κακό. Ήταν ἀπλοὶ ἄνθρωποι, πήγαιναν κάθε Κυριακή στὰ γήπεδα γιατὶ εἶναι συναισθηματικά δεμένοι μὲ τὶς ὄμάδες τους. Μόνο οἱ παῖκτες τῶν ὄμάδων τους καὶ πολὺ περισσότερο οἱ ΠΑΕ τοὺς γράφουν ἔκει πού δέν πιάνει ἡ μελάνη. Ποιά ἦταν ἡ αἴτια πού ἔχασαν τῇ ζωῇ τους: Μήπως ἦταν ἡ πόρτα κλειστή; μήπως ἔφταιγαν τὰ τουρνικά;

'Η αἵτια νομίζουμε πρέπει νά ἀναζητηθεῖ πολὺ βαθύτερα. Εἴκοσι ἄνθρωποι ἔχασαν τῇ ζωῇ τους για τό τίποτα, χιλιάδες τσακώνονται κάθε Κυριακή μέσα κι ἔξω ἀπό τὰ γήπεδα, ἄλλοι ἀπό τὴν συγκίνηση γιατὶ ἡ ὄμάδα τους πένυχε ἡ δέχηται γκόλ παθαίνουν καρδιακή προσβολή. "Ενα ἀδήλημα πού θάπρεπε νά τὸ χαίρεται ὅλος ὁ κόσμος μεταβλήθηκε σὲ ἔνα ἀπό τὰ πιο χυδαῖα ἐπαγγέλματα. 'Ο σύγχρονος καπιταλισμός ἐγκλωβίζει τὸν ἄνθρωπο σὲ διάφορους χώρους πού μπορεῖ νά υπάρχουν ἐκατοντάδες ἡ χιλιάδες ἄνθρωποι μαζὶ ἄλλα στὴν οὐσία νάναι μόνοι τους, νάναι παθητικός θεατής. Μ' αὐτό τὸν τρόπο προσπαθεῖ νά ἀπομακρύνει τοὺς ἄνθρωπους μεταξύ τους καὶ νά τοὺς τρέψει μέν χυδαῖς ἐμπορευματικοποιημένες εἰκόνες. 'Αποτέλεσμα είναι ἡ δημιουργία χυδαίων ἀνθρώπινων σχέσεων.

Οι φίλαθλοι διαχωρίζονται καὶ μαλλώνουν, οἱ ποδοσφαιριστές καὶ οἱ ΠΑΕ πλουτίζουν ἀδιαφορώντας γιά τὴν φανέλλα τους. Στὰ γήπεδα καλλιεργεῖται ἡ ψευδῆς συνείδηση ἀπό τοὺς ἐμπόρους τοῦ θεάματος. Πιστεύουμε ὅμως ὅτι ἡ ἀγανάκτηση τοῦ κόσμου θά ἐκδηλωθεῖ σύντομα καὶ θά στραφεῖ ἐνάντια σὲ κείνους πού καθημερινά τὸν στερεὸν τὴν ζωή καὶ τὸν κοροϊδεύονταν, ἀπό τὸ ἐργοστάσιο μέχρι τὰ γήπεδα καὶ τοὺς ἄλλους χώρους κοινωνικῆς ἀποξένωσης.

Φίλοι τῆς ΑΥΤΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ,

τό περιοδικό μας ἥτανε γιά μᾶς μιά πολύ εὐχάριστη ἔκπληξη. Μᾶς ἀρέσατε... εἶναι γνωστές οἱ θέσεις μας γιά τὴν ἀνάγκη του νά ύπάρξει καὶ ἐδῶ στήν 'Ελλάδα, ἔνα συντονισμένο πολυάριθμο κύμα βομβαρδισμοῦ τοῦ συστήματος μὲ ἐπαναστατικά ἡ ἀντεργκράουντ ἔντυπα, ἀπό δσους ώραίους ἀνθρώπους δέν κάνουνε κέφι τὴν καθημερινή μιζέρια πού μᾶς προσφέρουνε τὰ ἀφεντικά (σάν ἐπακόλουθο τούτης ἀποψής μας, στείλαμε πολλές συνεργασίες στὸ 'Ιδεοδρόμιο, παρακαλώντας το ταυτόχρονα νά μήν κλείσει, γιατὶ ἀν καὶ δέν μᾶς ἐκφράζει στό ἀκέραιο, τὸ θεωρούσαμε σάν τὸ μοναδικό μέσο συνοχῆς τῶν ἐτερόκλητων δμάδων ἡ ἀτόμων πού κολυμπᾶνε στά νερά τῆς αὐτονομίας...).

Θέλουμε νά ἐλπίζουμε πώς ἐσεῖς δέ θά σταματήσετε στό ΕΝΑ ΤΕΥΧΟΣ δπως κάνανε μέχρι τώρα τά ἀναρχικά ἐλληνικά περιοδικά καὶ πώς θά μπορέσετε νά γίνετε ἔνα ἔντυπο λειτουργικό μέσα στήν ἐλληνική πραγματικότητα. Φαίνεται νά ἔχετε τὴ δυνατότητα ἀφοῦ καὶ δείχνετε ἀποφασισμένοι γιά κάτι ἄλλο ἄλλα καὶ ἔχετε κάποια ἐπαφή μέ τὴν διεθνή κίνηση (...ἀν κρίνουμε ἀπό τὰ σκίτσα καὶ τὶς φωτογραφίες, πού ἔχουνε παρθεῖ ἀπό ἀμερικάνικα ἔντυπα τῆς AFC, IWW κλπ.).

'Εάν θέλετε συνεργασίες μας γιά τὴν παγκόσμια κίνηση καὶ ἄρθρα, φωτογραφίες ἡ ἄλλο «STUFF» (πού θά χαροῦμε πολύ νά σᾶς δώσουμε...) δῶστε μας σῆμα στὸ ἐπόμενο τεῦχος σας... καὶ θά κάνουμε τό πᾶν νά βοηθήσουμε καὶ ἐμεῖς στήν ΑΥΤΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ. Καὶ μιά παρατήρηση: Καλύτερα νά βγαίνει λιγότερο κυριλέ (IBM καὶ ὅχι φωτοστοιχειοθεσία...) παρά νά ξεμείνετε οἰκονομικά καὶ νά σταματήσετε. Γιατὶ ἀν εἶναι μόνο γιά ἔνα τεῦχος τότε καλύτερα νά μήν βγάζατε τίποτα.

'Εκφρασμένοι πλήρως ἀπό τό κείμενό σας ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ: ἀνυπομονοῦμε ἐδῶ στήν Δραπετσώνα νά δοῦμε ὅχι μόνο δεύτερο τεῦχος σας ἄλλα καὶ πολλά πολλά τεύχη...

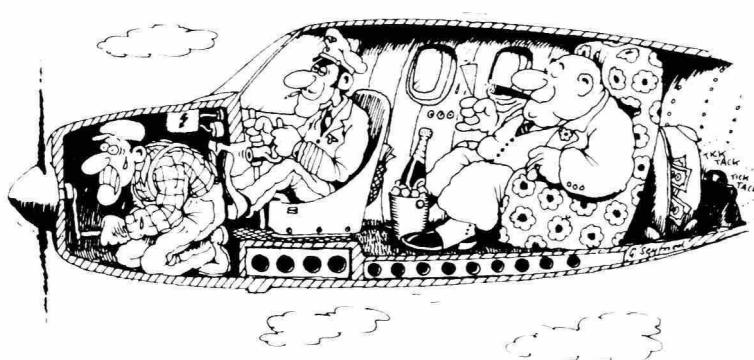
στεκόμαστε ἀλληλέγγυοι... ΚΑΝΤΕ ΜΙΑ ΔΥΟ ...ΤΡΕΙΣ... ΠΟΛΛΕΣ ΑΥΤΟΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ!!!!!!

ΓίΠΠ!

Διεθνές κόμμα Νέων Κομματι Πειραιᾶ 'Ελλάδα τῆς 'Ογώπης!

Συνεργασίες δεχόμαστε καὶ ἀν τυχόν ἔχετε ἐτοιμες στείλτε μας. Πάντως πρέπει νά συμφωνοῦνται κατά ἔνα μίνιμουμ μέ τὶς ἀπόψεις μας. Γι' αὐτό στείλτε καὶ κάποια διεύθυνση, γιά περίπτωση πού χρειαστεῖ συζήτηση.

Στό κείμενο ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ἔχουμε κάνει κριτική στὰ σημεῖα « 'Η σκέψη καὶ τό πάθος μεταμόρφωσαν ριζικά τὸν πλανήτη» καὶ «γεννηθήκαμε μέσα στὴν ίδεολογία, δέν πιστεύουμε πιά σὲ τίποτα», πού μπορεῖ νά παρανοθοῦν σάν 'Ιδεαλισμός καὶ Μηδενισμός ἀντίστοιχα.

Oi γκραβούρες είναι:

- 13: Μαροκόκκινες σημαίες στό έξεγερμένο Παρίσι.
- 14: Λαϊκός ρήτορας σέ κατειλημμένη έκκλησια.
- 15: «Περιοδικά τῆς Κομμούνας»
Συναδέλφωση λαοῦ κομμουνάς
- 16: Η πλατεία Βαντόμ, κατεστραμμένη από τοὺς κομμουνάρους
- 17: Στά όδοφράγματα!
- 20: Μάχες στό Παρίσι
- 21: Τό Παρίσι φλέγεται
- 22: 'Εκτέλεση
- 23: Κομμουνάροι, μαζικά ἐκτελεσμένοι

'Από αναρχοσυνδικαλιστική έφημερίδα τοῦ 1902

Η «Αύτοδιεύθυνση» βγαίνει στή Θεσσαλονίκη, κάθε μήνα Διευθύνεται από συντακτική Έπιτροπή. Υπεύθυνος σύμφωνα μέ τό νόμο, γιά αύτό τό τεύχος, είναι δ Αημήτρης Μπήτσιος, Ίβηρίδος 7, Άνω Τούμπα, Θεσσαλονίκη. Διεύθυνση διληλογραφίας είναι: Σπύρος Μαρκέτος, Άλ. Παπαναστασίου 134, Χαριλάου, Θεσσαλονίκη - τηλ. (031) 305970. Στήν ίδια διεύθυνση μπορούν νά γίνονται οι παραγγελίες κλπ.

Φωτοστοιχοθεστα: LETTRACOMP, Ζωδόχου Πηγῆς 16, 5ος δροφος, Αθήνα, τηλ. (01) 6449002.
Τιμή τεύχους: 35 δρχ.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Κεντρική Διάθεση: "ΜΑΥΡΟ ΡΟΔΟ"
Δελφῶν 2 (και Διδότου γωνία) τηλ. 36.08.635

RENE VIENET
MURRAY BOOKCHIN
MAURICE BRINTON
ΠΕΤΡΟΣ ΚΡΟΠΟΤΚΙΝ
INTER. SITUATIONNISTE
EMILE MARENSSIN
JAIME SEMPRUN
KARL MARX
ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ
ΚΩΝ ΜΠΕΝΤΙΤ
ΚΩΝ ΜΠΕΝΤΙΤ
ΓΚΥ ΝΤΕΜΠΟΡ
POZA ΛΟΥΞΕΜΠΟΥΡΓΚ
POZA ΛΟΥΞΕΜΠΟΥΡΓΚ
IDA METT
ΒΙΛΧΕΛΜ ΡΑΙΧ
Α. ΣΤΙΝΑΣ
Π. ΠΟΥΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΛΙΝ
ΒΟΛΙΝ
RATGEB
ΣΑΚΚΟ-BANTZETTI
ANTONIO TELLEZ
GERHARD VINNAI
MAURICE BRINTON
LEFORD-ΚΑΣΤΟΡΙΑΔΗΣ
GEORGE ORWELL
MURRAY BOOKCHIN
ΜΟΥΡΑΙ ΒΟΟΚΧΙΝ
ΓΚΥ ΝΤΕΜΠΟΡ

Μάης 1968.....	180
· Η Οίκολογία τῆς Έλευθερίας.....	120
Οι Μπολσεβίκοι καὶ ὁ Ἐργατικός Ελεγχος.....	150
Νόμος καὶ Έξουσία.....	130
Τό Σημεῖο Ἐκρηκτῆς τῆς Ιδεολογίας στὴν Κίνα.....	40
Μπάντερ-Μάϊνχοφ (R.A.F.).....	160
· Ο Κοινωνικός Πόλεμος στὴν Πορτογαλία.....	80
Τά Φιλοσοφικά Χειρόγραφα τοῦ 1844.....	220
· Ο θεός καὶ τὸ Κράτος.....	65
· Αριστερισμός - τόμος I.....	100
· Αριστερισμός - τόμος II.....	80
· Η Κοινωνία τοῦ Θεάματος.....	160
· Η Συσσώρευση τοῦ Κεφαλαίου - τόμος I.....	120
· Η Συσσώρευση τοῦ Κεφαλαίου - τόμος II.....	200
· Η Κομμούνα τῆς Κρονστάνδης.....	65
Ταξική Συνείδηση.....	100
· Εργατικά Κράτη- Εργατικά Κόμματα.....	45
Πόλεμος κατά τοῦ Πολέμου.....	90
· Η Ἀγνωστη Ἐπανάσταση - τόμος I.....	140
· Η Ἀγνωστη Ἐπανάσταση - τόμος II.....	240
· Από τὴν ἄγρια ἀπεργία.....	65
Γράμματα τῆς Φυλακῆς.....	45
Σαμπατέ.....	150
Τό Ποδόσφαιρο σάν Ιδεολογία.....	80
Τό Παράλογο στὴν Πολιτική.....	90
Σοσιαλισμός ἢ Βαρβαρότητα.....	75
Προσκύνημα στὴν Καταλωνία.....	125
· Άκου Μαρξιστή.....	80
Πρός μιάν ἀπελευθερωτική τεχνολογία.....	180
Εἰσαγωγή στὴν "Κοινωνία τοῦ Θεάματος".....	45

ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 1
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 2
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 3
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 4
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 5
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 6
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 7
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 8
ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟ Νο 9

ΑΦΙΣΣΑ
ΑΦΙΣΣΑ
ΑΦΙΣΣΑ
ΑΦΙΣΣΑ

· Η Μιζέρια τῶν Φοιτητικῶν Κύκλων.....	45
· Η Ἐκλογική Ἀπεργία.....	45
Γενικευμένη Αύτοδιεύθυγση.....	45
Ταξικός Πόλεμος στὴ Βαρκελώνη.....	45
· Η Πάλη τῶν Τάξεων στὴν Ἐλλάδα.....	45
Βιετνάμ (πόλεμος-εἰρήνη).....	45
· Η Ἀνάπτυξη τοῦ Κεφαλαίου στὴν Ἐλλάδα.....	45
· Επιθυμία καὶ Ἀνάγκη.....	45
Πρόβος: Ἀμστερνταμ '65.....	45
Κάτω δ Πόλεμος.....	25
· Η "συμμορία" BONNOT.....	25
Πρωτομαγιά 77.....	25
· Οδοφράγματα Μάης '68.....	25

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ζωοδόχου Πηγής 17
τηλ. 36.39.980

ΚΛΑΣΣΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ Ζωίκοτητα - 'Ανθρωπότητα
ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ 'Η Παρισινή Κομμούνα και ή ίδεα του
Κράτους
ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ Φεντεραλισμός, Σοσιαλισμός,
'Αντιθεολογισμός
ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ Κρατισμός και 'Αναρχία
ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΑΚΟΥΝΙΝ Γιά Ένα 'Αντιεξουσιαστικό Σοσιαλισμό
ΡΟΥΝΤΟΛΦ ΡΟΚΕΡ 'Αναρχισμός και 'Αναρχοσυνδικαλισμός
ΕΡΡΙΚΟ ΜΑΛΑΤΕΣΤΑ Χωρίς 'Εξουσία
ΚΑΡΔΟ ΚΑΡΙΕΡΟ Σύνοψη του «Κεφάλαιου» του Μάρξ

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΣΚΕΨΗ

ΡΑΟΥΛ ΒΑΝΕΓΚΕΝ 'Η Βίβλος τῶν 'Ηδονῶν
Μ. ΜΠΟΥΚΤΣΙΝ—Κ. ΓΟΥΩΡΝΤ Αύθορμησμός και 'Οργάνωση
Μ. ΜΠΟΥΚΤΣΙΝ — Α. ΡΟΜΠΕΡΤΣ 'Η Οἰκολογία και ή
'Επαναστατική Σκέψη
ΜΑΡΡΑΙΗ ΜΠΟΥΚΤΣΙΝ 'Ιεραρχία και Κυριαρχία
ΜΑΡΡΑΙΗ ΜΠΟΥΚΤΣΙΝ Τά "Ορια τῆς Πάλης" 'Η διαλεκτική τῆς
ιστορικής ἀνάπτυξης τῶν πόλεων
ΑΛΝΤΟΥΣ ΧΑΞΕΛΕΫ 'Επιστροφή στὸν Θαυμαστό Νέο Κόσμο

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟ ΚΙΝΗΜΑ

Ε. PHNT — Ε. ΓΚΟΛΝΤΜΑΝ 'Ο Μύθος τῆς Μητρότητας
Κ. ΕΡΛΙΧ — Δ. ΦΑΡΟΟΥ 'Αναρχισμός και Φεμινισμός

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΟΛΛΟΝΤΑΪ "ο iErvitaw tñ "Ergatryñ Melissñ

SEIRA TZVRTZ ORGOYEL

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΟΛΛΟΝΤΑΪ 'Ο "Ερωτας τῶν 'Εργατριῶν
Μελισσών

ΣΕΙΡΑ ΤΖΩΡΤΖ ΟΡΓΟΥΕΛ

ΤΖΩΡΤΖ ΟΡΓΟΥΕΛ Οι 'Αλήτες τοῦ Παρισιοῦ και τοῦ Λονδίνου
ΤΖΩΡΤΖ ΟΡΓΟΥΕΛ Στίς Φάμπρικες τοῦ Γουηγκαν Πάιαρ
ΤΖΩΡΤΖ ΟΡΓΟΥΕΛ Κρατήστε Σφιχτά τὸν Μικροαστισμό σας
ΤΖΩΡΤΖ ΟΡΓΟΥΕΛ Στή Σκιά τοῦ 1984
ΤΖΩΡΤΖ ΟΡΓΟΥΕΛ 'Η Φάρμα τῶν Ζώων
ΤΖΩΡΤΖ ΟΡΓΟΥΕΛ Φόρος Τιμῆς στήν Καταλωνία
ΤΖΩΡΤΖ ΟΡΓΟΥΕΛ Μέρες τῆς Μπούρμα

ΙΣΤΟΡΙΑ — ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ

ΑΛΜΠΕΡΤ ΜΕΛΤΣΕΡ Τό 'Αναρχικό Κίνημα στήν Κίνα
ΑΛΜΠΕΡΤ ΜΕΛΤΣΕΡ 'Αντίσταση δίχως Σύνορα. Τό 'Επαναστατικό Κίνημα στήν Εύρώπη (1946-1976)
ΜΕΤΣΑΓΙΕΦ 'Η Κατήχηση τοῦ 'Επαναστάτη
ΑΜΠΕΛ ΠΑΣ Ντουρούτι - 'Η Κοινωνική 'Επανάσταση στήν 'Ισπανία τόμος Α'
ΑΜΠΕΛ ΠΑΣ Ντουρούτι - 'Η Κοινωνική 'Επανάσταση στήν 'Ισπανία τόμος Β'
ΝΤΑΝΙΕΛ ΓΚΕΡΕΝ 'Ο 'Αναρχισμός
ΟΙ «ΙΣΒΕΣΤΙΕΣ» τῆς ΚΡΟΣΤΑΝΔΗΣ (Η ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΗΣ ΚΡΟΣΤΑΝΔΗΣ)
ΟΛΙΒΙΕ — ΛΑΝΤΑΟΥ 'Η GPU στήν 'Ισπανία

ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗ — ΑΝΤΙΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

ΒΙΛΧΕΜ ΡΑΪΧ Οι Ρίζες τῆς Σεξουαλικῆς Καταπίεσης
ΒΙΛΧΕΜ ΡΑΪΧ 'Η Πάλη τῶν Τάξεων και ή Ψυχανάλυση
ΒΙΛΧΕΜ ΡΑΪΧ Τό Ξεπέρασμα τοῦ Οιδιπόδειου Συμπλέγματος
ΒΙΛΧΕΜ ΡΑΪΧ 'Ερωτισμός και Αύτοερωτισμός
ΒΙΛΧΕΜ ΡΑΪΧ Χειρόγραφα Βιοφυσικῆς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Καπιταλισμός και Πάλη τῶν Ταξεων στήν Πολωνία 1970-1980
ΑΝΤΥ ΑΝΤΕΡΣΩΝ 'Η Ούγγρική 'Επανάσταση τοῦ 1956